

העולם הזה

הקרב

סביב

ועידת

ז'נבה

והיום, בפינת שעשועי המלחמה, שתי מודעות פרסומיות מן העיתונות היו-מית, ובית קטן משיר * נחמד וחביב.

פרחים בבית - חת בבית!

משפחות בעורף למען החיילים בחזית
מבצע Polaroid מיוחד
אפשרו ליקיריכם בחזית לצלם את מהלכי ההיסטוריה
את הרגעיים שלא ישובו עוד...

כאבן במצולות צלל

ויתנשא לבב מצרים
ויבוא אל קו המים
אמר: "ארדוף, אשיג שלל"
כאבן במצולות צלל...

...והנשים אז היכו בתוף מרים
ויפצח בשיר העם
בשיר שימחה, בשיר הלל -
יבאדו אויבך ישראל...

מתוך מצעד הפזמונים של שידורי ישראל. מלים ומנגינה: עקיבא נוף
(פזמונאי מחונן, וכן גם ראש סיעת המרכז החופשי בהסתדרות ומועמד מטעמה לכנסת).

אני חופשי ורענן

אני אינני מוותר על הסתערויות אפילו יום אחד בשנה.
אני חופשי ומשחרר, קל ונייד.
בחגור שלי תמיד כמה טמ' פונים באריזה נוחה והגיינית, בשופרת עדינה כמשי להחדרה נוחה. הוא מקנה לי הגנה מושלמת, בטיחות וביטחון.
אני לא פוחד משום מחזור. אני מחזור אוגוסט.

טוב לי עם פומפון -
הטמפון דלא טמפון

גב' מאיר בכנס מסבירים:

..אל לנו לאבד התקווה לשלום"

ממשות אפורה, אינו ראוי אפילו לתור-אר עם.
"או תקווה או שלום", קראה הגב' מאיר ברגש.
העצרת נסתיימה בשירת "התקווה".

מזל

איזה מזל שאני לא זוכר שמות. פשוט לא זוכר.

יש אנשים שהיכולות שלהם בתחום הזה מעוררת בי לא פעם תמחון של ממש.

נעמו, למשל. אני יכול לומר לה, סתם, דרך מקי רה: "את זוכרת שסיפרתי לך על החבר שישב לידו בשנה השניה באוניברסיטה מה?"

"מי?" היא שואלת, "אני קי. הבחור הדתי הזה?"
ואז אלהים עדי שלא הזכרתי את שמו לפני יתר מפעם אחת וגם אז כבדרך אגב ודא בשימת דגש מיוחדת. והשם נקלט, נרשם בזכרון, וכשיש צורך הוא שודפת אותו והוא נקשר דפרצוף, לשיעור, לצבע עיניים.

כמה טוב שלא כך אצדי. בית-ספר עממי, תנועת הנוער, תיכון, הדרכה, צבא, מורה-מחנך, אוניברסיטה, שוב מורה, קורסים, פגיו שות, השתלמויות...

איזה מזל שאני לא זוכר שמות.

אני מכיר רק עשרה מתוך האלפיים וארבע-מאות.

לזר

"התקווה לשלום והאמונה כי בוא יבוא, מפעמת בליבו של העם בישראל. קיוונו אליו בעבר, אנו מחנכים את ילדינו על יסוד תקווה זו. אל לנו להתפתות איפוא ולהחליף את הציפייה והערגה לשלום-אמת, באיזה חוזה שלום אשר ישים קץ לתקוותנו הכנה והלוהטת."

עוד אמרה הגב' מאיר: "שלום פירור-שו סופם של ייחולים; ועם שאינו מיחל והמוכן להחליף תקווה זכה ב-"

...והיה אם תתקיים ועידת שלום בז'נבה ואם נגיע אליה בטיסה 642 ואם סוריה תשחרר שבוינו, והנחיתה תהיה רכה דיה. ואם הכורסאות תהיינה בצבע בורדו בהיר ופיצל יסיר את חרם ה-נפט ויצטרף לגרעין נח"ל ואם מצרים תיסוג מגושן וסין מטיבט - ואם ה-עקוב יהיה למישור והגבעות תתמוגג-נה. ואם תרצו אין זאת. גם אז אל לנו לאבד את התקווה לשלום." דברים אלה אמרה אמש ראש הממשלה בכנס מסבירים של המערך.

בלאדה לעצמאי

עכשיו סגור הוא לפחות עד סוף החורף
אני יושב לי כאן, בפרברי סואץ.

אם יש חופשה רוצ לחפש קצת הלוואות בבנק אינך נחשב בכלל בלי ערבויות, אחד ביקש לקנות תוצרת בדחיפות: הטנדר מגוייס, והעיסקה קאפוט! גמר ת'חסכונו של איזה שש-שנים אבל פניך עצמאי נותרו שונים...

עימדי בשער, נערה, עימדי בשער כוונני את מכונית כונס-הנכסים היה מפעל לי, נערה, והוא נסגר נשאר לגמור עוד לשלם את המיסים...

היה לי עסק, נערה, היה לי עסק - עסק לא גדול עם הכנסה טובה, חודשיים שאני יושב בפאתי-דמשק
האם קיבלת מן הצבא את הקיצבה?

סחורה שוכבת בנמל, במחסנים אשתי עומדת בחנות ואין קונים הצ'קים שגבתה גורמים לו לחייך סופם הרי ברור: "לפנות אל המושך!"
לווה כמה מאות עכשיו מן השכנים - אבל פניך נערי נותרו שונים...

מפעל קטן היה לי שם, הרחק בעורף - סתם פרנסה פשוטה, לא משהו נוצץ

הזיות מלחמה (ו')

מאת קובי ניב, אי-שם ממערב לתעלה

טוב לי

כשאני רוצה לדעת מה גישמע אצלי ואיך אני מרגיש, אני רץ לתפוס לי איזה עיתון. ושם כתוב שיש לי המוני הופעות, ושהאוכל שלי מגוון ומצויין, ושכל היום אני עושה סאונות, ושחילקו לי מיוזוני גומי חדישים, ושמוזן אני גר באוהלים מחוממים, ושהמוראל שלי גבוה עד הררי, ושהרגשתי מרוממת, ושסנטרי מורם, ושהאף שלי ארוך, וכתפי רחבות, ועיני בוהקות, ושערי מתולתל, ובכלל - טוב לי. ממש טוב לי.

אז תיכף ומיד אני משתכנע, מחייך לי באושר והולך לי לדרכי וטוב לי. ממש טוב לי. ומי שלא מאמין שטוב לי, יכול לקרוא את זה בכל העיתונים. עובדה.

פתאום קם אדם

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר, פותח את העיתונים ומתחלחל.

הוא רואה את סיקרי דעת-הקהל המישתולל, הוא קורא את דבר אנשי משמעת הברזל, הוא מתבונן בקריקטורות הטורפות, הוא מציץ במודעות המאיימות.

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר. העי-תונים מדברים רק על כוח ולו אין כוח יותר.

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר ומרגיש שהוא לא חלק מהעם.

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר ומרגיש שהוא לא רוצה להיות חלק מהעם.

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר ומרגיש שהוא רוצה ללכת.

פתאום קם אדם בבוקר באמצע המידבר ומרגיש שהוא צריך ללכת.

פתאום קם אדם.

זוארץ לז'נבה

עתה, כשוועידת ז'נבה עומדת להיפתח בקול תרועה, נדמה לנו שמישהו נשכח בתוך כל ההמולה שמסביב. כולם יהיו שם, בז'נבה, בוועידה. כולם. היהודים והערבים, המזדהים והבלתי-מזדהים, השוקהמשותף וגושהשטרלינג, וואלד-היים ואה'רלה יריב ותורוסים והאמרי-קנים וברית-ווארשה ופילנלנד וג'אמאיי-קה וטוויסט, ואורי אבנרי. ובכל זאת מישהו נשכח. מישהו שחל-קו בסיכסוך המזרח-תיכוני גדול לאין-שיעור. אדם שמעורב במקורות הסיכסוך למן היווסדו. אדם הנישא משיכמו ומע-לה מעל אותם הנמוכים משיכמם ומטה. כוונתנו, כמובן, לד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל — ראש אירגוני החבלה היהודיים.

מחבל עברי לאימונה

„גם לנו יש זכויות לגטימיות!“

דרישתנו לייצוג הולם בוועידת ז'נבה באה לנוכח לחצם של אירגוני החבלה הערביים לשתפם בוועידה. את האירגון נים הערביים כן, ואותנו לא ? מזה שנים שמכנים אותנו כל ידידנו ומקיירי-זיכרו של זוארץ המנוח בשמות משמות שונים: משחית מוסר, מרעילי-בארות, מסתננים, רמאים, מסיתים-ומדי-חיים, חלאה, סוכנים של ערפאת, חב-לנים, מחבלים ...

ולכן, בתוקף תפקידנו כמחבלים יהודיים. גם אנחנו רוצים ייצוג בז'נבה. שכן, מי יישב למול נציג המחבלים הער-ביים אם לא נציג המחבלים היהודיים — נציג זקוף וגאה אשר יוכל לעמוד בפרץ? אנו תובעים שלא לפתוח את ועידת ז'נבה ללא שיתופו של זקן המחבלים העבריים — הד"ר מלכיאל זוארץ. ואם לא תסכימו, נקים ממשלה גולה.

הלוח

הכפוף

- היכינו לחג האורים: פסטיבל שירים יווניים לזכר מטמאי בית-המקדש ייערך א' דחנוכה בצור מת רמלה-לוד.
- בין המשתתפים: יאסו, לויטרוס, מיכאליס, טריפונאס, סטוטוטס, סיר-פליס ואנטיוכוס.
- המועצה הדתית מודיעה: לרגל החיסכון בדלק נדלק השנה נרות חנוכה משך שישה לילות בלבד. את תוויות ההשבתה ניתן לקבל ב-סניף הדואר הקרוב, ולתלות על ה-חלון, בסלון.
- אזהרה מטעם המישטרה: הנרות הללו קודש הם. אין להשתמש בהם לצרכי הסקה.
- נשים מתנדבות: חיילינו בחזית זקוקים למסכות ל-פורים.
- נשים המוכנות לסרוג מסכות לחיילים, תפנינה לוועד למען החייל.
- לבקש את המן (קו פנימי 16).

אני כבר לא אוכל לצעוד יותר

אך שעל

דבר הערכה

פער העמקים

ושוכ נמצאנו למדים עד איכה תגיע פרי מיטיביותם של ערבייגור-מבקשי נפשינו, שחפצו להיטיב דרכיהם ונמצאו מוכיחים בשנייה את עומקו של הפער האכזרי, האינטלקטואלי והטכנולוגי הרובץ בינינו, שהוא יסוד עמידתנו הגאה.

בא אותו סאדאט, ערמום שבערמו-מים, מדיח מעל כסאו את רמטכ"ל המרצחים, ומשליך מתפקידם חבר קצי-נים-מרעים, שכל פישעם בכך ש-סרחו ואיפשרו לצה"ל לנו לשבר עצי-מותיהם.

רק בין פראי-מדבר ייתכן כדבר הזה.

לא אצלינו. לעולם לא ייעשה כך במחנינו ש-קצינים שחרגו, או מנהיגים שסטה, יסבלו עבור המחנה כולו. שהרי יהודים אנו וטכנולוגים גם. ואולי עתה יבין הגוי „הנאור“, עד כמה גדול המרחק בינינו, ה-נוצרים מנהיגינו מכל משמר, לבין אותם גוודים עלובים המשליכים שרי-הם למאכל לכלבים בגלל כל פשלה קטנה. ואל יבואו ויאמרו לנו שגסב עימם לשולחן אחד ונדון עימם על „שלום“. שכן עם נחשלים שכאלה אין לנו שפה משותפת. יהי זיכרנו ברוך.

13.12.73

שעשועון נושא פרסים

— שמעת ?

— „ידיעות אחרונות“ מארגן מיבצע סיפור-המילחמה-המוצלח, וצילום-המיל-חמה-המוצלח. יש גם שכר סופרים.

— לא נורמאלי. יש לי סיפור מילחמה נהדר. אתה חושב שהם יקבלו אותו ?

— נו, נשמע.

— זה סיפור על איך שצביקה נהרג ממש עלידי מפגיעה ישירה ואח"כ גם היו לנו חוויות משגעות כשהלכנו לחפש

את הדיסקית שלו. אתה חושב שאני אוכל בפרס ?

— יש לך תמונה ?

— רק בשחור-לבן.

— אז אין לך סיכוי. לי, לעומת-זאת, יש תמונה פאנטסטית של כלב רץ עם רגל בפה, ומאחוריו המון כלבים רעבים. בצבעים. אני חושב שזה מסמל את מילחמת-הקיום. יש לי צ'אנס, לא ?

— אולי. אבל אם הסיפור על צביקה לא מתאים, אז יש לי סיפור אחר. על הסמל של המחלקה השנייה שחטף היסטריה והתחיל לחפור כמו משוגע באדמה עם הידיים שלו, עד שבא הסמ"פ והכניס לו מכה נוראית באוזן. הסמל השתק כמו אבן, ורק הסתכל על הסמ"פ במבט מאשים. ובאמת למחרת הסמ"פ חטף כדור בראש. זה מוכיח שיש אלוהים, לא ?

— אני אגיד לך, זה סיפור ממש מהחיים, אבל אני חושב שהם רוצים דווקא סיפורים כאלה עם גבורה והפייאנז, כדי שזה יתאים לאלבום.

— יש לי גם כזה. הנה, תשמע. אז כשחטפנו הפגזה ע"י הגשרים, קפץ חייל אחד לעמוד-חשמל והניף עליו את דגל ישראל. זה אלמנט הגבורה. פתאום הוא חטף רסיסים בכל הרגל, פינן אותו לתאג"ד, ועכשיו הוא משוחרר. זה ההפייאנז. הולך ?

— הולך. תמונה יש ?

— יש יופי של תמונת-רנטגן של הרסיסים.

— בצבעים ?

— אפשר לסדר.

— אז יש לך סיכויים להעפיל לראש המצעד.

ההצעה האמריקאית וההצעה הישראלית

המוקש העיקרי בדרך לוועידת ז'נבה הוא עניין הפרדת הכוחות. בניגוד לשאר הנושאים (שבויים, חסות האו"ם וכו'), זהו עניין בעל השלכה מרחיקת-לכת על מהות ההסדר שיושג. האמריקנים, בתיאום עם מצריים, תובי עים מיישראל נסיגה מיידיה למרחק של 45 ק"מ, תוך הסכמה להישארות שלוש ריי כיזיות מצריות כמושות בגדה המזרחית של התעלה. ממשלת ישראל מסכימה לנסיגה כזאת, אך בתנאי שהשטח שיפונה יחולק, בצורה של ארבע רצועות לאורך התעלה, כך: 12 ק"מ מן התעלה יהיו בידי המצרים, כתנאי שיחזיקו שם רק כוחות קלים, מ"2 עד 30 ק"מ ייתפסו על ידי כוחות האו"ם, מ"30 ק"מ עד לקו הישראלי יהיה שטח מפורז ריק. המצרים דחו הצעות אלה.

הקצינים יישארו בצבא וברשימות המועמדים

בניגוד מפורש לחוק, יישארו האזרחים, המופיעים כמועמדים לנכסת, בשירות פעיל בכל תקופת הבחירות.

נעשה הסכם בדריעופר חדש, לפיו לא יתוקן החוק ולא תיגדש התפטרות האלופים מן הרשימות או מהצבא. המצב הבלתי-חוקי הנוכחי פשוט יישאר כמו שהוא. הדבר מתאפשר עלידי כך שהרמטכ"ל אינו תובע מן האלופים לנהוג עליפי החוק, ואילו היועץ-המישפטי ממשיך אינו מניש נגדם מישפטים על הפרת החוק.

הסקר האחרון:

48 מנדטים למערך

הסקר האחרון שנערך עלידי המערך לגבי סיכויי תוצאות הבחירות לנכסת, גרם דאגה נוספת לראשי מטה הבחירות של המערך. בעוד סקרים קודמים ניבאו למערך ירידה של 6 מנדטים בבחירות הקרובות — מ"56 ל"50 מנדטים, מראות תוצאות הסקר האחרון, כי אילו היו הבחירות נערכות לפני שבוע היה המערך מקבל 48 מנדטים בלבד.

בצמרת המערך השלימו כבר עם ירידה עד ל"50 מנדטים. אולם מיספר זה של צירים נראה כקו האדום שכל ירידה נוספת מתחתיו היא בבחינת אסון. תוצאות הסקר, שנערך כבר אחרי שהמערך החל בתעמולת הבחירות החדשה שלו, המנסה לטעון כי המערך הוא שיביא את השלום, גרמו לדיכאון ולאווירה פסימית בין ראשי המערך. תיקוותם האחרונה נעוצה עכשיו בסיכוי שוועידת ז'נבה עשויה לשנות את הלך הרוח בין קהל הבוחרים.

ליטר בוזין -

שת"ים וחצי לירות

החל מהראשון בינואר 1974 יועלה מחיר הדלק בארץ ביותר מכפליים. מחיר ליטר דלק באוקטאן של 94, שמחירו כיום 1.14 ל"י, עלול להגיע כנראה עד למחיר של 2.5 ל"י הליטר. גם או יהיה מחיר זה נמוך ממחירו של ליטר בוזין באירופה. כבר כיום, לפני ההעלאה הנוספת במחירי הדלק, מגיע מחירו של ליטר בוזין באירופה ל"1.70.

העלאת מחיר הדלק בארץ נקבעה לאחר מועד הבחירות, מחשש פן ההעלאה תרסי סוית ערב הבחירות תשפיע על קהל הבוחרים. שיקול נוסף לדחיית ההעלאה הוא שאם היה מחיר הדלק מועדף עכשיו, הוא היה גורר מיד העלאה נוספת במחירי החשי מז ומוצרים חיוניים אחרים שהיו משפיעים על עקידת האינדקס עוד בחודש זה. דחיית ההעלאה לחודש ינואר תאפשר לבדול את העלאות המחירים שי ייגרמו כתוצאה מכך, רק בתוספת היוקר של חודש יולי 1974.

מאיפה

הכסף

שמוציא

הרב

כהנא?

אחת התעלומות של מערכת הבחירות היא: מניין הכסף הרב המוצא עלידי מנהיג הליגה להגנה יהודית. הרב מאיר כהנא לי מיומן תעמולת הבחירות שלו?

ידוע כי בשעתו קיי כל כהנא כסף רב מדי ירי המיליונר היהודי מניו-יורק, ברני דויטש, שמימן את כל

פלגי הימין הקיצוני בארץ ונתן כסף למנחם בגין, גאולה כהן ואחרים.

אולם, לאחרונה יש לברני בעיות: הוא הובא לדין בעוון עבירות על חוקי הבורסה, שהעונש הצפוי עליהן הוא 502 שנות-מאסר בסך-הכל.

ברני ממתיק לפסק-דינו, שוחרר בינתיים בערבות של רבע מיליון דולר.

מחפשים נפט

בקצב מוגבר

קידוחי-נפט בקצב מוגבר החלו באזורים שונים בארץ בניסיון ל"גלות נפט עלימנת להתגבר על משי בר האנרגיה העולל לאיים בעתיד גם עי ישראל. לצורך זה הוקצבו עשרות מיליוני ל"י. החיפושים נערכים בעיקר באזורים שם התי נחלו כבר בעבר סקרים גיאולוגיים שהוכחו כי קיימים סיכויים לגלות בהם נפט.

משאיות צבאיות

מובילות הדרים

כדי להתגבר על המחסור במשאיות להובלת פרייהדר לנמלים למטרות ייצוא, העמיד צה"ל לרשות המועצה לשיווק פרי הדר משאיות צבאיות העוסקות בהובלת הפרי הארון לנמלים.

צעד זה נעשה אחרי שצה"ל לא הצליח לשחרר משאיות אזרחיות שגויסו במיספר הנדרש למועצה. במקום המשאיות האזרחיות, המרותקות ליחידות מר"ק, הוקצבו לצורך זה משאיות צבאיות הנמצאות בבסיסים במרכז הארץ.

כפי"ת שבתון

ב"בר-אילן"

הנהלת האוניברסיטה הדתית ב"אילן ברמת-גן החליטה לכפות על כל הסטודנטים בעלי הרכב הלומדים בה, לבחור ביום השבת כיום השבתון של רכבם. חוזר שהפיצה הנהלת האוניברסיטה בין הסטודנטים מודיע כי כל מכונת שיום שבתון הרכב שלה לא יהיה יום השבת, לא תורשה לחנות בחניונים שבקמפוס.

עוד שופט

פלילי פורש

החל מהראשון בינואר 1974, יפסיק שופט השלום מנחם אילן להופיע בתיקים פליליים בבית-מישפט השלום בתל-אביב. אחרי תאריך זה, ישב השופט אילן רק בדיונים אזרחיים.

המחלקה הפלילית של בית-המשפט השלום ב"א, תיפגע קשות עם העברתו של השופט אילן דאגה האזרחי של בית-המשפט. השופט אילן, הוא השופט השני מבין השופטים בעלי שם, שפרשו תוך זמן קצר מהמחלקה הפלילית. לפניו, עזב את השטח הפלילי, השופט בוריס רפפורט.

בחוגי מישפטים, טוענים שפרישתו של השופט אילן, היא קרש-פיצה דרך המחלקה האזרחית, אל בית-המשפט המחוזי בתל-אביב.

מישחק מסובך

תכנית חסכון עממית רווחית ביותר

בתכנית יתרון 4000 הנך יכול
להפקיד עד 6,000 ל"י
וליהנות מכל ההטבות שבתכנית:

מענק של 10% (עד 600 ל"י)

החסכון בתוספת המענק נושאים רבית
מצטברת והפרשי הצמדה - הכל פטור ממס.

זכויות נוספות לחוסכים המצטרפים
לתכנית עד סוף חודש זה (31.12.73)

אם ברצונך לקבל לביתך עלון
הסברה, מלא גא תלוש זה.

לכבוד
ת.ד. 1836
תל-אביב 61000

אודה לכם אם תואילו לשלוח אלי את
עלון ההסברה לתוכנית "יתרון 4000"
לפי הכתובת:
השם:

הכתובת:

טלפון:

פרטים מלאים בכל אחד מ- 186 סניפי

בנק דיסקונט לישראל בנק בורקליס דיסקונט

זיכרון

מותו של דוד בן-גוריון הוריד את המסך על פרק שלם בתולדות עם ישראל. בחלקו האחרון של פרק זה היה העולם הזה צמוד לאיש שסימל אותו בצורה יוצאת-דופן וחריגה. מאז הפך עיתון זה לגורם ציבורי ונטל חלק פעיל במאבקים המדיניים והחברתיים במדינה. הוא היה אולי החריף שבמבקרים. כל עוד עמד בן-גוריון בראש השילטון, היתה היריבות בין העולם הזה למישטר שבהנהגתו, יריבות קיצונית ועמוקה. היא באה לידי ביטוי לא רק בעמדות שנקטו ובגילויים שחשפנו, אלא גם בצעדים שנקטו נגדו על-ידי השילטון.

היתה זו תבורת יועציו של בן-גוריון ששיכנעה אותו בשנות ה-50 כי המשך היר-פעתו של העולם הזה מהווה איום על המשך שילטונו. והיה זה בתקופתו, כאשר זרועות שונות של המישטר, תוך שיי-מוש בכספי הציבור, גוייסו כדי להילחם בהעולם הזה ולהביא לחיסולו. הדברים הגיעו עד לידיו כך שבתקופות מסוימות עמד המאבק בין עיתון זה ל-שילטון בן-גוריון בראש הבע-יות שהעסיקו את המדינה.

עם כל זאת, מעולם לא נשא מאבק הדדי זה אופי אישי. גם בשיא המילחמה הציבורית שני-הלנו נגד דוד בן-גוריון ונגד צורת המישטר אותה הנהיג במדינה, לא היתה התייחסות אישית בביקורת זו. נלחמנו ב-כל האמצעים העומדים לרשות עיתון במדינה דמוקרטית נגד הדיעות, סידרי הממשל, הנר-הלים הממלכתיים והמעשים אותם ייצג בן-גוריון, ולא נר-תענו מלהשתמש במילים בור-טות. אולם היחסים האישיים עימו נשארו במרבית המקרים — גם בתקופה בה הוטל חרם טוטאלי על העיתון — קורק-טיים. למרות שאישר פעולות אנטי-דמוקרטיות נגדנו, ש-המישטר הנוכחי שוב אינו מעז להעלותם כלל על דעתו, לא היתה התייחסותו האישית של דוד בן-גוריון להעולם הזה, ספוגה באותה שינאה תהומית המאפיינת, למשל, את גולדה.

תמונת בן-גוריון בשער "העולם הזה" 1892

המעגל נסגר בצורה סגורה

בראשית שנות ה-60 אפילו כתב דוד בן-גוריון מכתב למערכת, ביקש להגיב על אחת הדיעות שהתייחסו אליו. במקרים אחרים היתה זו רעיייתו, פולה, שהגיבה בצורה אישית בעל-פה על דברים שפורסמו בהעולם הזה אודות בעלה. אחרי פטירתה של פולה בן-גוריון פורסמו הספד על אשה מיוחדת במינה זו. ביג'י טרם לציין כי היה זה התיאור המדויק ביותר של אישיותה. מכל התיאורים שפורסמו עליה, באחת ההודמנויות אף לחץ את ידו של אורי אבנרי כאות תודה על פירסום הספד זה.

בסוף ימיו, כאשר התפסים עם כל יריביו, התקרב דוד בן-גוריון בהרבה מתפיי-סותיו המדיניות והחברתיות לדיעות אותם ייצג העולם הזה במשך שנים.

הזקן והנין

תמונת השער שפורסמה בשער גיליון האבל על מותו של דוד בן-גוריון (העולם הזה 1892), אחת התמונות האחרונות של "הזקן", נמסרה לנו על-ידי חברת הסרטים "ישראלים", החברה שהפיקה את הסרט בן-גוריון זוכר, סרט שהוסיף לאיש מימד נוסף לאישיותו המגוונת.

כל מי חיו הכריז בן-גוריון שהוא אינו הולך ל-"סינימה". מעטים יודעים כי הצהרה זו לא היתה מדויקת כלל. בן-גוריון אהב מאוד לראות סרטים, אך לא היה לו הרבה זמן לכך. היות וממילא לא היה הולך לבתי-קולנוע, מטעמי ביטחוני האישי, חשב שהכ-רוחו זו מוסיפה משנה לתדמית האינטלקטואלית שלו. כמו כל בני הדור הישן, חשב בן-גוריון שהקולנוע הוא "סינימה" ושאינו יאה לבני תרבות, לפחות לא בגלוי. חברו לדעה זו היה שר-החוזק וראש-הממשלה לזמן קצר, משה שרת. שכתב ביומנו, על אחד הערבים החופשיים שלו: "...הערב עשינו מעשה קונדס והלכנו לסינימה..."

אחד ממקומות המחבוא של דוד בן-גוריון בו היה צופה בסרטי קולנוע, מבלי שהציבור ידע על כך, היה ביתם של השופטת המחוזית מינה שמיר ובעלה האלוף שלמה ("פיסטוק") שמיר, ברחוב מזויר בתל-אביב. לשמירים היה אולם-הקרנה פרטי, שומריה-ראש של בן-גוריון היו מתפרשים במדרגות וברחוב "הזקן" היה צופה בסרטים להנאתו.

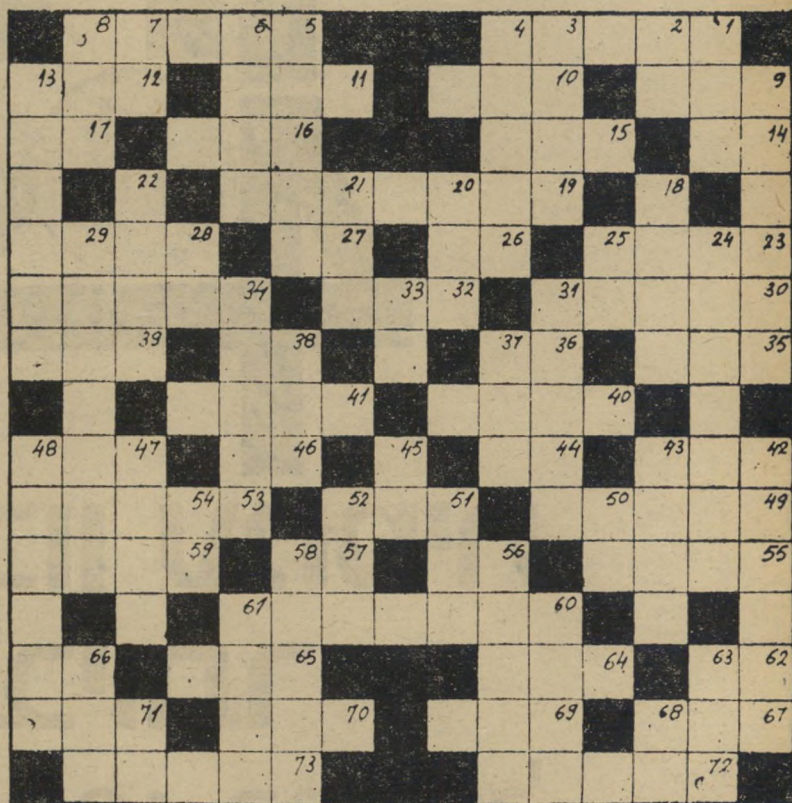
המחשבה שהוא עצמו יהיה שחקן קולנוע, בשנת ה-86 שיעשה אותו מאוד. הוא טיפל בהנאה רבה בסרטים הקטנים של הקאריירה הקולנועית שלו. התעניין בתהליכי הייצור, שאל בכל בוקר את הבמאי סימון הסרה, "מה אתה עושה כאן בכלל?" כדי להדגיש כי גם בלי במאי אפשר להמשיך בהכנת הסרט, והמתין בקוצר רוח ליום הצילום הבא. בתוך 40 ימי הצילום של הסרט, בהם נסע מנמל יפו עד לסג'רה, התור יום אחד במטוס הרקולס של צה"ל לצילום בשארם אישייר, בחברת משה דיין, בחור המטוס הוכנה מיטה גדולה. כל צוות ההסרה היה סבור שהיא נועדה לבן-גוריון, כדי שינוח. בן-גוריון נכנס למטוס, פרש עיתון, התיישב ליד הצוות, והחל לקרוא. משה דיין הגיע אחרון, השתער על המיטה, עצם את עינו ונרדם. הצוות לא היה שקט. בן-גוריון, אולי נפרש גם לך מיטת שדה? שאלו אנשי חברת ישראלים. "אין צורך, מה יש, כולם יושבים ואני אשכב?" אמר הזקן בשוכבות.

מעגל ההתייחסויות בין בן-גוריון להעולם הזה נסגר, בצורה טראגית, זמן קצר לפני מותו. שבועיים אחרי מילחמת יום-הכיפורים, נולד בן לאורית ודני עצינוני. אורית עצינוני היא נכדתו של ביג'י, בתה של גאולה, בתה. באותה תקופה התפרסמה בהעולם הזה כתבת הזיכרון לזכרו של צלם המערכת, רמי הלפרין, שנפל במלחמה. רחל הלפרין, אמו של רמי, נמנית על ידידותיה של גאולה בן-אליעזר. בתקופת המילחמה היו השתיים נפגשות, מספרות זו באוזני זו את דאגתן לגורל בני משפחתם המגויינים. בעוד שרחל סיפרה על רמי, שהתנדב ליחידת שיריון מבלי שגוייס, הביעה גאולה באוזניה את דאגתה לחתנה, דני עצינוני, שלהם באחת היחידות הקרביות.

רק אחרי שנולד בנם של אורית ודני עצינוני, הם שמעו על נפילתו של רמי. קודם לכן החליטו להעניק לרך הנולד את השם עמית. לאחר מכן הוסיפו לשמו גם את השם רמי. כך הונצח זיכרו של צלם מערכת העולם הזה דווקא בשם השני שהענק לנינו של בן-גוריון.

1894

תשבץ העולם הזה

מאונך:

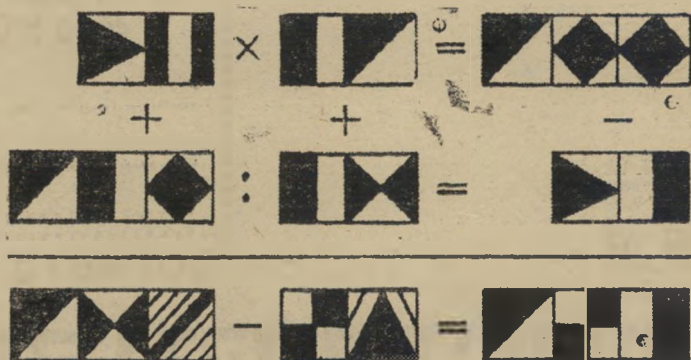
1) יהיה טוב יותר. 2) יחידת הספק חשמלי. 3) חלל. 4) אטמוספירה. 5) מהלך ללא מטרה. 6) בית הנבחרים הרוסי לפני המהפכה. 7) שאינו קשה. 8) יוון העתיקה. 9) נמדדת בקמ"ש. 10) יבשת בחודשות. 11) שמקצועו ליהד ערלים. 12) ארבה. 13) נקיק. 14) חצי אי בים התיכון. 15) על שם נקראת מדינה שאולי תקום. 16) אוניברסיטה אמריקאית. 17) שני עמודים. 18) מצב בו המלחמה נמשכת אך אין יורים. 19) מפלצת שחלקה אשה וחלקה עוף דורס. 20) מהמיתולוגיה היוונית. 21) מילת גלילה. 22) מתקן לבדיקת ותיקון אניות. 23) ביזה. 24) מלוטש, ממורט. 25) אסם. 26) אטיקטה. 27) גבעה. 28) הפיכת אוויר לחייל. 29) תותח קצר בעל זווית יריה גבוהה. 30) מילת חיוב באנגלית. 31) קיר. 32) רבב. 33) שוהה לילה. 34) השכבה העליונה המוכתרת. 35) חדר עבודתו של אמן. 36) מדענית צרפתייה ממוצא פולני — שגילתה את הרדיום. 37) ראשי תבות של משורר יהודי גדול. 38) משבעת המינים. 39) תבואה. 40) רפה אוניים, חלש. 41) רעל.

מאוזן:

1) סופר צרפתי ("אקלימים"). 2) קבוצת איים בצפון מערב אפריקה. 3) מספר חטיבה. 4) שר בממשלה. 5) אחי יעקב. 6) סוהר. 7) לפעמים בא אל מוחמד. 8) עם. 9) אשה פאטאלית. 10) מפתן. 11) בובה המונעת בחוטים. 12) שאינו מתוח. 13) תבלין לקפה. 14) זעיר. 15) עיר בהודו. 16) היכל ההרוגים במיתולוגיה הסקנדינבית. 17) מרגמה עתיקה. 18) מטיל ספק. 19) חוט ברזל. 20) אביו. 21) מסעד לקיטע. 22) בורחת על נפשה. 23) צבע בין לבן לשחור. 24) סיפור שיר בחרוזים. 25) גז הביצות. 26) מצבה. 27) מילת תנאי. 28) מחבר, "פאוסט". 29) חלק מצידוד של כל חייל. 30) לך מבוא. 31) מוות ההיס-טוריה. 32) שמו העברי של בעל חי שהיה מצוי בחולה. 33) זמן. 34) יחידה ביולוגית. 35) מיושב. 36) מידת אורך אקטואלית אצלנו. 37) סוד. 38) סודה של כל אשה. 39) מלך שספירי. 40) סוף. 41) ראש ממשלה אירופי. 42) חלל. 43) מדבר. 44) דרגה בצה"ל ("ר"ת). 45) כסיס. 46) מה שנאצר עשה לתעלת סואץ.

חשבץ 1894

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיסור וחבור, יש למצוא איזו סיפורה מציין כל סמל של ריבוע.

חיילים מודים ומגיבים

לקרוא את כתבתכם על החטיבה הדוממת ולדעת מי היה ליאור יונתן שנפל, זה לקפוץ אגרופים ולהתכונן לשלום. אנו כאן קבוצת חיילים שעיתונכם הוא שופרו ועובר מיד ליד. כן, הכרנו את החטיבה הדוממת. מוכר לנו המקום בו נפל ליאור ואני אישית מכיר את אביו (קראתם את שירו במעריב של שבת?) הוא היה נפלא וצריך להיות לדגל.

עמי גייסהיים, ד"צ 2154

אני מודה לכם שוב על המישלוח החדש. העיתונים ששלחתם מהווים מקור להת- עניינות לרבים ומציאים מהשיעמום ה- גובר עם המשך הגיוס. שמחתי להיענות להחתמה על היוזמה לשלום ואף שלחתי לידיד מיוחדת אחרת. לכן יתעקב המישלוח חזרה. שמעון לייטר, ד"צ 2537

חן חן על החבילה ששלחתם לנו, ובה הגלינות האחרונות של העיתון. מיותר לציין כי העיתונים נחטפו מיד עם הגיעם לידיהם. טוב לדעת כי הנושאים הבעורים פור לייסוד צבאי-שלום ומילחמה היו חלק נכ- בד מאד מהגלינות שלפני המלחמה. מנשה מבוסה, ד"צ 2221

משירות אישם באפריקה, מצורף שיר שכתבתי:

כבר

כבר קופלו הדגלים / בין תרנים גלמו- דיט / הזקינו זיקוקי כוך / מעבר ל- אופק / מעבר לזיכרון. כבר נימחו הדמעות / בין שבילי ה- פנים / ונורות סמוקות / תחפושתם ה- הסירו / זרקו חשמל רגיל. כבר נמסה שעווה / בין נרות רועדים / ונהי צפירות / על טורים לבנים.

אברהם שיין
גיבורים באלבוס

כבר חזרו גיבורים / לאלבוס / מיסג- רות לעיתונים / עלמים ניצחיים / לתנו- חתם. כבר קופלו הדגלים.

אברהם שיין, צה"ל

בתגובה למכתבו של אלכסנדר זרחין (העולם הזה 1891), מכתב גלוי לרבנות

הצבאית, אני מתפלא שהכותב כל-כך "מוזעזע". אני משרת ביחידת שריון קרבית ונמצא בתנאים לא קלים, ובכל זאת אנו שומרים על כללי ההיגיינה. כל היוצא לעשות את צרכיו, לוקח איתו את חפירה ומכסה. יותר מתפלא אני על היומן הקרבי של יגאל לביב שכותב כי כללי ההיגיינה אינם נשמרים. אל תשכחו שאנחנו בני-אדם ולא חזירי- בר.

יעקב קריין, ד"צ 2172

מחר אנחנו חוגגים יום-הולדת של חוד- שיים כאן (איישם בסיני). ועוד לא ראינו גיליון אחד של העולם הזה. נודה לכם אם נקבל פעם בשבוע אי-אלו גיליונות.

חיילי ד"צ 3086, צה"ל

ברצוני להודות לכם על מישלוח ה- גיליונות ששלחתם. ומקווה שתוסיפו לש- לוח עוד גיליונות חדשים וישנים. בכדי שאוכל למסור לחבר'ה לקרוא. רב"ט מוכיהו בראון, ד"צ 2761

בעלי, עורך-הדין כועז רוזה, משרת כמפקד פלוגה במילואים. הוא זאני מודים לכם על הכתבה דופקים את החיילים... ואלפיים איש יהפכו השנה לסופר- מיליונרים. הכתבה שימשה פה לכל אותם חיילים במילואים ובצבא הסדיר. דליה רוזה, תל-אביב

אנו מודים לכם על מישלוח העיתון. נקווה שתתמידו במישלוח עיתונכם מדי שבוע.

אברהם וישניאק, ד"צ 1413

קריאתה של אם שכולה

אל אורי אבנרי ומאיר פעיל, איני כותבת לכם רק כאם שכולה, אלא גם כאשה המבקשת לשמש פה למשאלות לב רבים. מאז המלחמה, קראנו עצומות רבות למען השלום, ועליהן מיטב השמות של אנשי מצפון ודעת. אך כל השמות האלה נשארים רק שמות, אם לא יקום ביניכם שיתוף הפעולה שייצור עובדות חדשות. אנחנו רוצים רק דבר אחד: שהזוועה לא תחזור. העיתונים מוצפים במודעות הליכוד. מושקע הרבה כסף כדי לנצל את הזעם והאיימה שהצטברו בלב אנשים כה רבים. ואילו כוחות השלום הם קטנים, עניים ומפולגים. החיילים חושבים על שלום. אבל הם רחוקים, אין הם מסוגלים לבטא את מה שהם רוצים וחושבים, ואיש אינו שואל אותם. לכן, אנא: מיצו כל דרך להבנה ולשיתוף בין רשימותיכם, הקימו עוד לפני הבחירות חזית משותפת, עשו הסכם-עודפים ביניכם, והופיעו במשותף בפני הציבור, כדי לתת לו בחירה ברורה בין הרג לחיים.

צפירה יונתן, שריד
● תשובתו של אורי אבנרי, שנשלחה למחרת היום:
"לצפירה יונתן - שלום רב,
"קראתי את שורותיך בהתרגשות.
"אני מקבל את הצעותיך, בלי הסתייגות.
"מי יתן ומילותיך יחדרו ללב כל הנוגעים בדבר."

מותו של הצלם רמי הלפרין. כולנו שילמנו מחיר יקר מאוד בעד דבר שהיה מיותר בהחלט. נשמח לארח אותכם אצלנו ובתחלם נשמח לקבל את עיתונכם.

אבא אנתון, ד"צ 2052

קבלו דעתו של חייל מילואים המגויס כחודשיים ונמצא מערבית לתעלה שואל ותוהה:

מחדלים

מי הגבר בישראל / שיקום ויכריז טעיתי, / מי הגבר שיוזה / לעמו...? / במחדלי שלי / מחיר יקר / תשלמו... לניצחון אלף אבות / המפלה יתומה היא / המלחמה על גנרלים וכיסאות / הביאה שואה ונהי...

כי אם את אותו ממונה על הטיסות. אותה גברת מנעה את שובו של אחד החיילים לבסיסה, בו ודאי היה צריך להחליף חייל אחר, שרצה לחזור לביתו.

לדעתך, צריך לבוא פה על עונשו או- תו חייל אלמוני, שכן אני מתארת לעצמי שאין זה המקרה היחיד. רצוי מאוד ש- מיקרה זה לא ישנה בעתיד.

אשת חייל קרבי, תל-אביב

שעה חמש בערב לערך, בנמל התעופה לוד.

נמל התעופה בלוד המה בלובשי מדים, ביניהם התבלטו כמה נשים לבושות או- רחית. החיילים רכשו כרטיסי טיסה כמ- קובל. זמן ההמראה הגיע. החיילים עלו על המטוס ועימם עלתה משום מה גם אשה לבושה באורחית. עם אחד הקצי- נים, איני באה להשיץ פה את הגברת,

מכתבים

עוול

בלור

אני אשת חייל קרבי, רוצה לספר על עוול שנעשה בתאריך 2.12.73 ב-

שומעת כרגיל

אמנון ברקוביץ, צה"ל

מי יגיד לפעום יתום: / עוללי... / אביד נפל / ממחדלי שלי? / ומי שכול ואלמנה ינחם / ויאמר: בעד מי שילחו המחיר / הם? / שתיקה... / ועדת חקירה... / בחירות... ליכוד... מערך... / והקבר... הקבר / עודו טרי ולח.

אנו חיילי היחידה מבקשים שתשלחו לנו את עיתונכם.

לנו לא חשוב התאריך, העיקר שיהיו בו תמונות מושכות, דבר העשוי לעודד מבחינה מורלית את החיילים בי- יחידה.

אליהו מוזס, ד"צ 1340

כאיש מילואים וכקורא ותיק של העולם הזה ואיש תנועה נלהב, אין ביכולתי להשיג במקום שירותי באפריקה את השבועון. לכן אבקשכם לשלוח לנו מיספר שבועונים מדי שבוע.

סמל אורי טננבוים, צה"ל

לאחר ששמענו אתמול את החדשות, התברר לנו סופית שנשב בקו לפחות עד אחרי הבחירות. אנו מרגישים צורך לדעת מה מתרחש באמת בתקופה הרח גורל זו. לאור מצב האינפורמציה הלקוי, לא ראינו דרך טובה יותר מאשר לבקשכם לשלוח לנו את עיתונכם ופירוטמי מרי בשבועות הקרובים.

בתודה מראש, מעכברי המידבר,

יוגב ברדה, עמרי ארבל, ישי מספורה, נסים פרטוש, יעקב דמרי, משה מזרחי, ד"צ 2831

אנו חיילי דואר צבאי 2782 מודים לכם מקרב לב עבור השבועונים ששלחתם לנו. עיתוניכם ריתקו אותנו ונהננו מאוד מהקריאה.

מעשכם מסמל מכל את חקשר הבל- ינותק בין העורף לחזית.

כמו כן, מי יתן ונשמור על קשר הדוק בין המערכת לבין חיילי הפלוגה.

בתודה מקרב לב,

חיילי הפלוגה, ד"צ 2782

הגני כותב לכם מיכתב זה, עלימנת להודות לכם ולברך אתכם, זאני מקווה שתמשיכו לישלוח לי את העיתון. קבלו את תודתי בשמי ובשם חברי שנהנים מקריאת השבועון.

ירוחם שמעוני, ד"צ 2673

שינויון

האשה

עדים אנו בימים אלה להצהרות בומ- בסטיות של עתונאים בעיתונים רבים, נוסח: "היות והגבר הוא תלחם בתחית - הייבת האשה לדעת את מקומה."

(המשך בעמוד 8)

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

בחרתי במכתב זה לא להתייחס ל-
בעייה העיקרית — היינו לשטות העיקרית
של טיעונים אוויליים אלה, המסתכלים
על האדם בקריטריונים של לוחם או
לא-לוחם, ואם הגבר הוא הלוחם, לא-
יחכן, לדעתם, שהאשה תדרוש שוויון-
זכויות בתנאי-עבודה, במקומה בהנהגת
המדינה או בתפקידים מנטליים וחברתיים
שונים.

אתייחס במכתב הזה לעול שעשו ל-
אשה החל מגמר מלחמת-הקוממיות —
דכאו את היכולת הפיזיולוגית שלה, מנעו
ממנה לעבור אמונים-צבאיים. הפכו את
השירות לחילות בצה"ל לקריסטורה —

שאול פרידלר
דיעות-קדומות

כל זה, בעיניי של דיעות-קדומות על
„נחיתותה הפיזית של האשה“ — דיעות
שהרסאה הוכיחה את חוסר הבסיס ה-
אלמנטרי לאמיתותן — וכעת הם באים
בטענות של אי-יכולת האשה להלחם, ב-
דומה לנער שרצה את חוריו ובעמדו
לפני בית-המשפט, התחנן לפני שופטו
„רחמו עלי, הרי אני יתום!“

שאול פרידלר, קרית-שמואל

תפקידו

של גלילי

אם ישראל גלילי הינו חלק כה חשוב
מה„מטבח“, מדוע כתבתם פעם שתפ-
קידו היחיד הוא לגזור קטעי עיתונות
לעיונה של גולדה?

יצחק שביב, נתניה

על קו

ברילב

כל עוד קו ברילב סנימה / נפש יחודי
דומיה...

יהודה אשל, חיפה

ערפדים

קראתי בגיליונכם את חכתבה, תחת
הכותרת „מכת בכורות“.
הצלחת, ח"כ אבנרי לסחוט דמעות מ-
עיני קוראים רבים, אך בדימויני עלו
ערפדים מוצצידים.

נצל את חרם שנשפך כדי לזכות ב-
הישג פוליטי, צלם שוב את האם הוועקת
חמס כנגד אלה שגרמו למות בנת, עלה
והצלח!

רק שיהיה כך האומץ לפרסם מיכתב
זה.

אבקשכם להשאיר את שמי במערכת
בילבד, ולא לפרסמו.

רחמים ששון, ד.צ. 3078

● מאחר שהקורא ששון דרש אומץ-
לב מהמערכת, סביר לדרוש ממנו אומץ-
לב לפרסם את שמו.

הכל הובח

כנבון

כאחת מהתומכות הגלהבות שלכם, אני
שמחה להודיע לכם שכל השקפתכם הו-
כחה כנכונה, ושסוף-סוף הצלחתי לשכנע
את בעלי, שהיה קצת ימני, שכל דבריכם,
שנאמרו בשנים האחרונות, היו נכונים.

חנה נואיק, קנדה

הנוהגים ברכב-
אנא האריכו
את חופשתם
קחו אותם אתכם !

דובק
בית-חרושת לסיגריות

מיטת ד"ר יעקבסון

מסע לתוך מוחו

של האיש שינהל

את ועידת ז'נבה

מאת

אורי אבנרי

ן עידת ז'נבה תצמוד כולה בצילו של איש אחד: הנרי קסינג'ר. היא נושאת את חותם אישיותו, תפיסותיו, עקרונותיו, חזונו.

איני יודע באילו הכנות עסק משרד-החוץ, לקראת הוועידה. איני בטוח שבכלל עסק בהכנות כלשהן. גם אני השתדלתי להתכונן לוועידת ז'נבה. עשיתי זאת בדרך הנראית לי הגיונית ביותר. יצאתי למסע גילויים בארץ לא-נודעת — הארץ הרוחנית, השוכנת בראשו של קסינג'ר האיש.

קסינג'ר כתב כמה ספרים ומחקרים. מכולם, נראה לי עתה חשוב ביותר הספר שכתב לפני תשע שנים, בעודו פרופסור במיכללת הרווארד — זמן רב לפני שחלם שיבוא יום והוא עצמו ישחק תפקיד מרכזי על בימת המדינאות העולמית.

ספר זה — עולם שהוחזר על כנו — עוסק בנושא האקטואלי ביותר ברגע זה: ועידות-שלום. גיבורו הוא הנסיך קלמנס פון-מטרניך, הגרמני שהיה במשך כמעט שני דורות שר-החוץ של הקיסרות האוסטרית. מטרניך היה הקוסם הגדול של התקופה.

קסינג'ר כתב על מטרניך בהערצה גלויה, וברור שהוא רואה בו גיבור שיש לחקותו. הוא עצמו הוא, בעיני עצמו, השלייה של הקוסם הגדול.

גיבורו השני הוא שר-החוץ הבריטי באותה תקופה, הלורד רוברט קאסלר.

שניים אלה החזירו על כנו את הסדר העולמי, אחרי המהפכה הצרפתית וחורבן הקיסרות של נפוליון. בסידרה של ועידות-שלום, שהמפורסמת בהן היא „הקונגרס הרב-קד" של וינה, יצרו סדר חדש באירופה. סדר זה החזיק

האולם בארמון האומות בז'נבה, כפי שייראה בשעת הוועידה *

שולייית ההקדס

מנתח קרבות מפורסמים וצייר את יצירות-האמנות של גדולי הדורות שעברו. אין ספק שהאדם שכתב ספר זה מתייחס אל ועידת-ז'נבה כאל יצירת-אמנות היסטורית. הקונגרס של ז'נבה נועד להיות יורש נאות לקונגרס של וינה, וקסינג'ר רואה את עצמו ואת גרומיקו כאל יורשיהם החוקיים של מטרניך והצאר אלכסנדר, בעל החזון והחזיונות הדתיים.

ברית-מועצות, ארצות-הברית וסין הם הגדולים החד-שים, שתפסו את מקומם של רוסיה הצארית, אוסטריה ובריטניה. ישראל ומדינות-ערב הן תמדינות הקטנות של אז — נאפולי, בלגיה, פולין — שהונחו על שולחן הדיונים, ונחתו באופן אלגנטי.

בשביל איש כזה, אין כל משמעות למושג „שלום כפוי". מובן לו שכל שלום הוא כפוי — מכיוון שיש בעולם יחסי-כוחות, הגדולים אתראיים לשלום העולם, והם צריכים לרסן, בשעת הצורך, מדינות קטנות ובלתי-אחראיות, המנסות לפוצץ את הסדר העולמי מתוך שר-קולים מטופשים.

קסינג'ר, כמו מטרניך, לא נולד בארץ שהוא מייצג אותה. לגרומיקו יש השקפת-עולם שונה ואינטרסים שונים מאלה של ארצות-הברית, כשם שהצאר אלכסנדר דגל בתמיכה מיסטי-דתית שסתרה לחלוטין את תפיסתו הפרוזאית של מטרניך. יש הרבה הקבלות. מה, אם כן, אפשר ללמוד על השקפותיו של קסינג'ר?

אוייב הביטחוניזם

מזור להיווכח שהאדם, שמישרתו העיקרית היתה (חזונה עדיין) „יריעה לענייני ביטחון לאומי" של נשיא ארצות-הברית, שולל לחלוטין תפיסות הידועות בישראל בשם העולם-הזהיר „ביטחוניזם". כאשר יטיח קסינג'ר מחר לראשי ישראל נגד תפיסת אלה, מוטב לזכור שאין זו קטריה, או כניעה ללחץ ערבי-סובייטי, הדבר נובע מאמונתו היסודית ביו-תר של קסינג'ר עצמו. עליה חזר באותו ספר כמה ולמה פעמים. בחקשרים שונים, למשל:

● „שאיפתה של מדינה אחת לכיבוחן

הקונגרס של וינה: הדוגמה העומדת לנגד עיניו של קסינג'ר

ובוודאי לא בקשר למרחב שלנו. משום כך מרתק לעיין בהלכות ובביטויים, הנראים כאילו נכתבו על ועידת ז'נבה העומדת להתכנס, או על האישים הקשורים בה — גולדה, דיון, אבן, הרוסים, האמריקנים, אל-סאדאת וחבריו. קודם כל, חשובה עצם העובדה שקסינג'ר הקדיש את יצירתו העיקרית לתקופה שבה היתה הוועידה הבני-לאומית המכשיר העיקרי של המדינאות. גורלם של עמים ומדינות נקבעו במיפגשים של ראשי חמש המעצמות הגדולות של אז (אוסטריה, רוסיה, בריטניה, צרפת ופרוסיה). בהסכמה של שניים-שלושה מדינאים, על ספל קפה בטרקלין, נקבעו גבולות חדשים, נולדו מדינות והופ-לו מישטרים.

קסינג'ר מנתח ועידות אלה באהבה, כשם שמצביא

מעמד מאה שנה, עד שנשטף בנהרות חדם של מילחמת-העולם הראשונה.

האמנות של הוועידה

לכל אורכו של ספר זה פוזרים פסוקים, שנכתבו בקשר לתקופה אליה, ואגב הערכת האישים שלה. אך כשמוציאים פסוקים אלה מן ההקשר שלהם, ומצרי-פים אותם יחד — מתקבלת השקפת-עולמו הדיפלומטית של קסינג'ר עצמו.

צירוף כזה מעניין שבעתיים, מפני שנכתב בלי כל מחשבה על מצב אקטואלי כלשהו בעולם של ימינו.

* תצלום מוועידה אחרת, שנערכה באותה מתכונת.

(המשך מעמוד 9)
מוחלט, פירוש חסרי-ביטחון מוחלט לכל שאר המדינות.
"הביטחון (האמיתי) מבוסס על היחסיים בין המדינות, ולא על גורל השטחים."
 לשירותן הבריטי, קאסלרה, העניק קסינג'ר ציון לשבח:
"הוא לא נכנע לפיתוי של ביטחון מוחלט."
 וכאילו חזו מראש את הטיועו של גולדה-דיין-גלילי, ציטט קסינג'ר בשנת 1964 בהתלהבות דברים שאמר קאסלרה מאת שנה לפני כן:
"הטענות בזכות גבולות איסטרטגיים הן מופרזות ביותר. הביטחון האמיתי נובע מכך שקיים מצב שבו הצד השני אינו יכול לפגוע בך, מבלי להכריז מלחמה על כל הגורמים המעוניינים במצב הקיים."
 ושוב:

"מכיוון שביטחון מוחלט למדינה אחת פירושו חסרי-ביטחון מוחלט לכל האחרות, אי אפשר להשיג אותו במיסגרת של הסדר, אלא רק בדרך של כיבוש."

ואתו רעיון, בניסוח מוחלט עוד יותר:
"הבסיס להסדר יציב הוא הביטחון היחסי — ומשומיין גם אי-הביטחון היחסי — של השותפים להסדר." (ההדגשות של קסינג'ר עצמו).

"יהיו הטענות בזכות הביטחון המוחלט, הגיוניות ככל שהיו, הן יביאו תמיד ליריעור היציבות בחברה הבינלאומית."
"מיקסם-השווא של הביטחון המוחלט הורם את הדבר שהוא מבקש להשיג. בשעה שהוא מרומם רק את המרכיב הפיסי של היציבות, הוא מתעלם מן המרכיב המוסרי."

קסינג'ר מבחיר לגמרי שהמרכיב "המוסרי" — כלומר, ההסכמה מרצון של הצדדים להסדר שהושג — חשוב הרבה יותר לביטחון מאשר עומק איסטרטגיה גבולות-ביטחון וכיוצא באלה מושגים, שהיו פופולריים בראשית המאה שעברה (והיו אז גם מעשיים יותר מאשר בעידן הטילים של ימינו).

ערובות נגד תוקפנות

אולם אין להסיק מכך שקסינג'ר אדיש לענייני ביטחון. להיפך, בעיות הביטחון מונחות ביסוד תפישתו. אולם הוא מטיף נגד הפיכת הביטחון לאליל, שעל מייבחו מוקרבים כל שאר השיקולים — כפי שקרה בישראל בייחוד בשנים האחרונות.
 ענייני הביטחון קיימים, והם עומדים לנגד עיני המדינאים. כך מצא לנכון להוסיף לאחד הפרקים הערת-סוף ליום, המסומנת בכוכב בתחתית העמוד — ההערה היחידה מסוג זה בספר כולו:

"...החלוקה-הרעיונית על מדיניות מוסרית יימת אינם נובעים לעולם מאי-הסכמה על כך שרצוי להשיג ביטחון, אלא על האמצעי הטוב ביותר להשגת הביטחון."
 ברור שלדעת קסינג'ר, האמצעי הטוב ביותר הוא שלום והסכמה. אולם אין לבסס שלום כזה על התעלמות מצורכי ביטחון:

"מאז-המלחמה הוא הביטחון הקלאסי לדקת ההיסטוריה, האומר ששום הסדר אינו בטוח בלי ערובות פיזיות נגד תוקפנות."

ושוב:
"שום מעצמה גדולה לא תוותר על תביעה לביטחון מיידי."
 הדגש הוא כאן על המילה "גדולה". אך במקום אחר נאמר:

"שום מדינה אינה יכולה לנהל משא ומתן על דברים שבהם היא רואה את תהליכים לעצם קיומה."

נובע מכל זה: שקסינג'ר מבין היטב נימוקי-ביטחון אמיתיים, הגיוניים — אך מתנגד לביטחוניזם משתולל, התובע לעצמו "ביטחון מוחלט", ללא כל התחשבות בצרכים וברגשות של היריב.

אילו הייתי מנהל את המישלחת הישראלית ב'נצבה', הייתי מבסס את כל עמדותי על גישה זו: הצעת תוכנית שלום סבירה, העומדת באופן נוקשה על צורכי-הביטחון האמיתיים — תוך ויתור על דרישות שהן בחזקת סגידה לאלייל ביטחוניסטי, מן הסוג האהוב כל כך על גולדה דיין, גלילי ושאר נביאי-השקר של פולחן זה.

על כל פנים, כדאי שכל נציג ישראלי יזכור קביעה זו של קסינג'ר:

"קבלת שיקולים צבאיים-גירדא היא סימן להתפטרותה של המדיניות."

הכווה הוא עובדה. אבל מדינה חכמה אינה מפריזה באימונים:

"ככל מו'מ, מוכן שהשימוש בכוח הוא הגורם חסופי. אולם האמנות של הדיפלומטיה היא להשתמש באיום זה רק בתור אפשרות, כמוצא אחרון."

גולדה, דיין ואבן

אחד הנושאים החוזרים ונשנים בספרו של קסינג'ר הוא: המתינות.
 הוא מעלה על נס את הגישה המתונה של המדינאים,

שהכתיבו את השלום לצרפת תמורת — בניגוד לדעת הקהל, שדרשה להעניש את צרפת אחרי דור שלם של מלחמות בלתי-פוסקות. כל מילה שנכתבה על-ידי קסינג'ר על נושא זה חלה על ישראל של 1967, למחרת הניצחון המוחץ של ששת הימים:
"המתינות ברגע של ניצחון זוכה להערכת רבה רק בעיני הדורות הבאים. רק לעיתים נדירות היא זוכה גם להערכת בני אותו דור, הרואים בה כניעה ולא צורך."
"ככל שגורל הסכר במלחמה, כן גורל ברת הנטייה לראות במלחמה מטרה בפני עצמה, ולא לחילוף את כלליה עם הסדר-השלום... הסכר גורם לצדקנות, ולא לענווה."

כאשר כתב מילים אלה, לא הכיר קסינג'ר מקרוב את גולדה. הוא גם לא הכיר את משה דיין, כאשר כתב:
"אדם שזוכה למעמדו הודות לכאריזמה או לכוח, יאשים את המזל הרע בכל כישלון."

מטרניק הקוטס

אין הוא יכול להרשות לעצמו לחזות בכי שרון אישי.

הוא לא הכיר את אבא אבן כאשר כתב:
"הנסיגה לנהל מדיניות בדרך ביורוקראטית גורמת לשאיפה לחשב אותה מראש. כך נופלת המדיניות בשבי המאורעות החודשים."
 ולעומת זאת:

"מדיניות אמיתית משגשגת כשיש יצירה מתמדת, כשהמטרות מוגדרות מחדש שוב ושוב."

ושוב, על חוזה פאריס המתון, אחר מסלול נפוליון:
"תפקידה של המדינה הוא לא לשלם, אלא לזכות את כל הגורמים בסדר חדש. חוזה פאריס התעלם מן המיתוס של ביטחון מוחלט, המורד את הביטחון אך ורק על פי מיקום שלטוני-גבול."

אי-הרצון לוותר אחרי ניצחון מוחץ אינו מיוחד לישראל, והיה קיים אחרי כל מלחמה:

"(אחרי נפילת נפוליון) פענו כל הדחצים נגד מתינות. אויב הספראניזם הוא עובי דה, ואילו אויב שניתן לפייס אותו הוא רק בגדר השערה. סיפוח שטחים מהווה ערובה פוסית. אך שילוב האויב במישפחת העמים, על-ידי התאפקות וריסון-עצמי, נובע מאמונה. אין זה מיקרה שחפירי, הביטחון המוחלט, זיכר תמיד בתמיכת דעת-הקהל. החוזה מצדיק אותם. אבל המדינאים צריכים לשפץ בעתיד."

זהו עניין של תבונה מפותחת, כפי שהוכיח נסיגתה של ישראל אחרי מלחמת ששת הימים:

"עצם הניסיון להכניח את חודשתו המתמדת של האויב עשוי לשפר את מעמדו היחסי של אותו אויב. כי על-ידי קביעת הסדר שאינו מקובל על דעת הכלל, ועל-ידי אי-היכרזת להביא את האויב-לשעבר לכך שיקבל את הסדר מוצא, נוצר עיוות פסיכולוגי."

יש גם צד המשפיע על המוראל של המנצח:

"הסדר-השלום, המעניש את המנוחה, מערער את המוראל של המנצח יותר מאשר את המוראל של המנוצח."

אפשר היה לייחס מילים אלה לכל מה שקרה בישראל בשש השנים האחרונות — עד ליום-הכיפורים.

קסינג'ר מסביר אפילו מה קרה לישראל, כאשר ניסחו חבריה-המשלה תוכניות-סיפוח נרחבות — ותפכו על-ידי כך את הערבים, בעיני העולם, לצד המתון:
"ניסוח דרישות מופרזות מן האויבים... מעניק לו יתרון. הוא ייראה כצד המתון, מבלי שצטרך למלא את הדרישות."

תו יד לאויב

מכך זה מתברר בהדרגה תפיסתו של קסינג'ר לגבי הנושא העיקרי של 'נצבה': מהות השלום.

ברור שגישתו שונה מאוד מזו של גולדה, דיין ושות'. למראית-עין, זוהי גישה פילוסופית. למעשה זוהי גישה מפותחת מאד. הבסיס שלה הוא: הערובה האמיתית היחידה לשלום היא יצירת מצב, שכל הצדדים מעוניינים בקיומו. ובמישור הפסיכולוגי: יצירת מסיגרת של עקרון, שהכל מסכימים להם, כך שכל הצדדים יכלכלו את מעשיהם על פיהם. למצב זה קורה קסינג'ר "לגיטימיות" — כלומר, חוק מוסרי בלתי-כתוב, שכוחו נעוץ בכך שהכל מסכימים לו מרצון.

"הצדד הקשה ביותר בדרך להשגת מצב יציב הוא ליצור סדר שהכל יקבלוהו בדבר מוכן מאדיו."

במצב שלום, פירושה של לגיטימיות כזאת: יצירת מציאות חדשה במרחב, שבה משולבים גם הישראלים, גם הפלסטינים וגם שאר הערבים, ושתקבל על דעת הכלל כמציאות של קבע, "לגיטימית".

"במלחמה הפיתוי הוא להעניש את האויב. תפקידה של המדיניות היא לבנות סדר."

התגיון של המלחמה הוא הכוח, ולכוח אין גבול הטבוע במהותו. התגיון של השלום הוא סדר פורציה, והפרופורציה כרוכה בהגבלה. ההצלחה במלחמה היא ניצחון. ההצלחה בשלום היא יציבות.

מכאן שיש להתחיל קדימה לקראת סדר חדש, ולא אחרונה, אל המלחמה שהיתה:

"ההסתכלות אחרונה גורמת להסדר שדומה לשיבוש את האויב, כך שלא יוכל להילחם שוב. ראית-הנולד גורמת למדיניות שתטפל באויב כך שלא ירצה להתקוף שוב... מישטר קפוא דבק בדבר היחיד שהוא בטוח לגמרי: העבר." (ההדגשות של קסינג'ר).

המילים האחרונות כאילו מכוונות ישר לגולדה מאיר, החיה כולה בעבר.

קסינג'ר חוזר על גימה זו שוב ושוב: יש ליצור מצב שהצד השני יכול להשלים עימו מרצון:

"הסדר הוא יציב כאשר חילוקי-רעיונות יכולים לבוא לידי פיתרון במיסגרת ההסדר עצמו. כלומר, כשאין לשום צד הרגשת-עוול כל חזקה, עד שירצה לתקן את העוול על-ידי שבי רת ההסדר כולו."

ישראל מעוניינת, בראש וראשונה, בהכרת הערבים בקיומה החוקי. המילים הבאות נכתבו כאילו נגד הכסי-לים בצמרת המפלגות שלנו, הדורשים, "להכתיב שלום":

"את ההכרה בקיום חוקי ניתן להשיג רק בדרך של הסכמה, ולא בדרך של כפייה. זהו עניין של הסכמה, לא של תכתיב."

השלום אינו משנה את השאיפות הלאומיות, אלא את השיטה להגשמתן:

"המוכיחציה של השלום היא הניסיון להגשים את המטרות ההיסטוריות של המדינה במיסגרת שיטה של סדר בינלאומי."

להגשים, בהסכם המכיר גם בשאיפות הוולת:

"יעדי המדיחמת הם קבועים: הבסת האויב. אך מטרת השלום היא ליישב את חילוקי-הרעיונות בין המרכיבים השונים של היציבות, ומטרה זו תלויה בגורמים רבים."

זה תמיד קשה, כי:

"התורמות-ההרוא של ימיה-המדיחמה אינה יכולה לעבור לבטיות-השלום."

הזיכרון המקולל

תוך כדי כך אין קסינג'ר מתעלם מן הבעיות הפנימיות הקיימות במדינה המשתתפת בוועידת-שלום.

בתקופת מטרניק לא היו בחירות כלליות, כמו בימינו. אך בעיות-פנים היו קיימות תמיד. קסינג'ר בן למדינאים הנכנעים לדמגוגיה לאומנית, אך הוא מבין את הקושי שבו נתון תמיד הפוליטיקאי הדוגל בשלום:

"התכונה של מדיניות מסויימת מתבררת רק בעיני זמן, ואילו הסכנות הכרוכות בה ברורים מיד."

ומכאן:

"המובחן העליון של המדיניות טמון ביכולתה לזכות בתמיכת דעת-הקהל בבית."

הדבר נובע, כמובן, מן הסתירה הבלתי-ימנעת בין התודעה הציבורית, שהתגבשה על סמך ניסיון העבר, ובין הצורך לגבש גישה המאפשרת יצירת מצב חדש. קסיני-ג'ר הקדיש לכך מחשבה רבה:

"מי יכול להתווכח עם הפירוש אשר עם מפויים נותן לעבר שר? זהו האמצעי היחיד שיש לו לאותו עם כדי להתמודד עם העתיד. מה שקרה, באמת, חשוב בדרך כלל פחות ממה שהעם חושב שקרה." (הדגשה שלי).

בדד

ליז'נבה

אני יושב במטוס, בדרך לז'נבה. חרגשה מוזרה.

כמה פעמים ישבתי במטוס כזה, חוץ צפייה למיפגש עם "האויב"? אני מנסה לזכור. פגישות גלויות, ש"דיווחתי עליהן בהרחבה, ופגישות חשאיות, שיכולתי רק לרמוז עליהן. עם ראשי ה"מחתרת האלג'ירית לפני 16 שנה, בקפה חשון בפאריס. עם שגריר ערבי בשגרירותו המהודרת. עם קבוצת דיפלומטים מצריים בדירה פרטית בניו-יורק. עם כמה מראשי הדוברים הערביים במעין "ועידת שולחן עגול" בקלוב אסקולוויבי בלונדון. אני נזכר בכמה מעמדים מוזרים. לפני הרבה שנים, מצאתי פעם את עצמי ב"מסיבה מטעם המישלחות הערביות באו"ם למען שליחי המחתרת האלג'ירית. נוכחותו של הישראלי הבודד ביניהם חישמלה את כל הערבים, וגרמה כימעט למילחמת-אחים בין המתונים, שהפגינו ידידות, ובין הקיצוניים, שחרקו שיניים והתעלמו מקיומו. פעם ישבתי בטרקלין הגדול של מרכז האו"ם ושוחחתי במשך שעות עם ש"ד החוץ העיראקי דאז, האשם ג'וואד. ה"שגריר המצרי נעצר לידיו, הוצג בפני קפא לשנייה ואז הושיט לי את ידו בנימוס. אבא אכן עבר כמה פעמים, העיף מבט זועם ועבר מבלי לומר שלום.

בז'נבה עצמה הוזמנתי פעם לשידור חי ברדיו, שהוקדש לעימות ביני ובין שליח הפתח בשווייץ. החלפנו דברי קיט"ר קשים. כעבור זמן קצר הוא נפטר מסרטן — ולאחר מכן נתברר שהקדיש את ימיו האחרונים לחיזון פרשת מינכן. כבולוניה אכלתי ארוחת-צהריים בחברת גנרל מצרי, ובין הבשר והליפתו נתברר לנו שלחמנו זה בזה בכיס פלוג'ה. ב-1948, ושינוי נפצענו קשה ליד אותה גיבעה. כל מיני פגישות ועימותים.

היו ועידות. כמה פעמים בפריז. הצ"ח וועידה הגדולה בבולוניה. תמיד: פגישות הכנה עצבניות. סדר-יום בעייתי. נאומים לאור הזרקורים, פגישות פרטיות בחדרי-חדרים. שליות וירידות. רגעים של יאוש ורגעים של התרוממות הרוח. לפעמים מבטריאכה. לפעמים נשיקות על הלחי. אך שום דבר, שום דבר מכל אלה, לא דמה לוועידה העומדת להיפתח עתה בז'נבה. ועידה בין ממשלות. תמרון היסטורי.

צפייה גדולה. אבל גם הרבה מחשבות נוגות.

ועידה זו מתקיימת על גבי קבר אחים ענק. 2400 הרגים שלנו. מי יודע כמה תרגום שלהם.

האם זה היה באמת דרוש? הוועידה במתכונת זו, יכלה ל"התקיים גם לפני שדוש שנים. איזו אמרה ממשלתנו אז מה שאומר הנרי קיסטינג'ר בשמנו היום — חיינו מגיעים לדרמון האומות כי ז'נבה כבר אז.

בפברואר 1971 שאל גונאר יארינג את המצרים אם הם מוכנים לכרות הסכם שלום רשמי עם ישראל, והם אמרו: כן. בתנאי שישראל תודיע על נכונותה לוותר על השטחים תמורת שלום.

באותה שעה שאל יארינג את ישראל אם היא מוכנה להודיע שתחזיר את השטחים אחרי שייחתם הסכם-שלום רשמי. ישראל יכלה להשיב: "באופן עקרוני כן — בתנאי שיושג שלום אשר יספק אותנו, ובתנאי שיוסכם על סידורי-ביטחון שיעניקו לישראל מרחבי-הגנה ועומק איס-טראסטי."

איזו באה תשובה כזאת, חיתה ועידת ז'נבה מתכונת זו.

גמאל עבדאל-נאצר הסכים לכך ערב מותו — וזאת הייתה צוואתו לירשיו. שמעתי במו אוזני את קולו של עבדאל-נאצר בסרט-הקלטת שלא פורסם מעולם, ושבו פירט גישה זו בהרחבה רבה. אבל ישראל השיבה בשלילה טוטאלית. הממשלה אמרה שרק בוועידה עצמה תגיד מה היא רוצה לספק. ובינתיים פורסמו בנאומים ובעיתונים מסות של התנחלות ותוכניות סיפוח. שהוכיחו לערבים שאיננו מתכוונים לחזיר את רוב השטחים. הרגלי מליחמת יום-הכיפורים — אז הם נהרגו. בוויכוחים של ראשית 1971.

תמורה? כלום. מילים. דיבורים על הכרה. נייר של שלום... אבל המילים האלה חונקות את הגרון הערבי. והיד הערבית תרי עד, כשהיא תחתום על הנייר.

כי בעיני הערבים — כל הערבים — החוויה ההיסטורית היתה כזאת:

"היתה ארץ ערבית, פלסטיין. במשך 1300 שנה חיו בה הערבים. הגנו עליה וקברו בה את מתיהם. באו היהודים ולקחו אותה. תחילה בעורמה ולאחר מכן בכוח. בני פלסטיין גורשו ממנה. הם נמקים מזה דור בתנאים בלתי-אנושיים. היהודים לא התפקדו בכך, אלא התקיפו שוב ושוב, תאוחם, עד שיקימו את מלכותם מן היאור ועד הפרת, כדברי כמה ממנהיגיהם. ייתכן שאי-אפשר למגר את הישראלים. אבל אסור להכיר בהם. להכיר בהם, פירושו להכיר בעוול המשווע, להשלים עימו סופית, להיכנע, להתבנות." הישראלי זוכר את השואה היהודית, וחושש מפני שואה חדשה בארץ. הערבי זוכר את השואה הפלסטינית, וחושש שזה עלול לקרות מחר לכל עם ערבי אחר. כמשך שלושה דורות השתרשה גישה זו. לא חשוב אם היא נכונה מבחינה אובייקטיבית. חשוב ש"היא שודטת בלב כל ערבי מבחינה סובייקטיבית, שכל יד ערבי סופג אותה עם חלב אימו."

ישנה כזאת לא תמות ביום אחד. דרוש רצף של חוויות חדשות, כדי להפיג את הקודמות.

ועידת ז'נבה תהיה חוויה חדשה כזאת — חוויה שתמחה קו תחת התפיסות והאמונות של שלושה דורות ערביים.

בז'נבה יישבו הערבים עם נציגיה הרשמיים של מדינת-ישראל. לא כקצינים עם קצינים, בשדה-הקרב, כדי להסכים על קו הפסקת-האש, כמו בקילומטר 101. גם לא כנציגים ווטרים המסכימים על שביתת-נשק זמנית, כמו ברודוס. המטרה היא, בגלוי ובמוצהר: כריתת שלום.

עצם הישיבה בוועידה כזאת פירושה: הכרה בישראל, הכרה בקיומם-הקבוע שלה, הכרה בצורך לכרות עימה שלום, שדור חדש יתחנך על ברכיו.

אלף הצהרות עוינות, ביטויי הסתייגות והסברים שיגידו שזה בעצם לא בדיוק מה שזה — לא ישנו עובדה פשוטה זו. יקרה מה שיקרה בישיבת הפתיחה. ייאמר בה מה שייאמר בה. יאמרו הפירי שנים בקאהיר, בירושלים ובדמשק מה שיאמרו. באותו רגע יתחיל עידן חדש. התאריך יירשם בהיסטוריה של שני העמים. היום אחרי ז'נבה לא יהיה בלום שלפני ז'נבה. העולם הערבי יהיה אחר. אנחנו נחיה אחרים. אני עצמי, במטוס שיביא אותי חזרה לארץ, אהיה אחר.

מה יקרה בוועידה? אלף ואחד גורמים ישפיעו על כך — ישראליים, ערביים, עולמיים. אלף ואחד פלגי תודעה ואינטרסים יישפכו לתוך האגם הזה, ואין לדעת איך יתמזגו.

קשה לתלות תיקנות במישלחת הישראליה. ממשלת-ישראל הולכת להעידה כמי שכפאו שד, כמי שנגרר לעקידה. אין בטיה בשורה גדולה חדשה, היכולה לי חשמל את האווירה. בפי שריהחוק שלה יהיה מלל אינסופי. והעמדות הישנות שנק" בעו לפני המבול — ושגרמו למבול. אבל חרבת יהיה תלוי בנו. אבל חבה נקוה שהשלום ייצור דינאמיקה משלו, שתדחוף קדימה גם את המרבנים והנרתעים, בשני הצדדים. חבה נפקח את עינינו על המישיחת שנינו, ועד הממשלה ש"שדחה אותה, שתעמוד בעוד שביר עינים למישפט שדך.

הרי השלג של שווייץ מתחת למטוס. מעטה מבהיק של לובן צה. הנה היא, ז'נבה. אזלי זהו פמל. צבע חיונה כיסה את צבע הנץ.

אופטימיות מצופה גם אותי. אף על פי כן ולמרות חבל — ועידה זו היא סימבול-דרך בנתיב היסטורי ארוך.

קשה לישראלים להבין זאת. כי כשם שאין ערבי מסוגל, אף ברצון הטוב ביותר, להבין מה מתרחש בלב הישראלי המצוי — כך אין ישראלי מסוגל להבין מה מתרחש בלב ערבי.

תודעת האדם היא חלק מתודעת ה"אומה. ותודעת האומה היא פרי כל ה"זעזועים והטראומות, החוויות ההיסטוריות וההישגים ההיסטוריים המיוחדים לה. אין ערבי יכול לתפוס מה היתה לנו השואה, מה התרחש בלבנו בימי החרדה של 1967. מה קרה לנו ביום-הכיפורים. ואין ישראלי מסוגל לתפוס איך מצטיירת התנחלותנו בעיני ערבים, איך הודעו למראה בריחת מאות אלפי הפלסטים ב"מלחמת 1948, איך הגיבו על ההתקפה הבריטית-צרפתית-ישראלית ב"1956, ועל צליחת התעלה ביום-הכיפורים.

צלאח-עדיין והצדכנים, חופרי תעלת-סואץ ומגני תלחי יסתרובו בו באולם הוועידה בז'נבה — מפני שהם חיים בתודעת הנפשות הפרטיות, ומכוונים את מחשבותיהן.

מפני שקשה לישראל להבין את הערבי, קשה לו לתפוס שעצם כינוס הוועידה הוא מהפכה אדירה בלב הערבים — מהפכה שהיא חשובה מכל מה שידובר בוועידה. זיכרוננו נודד חזרה אל חדר מחומם ב"ניו-יורק, לפני חמש שנים. דיפלומט מצרי רסידרג בישר לי ברצועת-שימחה גמאל עבדאל-נאצר החליט זה עתה להודיע שהוא דוגל ב"הסדר מדיני" של הסיכסוך הישראלי-ערבי. עכשיו, צהל הר מצרי, פתוחה דרך השלום.

אמרתיו לו שעלי לזכור אותו. באוזניים ישראליות אין המילים "הסדר מדיני" מצלצלות כבשורה גדולה. ב"ישיחי ספק את עיניו בתדי המה. "אדוני" הוא קרא, "בש" אנחנו אומרים, הסדר מדיני" שתי המילים חונקות את גרונו!"

איחבת המתרחש בלב הערבים מעוותת את כל גישתנו לוועידה. שמעתי פוליטיקאי ישראלי, שאינו מ"שב את עצמו לכסיל, אומר: "רוצים מ"איתנו שטחים. מה רוצים לתת לנו ב"

אני זוכר את הוויכוחים האלה. ויכוחים מרים בכנסת, כאשר דוברי כל הסיעות, במקהלה מדברת, האשימו אותי בתבוסות ובבגידה. מפני שהעזתי לומר: עכשיו ה"זמן, השלום הוא בהישג ידנו. פיקחו את העיניים, תנו תשובה נכונה! אני זוכר אף את אנשיה-שלום ה"מדופלמים, שדיברו אז גבוהה על "תכתוב" ומחאו כף כאשר ניתנה התשובה השלי" לית ליארינג.

עכשיו אנחנו נפגשים על קבר רים.

נבה 1973 אינה ז'נבה 1971, כפי שיכלה להיות.

קשה לחשוב על כך דלא מררי רות, דלא זעם.

או היינו בשיא כוחנו. יוקרת צה"ל הרקיעה שחקים, בייחוד בעולם הערבי. ישראל היתה טופולרית ברחבי העולם. רוב אירופה ואפריקה סגדו לה. יחסיה הבינלאומיים הגיעו לשיא. ארצות-הברית נראתה כמושבה ישראלית, המקבלת פקר דות מירושלים. ברית-המועצות עוררה מורת-רוח גוברת בעולם הערבי, וכעבור שנה זרק אל-סאדאת את היועצים הסוב"יטים ממצריים.

חיינו בשיא כוחנו. יכולנו ל"הציע שלום נריב ולהשיג תנאים מכסימליים.

אמרנו זאת בעיתון ובכנסת. חזרתי על כך, עד שהרגשתי את עצמי לפעמים כתר"כי מגוחך. עוד מהדהדת באוזני קריאת בנינים הללגנית של ח"כ נכבד: "כמה פעמים עוד תחזור על זה? זה עוד לא נמאס לך?"

(אותו ח"כ הוא עכשיו לוחם-שלום מוש"בע, ומכרזו בכל נאומיו שהוא האמין תמיד שצריכים לוותר למען השלום...). עכשיו אנו חולכים לז'נבה ב"תנאים קשים דאין-שיעור. יחסינו הבינלאומיים חתמוטטו. צה"ל שוב אינו ברת-ימוצח. נשקיה-נפט מרחק כחרב חדה מעד לראשו ש"העולם. אין לנו יריד זזרת ארצה"ב המחזרת אחרי העולם הערבי.

קשת להתגבר על חמירות, על הועם.

המטוס יוצא ממעבה העננים, ולפתע השמיים שטופים שמש. רוח של

מאמרו המלא של חסנין הייכל, על הנושא הסודי העלול לפתוח דף חדש

בתולדות הסיכסוך: הסיבוב הבא בין ישראל לערב יכול להיות דוֹקרב אסומי

הישראלים דרשו לעצבנות לספק להם במהירות האפשרית ציוד אלקטרוני לשימוש מכלים באוויר, ואר"טילריית טילים נגד טנקים על הקרקע. הם דרשו פיצוי למטוסים ולטנקים שאבדו להם, כדי להחזיר לעצמם את כוחם, שהתערער עלידי ההס"תעה, שמחצה את יחידותם. העצבנות שלהם גברה מדי יום. היו שעות, שעצבנות זו דמתה לטירוף של חית"בר פצועה."

שואה עולמית מתל־אביב

משיך אורחי:

הבאת השעות ההן סעדתי במקרה במסעדת הסנס האמריקאי. ישבנו שלושה ליד השולחן: אחד מבכירי חשרים של ממשלת ניוסון, אחד החברים הבולטים ביותר בוועדת החימוש בסנס, ואני. חבר ועדת החימוש של הסנס אמר לשר האמריקני: "אני חושש ביותר שאנשים אלה בתל־אביב יאבדו את עצביהם, ובשעה כזאת ישתמשו באחת משלוש פצצות האטום שלהם, כדי לחסל את ההתקפה הערבית. לא מעניין אותי מה שיקרה לערבים, אבל אני חושש שהפצצה אטומית בשעה כזאת יכולה להוביל את העולם אל פי שואה עולמית נוראה!" הנחתי לאורחי להמשיך בסיפורו. הקשבתי לו שעה ארוכה. מה שאמר שב וניסר בסופו, דחף אותי להיראות ולמחשבות רבים. הגנרל בוסר תתארך בביתי על כוס תה. הוא בא להיפרד ממני לפני צאתו מקהיר. ישבנו לסקור את העניינים שעליהם נסב הוויכוח שלנו. אמרתי לו ללא הקדמות:

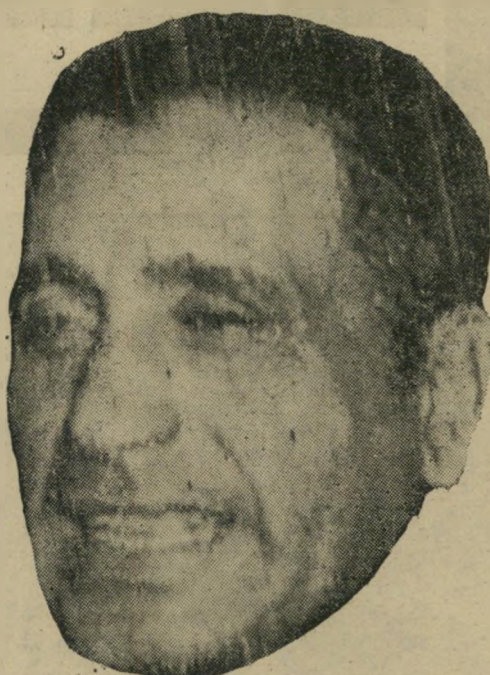
"ישנה שאלה שלא העליתי עד עתה בפניך. עתה, לבדנו, רוצה אני להעלות אותה."

"בשנים האחרונות הוסיפו באורח רצוף דו"חות מ" מקורות שונים בדבר האפשרות שבידי ישראל מצויות פצצות אטום: פורסמו בשנים האחרונות דו"חות מטעם המוסד ללימודים אסטרטגיים בלונדון, וכן דו"חות מטעם המכון לחימוש בשטוקהולם. דו"חות אלה הצביעו, באורח רצוף, על כך שבידי ישראל מצוי כוח אטומי. ברצוני לשאול אותך: האם אתה סבור שבידי ישראל יש פצצות אטום?"

"ותחלק השני של שאלתי הוא: האם אתה סבור שפצצות אלה ניתנות לשימוש? וזאת, בהתחשב בשני גורמים: תאחד — ישראל לא ערכה שום ניסויים בפצצות האטום שברשותה. והשני — ישראל יודעת — כפי שכל צד אחראי בעולם יודע — כי פצצות אטום אינן בחזקת משחק. שניתן להשתמש בו בפשטות."

פצצות אטום במרתף

נרד בוסר הניח את הכוס מידו, כדי לאפשר לעצמו — כתרגלו וכפנתג עמי היסתיכון — לשתף את ידי בדיבור:

מאת חסנין הייכל

מאמר זה שר עורך העיתון המצרי "אל־אחראם" פורסם בסוף חודש נובמבר השנה. רק קטעים ממנו הופיעו בעיתון נות הישראלית. אולם דווקא למאמר זה יש חשיבות מיוחדת במינה. הוא מצביע על תמורה מהפכנית המתבשלת והולכת מאחורי הקלעים ואשר עלולות להיות לה השפעות הרות־גורל לגבי הימצב במזרח־התיכון. יש לזכור כי כותב המאמר, חסנין הייכל, הוא יועצו הקרוב של נשיא מצרים ודעותיו במאמר זה מביעות ככל הנראה גם את דעת ההנהגה המצרית. במידה מסוימת מצביע מאמר זה גם על ההחלטות הסודיות ש"התקבלו בוועידת הפיסגה הערבית באר"גיר בתחום חרגיש וחערין של הנשק הגרעיני. המאמר מתפרסם בזה במדווא, לדא השמטות, מזכר מותרות המישנה שאינן מופיעות במאמרו של הייכל.

קדוני מחשבות והצטברו בראשי היריחוים, ה"דוחסים אותי לכאן ולכאן, ועליהם רוצה אני לייחד את מאמרי השבוע:

בתחילת השבוע נראה היה לי, שנושא מאמרי היום יהיה קשור בכמה מן הבעיות החשובות, הנוגעות לי פעולה הערבית המשותפת. כמח שעלינו לעשות כדי לערוב לכך, שתישאר לאומה זו — בשלב מכריע זה של חייה, ומכאן ועד עולם — מידה זו שלה: רוח אוקטובר, שהופיעה באש והיטהרה בדם ונתנה לאומה זו דבר, שאחד המשקפים הבנילאומיים כינה אותה, בצדק, בשם "הולדת חדשה."

מאמצע השבוע הטרד אותי נושא אחר, הקשור בקצת מן העניינים הקורים בישראל היום, והסכנות הסמוכות בהם. וזאת לפני שיגיעו שעות, שאנו חייבים לתת את דעתנו עליהן, שמא נמצא את עצמנו נחשפים בהן, לפעולה ישראלית כלשהי, שכוונתה להשיג את מה שמתכוונת להשיג רוח אוקטובר — על כל ההישגים, שחוללה אצל האדם הערבי הרגיל, הגיבור האמיתי של המלחמה הזאת. או אצל האומה הערבית, שאימצה וחיוקה את אחדותה במלחמה זו ונתנה לכוח הערבי הכולל מימד אסטרטגי, שלא פיללנו לו בהקיץ או בחלומות הלילה.

קרוב לסוף השבוע הודמן לי לבקר בחזית סיני עם פריק סעד אלשאדלי, ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים. נלווה אלינו אחד המומחים הנודעים לתורות לחימה ואסטרטגיה בימינו, גנרל אנדרה בוסר, שהומן עלידי עיתון אל־אחראם לבקר במצרים, ונענה גם בימים, שכל דיבור על מלחמה ובעיות אסטרטגיות זכה לחד רב.

דמעות בנוכחות קצינים

רציתי לתאר קצת ממה שראיתי ושמעתי ועשיתי על האדמה הקדושה.

ראיתי את זירות הקרבות של דיכויית החי"ר הר שנייה. נפל בחלקי הכבוד לפוש את גיבוריה, לגלות במפקדה מופת ללוחם המצרי. חשתי דמעות בעיני כאשר הגיש לי, בנוכחות קצינים, את דגל הדיכוייה ואת סמל הנשק שלה. כאות כבוד והוקרה מצידו ל"דברים שכתבתי. שעה זו הייתה לי פיצוי — ולמעלה מזה — לשנים ארוכות ארוכות של בעיות, שנגרמו לי בגלל מה שכתבתי.

שמעתי מפריק אלשאדלי את הסיפור המלא על חלב והמח המצריים, שהתמודדו פנים־אל־פנים עם בעיית הצליחה החל מהדקה שהמשימה הוטלה עליהם, ועד השעות שבהן הפכה הצליחה לאסומיאה הירואית, מהי נשגבות בהיסטוריה של מצרים ושל הערבים.

שמעתי גם את מפקד חיל־ההנדסה, חייל מצוין זה ואנשיו היו כוכבים נוצצים באפסופיאה זו, שחייתה מצרים בדם ובאש באותן שעות קשות, שכל ההיסטוריה שלה וכל עתידה התרכזו במשימה אחת.

כאשר הגיע הגיס שהוביל אותנו — את ראש המטה אלשאדלי, הגנרל אנדרה בוסר, מפקד חיל־ההנדסה ואותי

אל הקווים המצריים במערב. כאשר ראינו את תעלת סואץ לפנינו ועליה את אחד מגשרי הצליחה — ירדתי מן המכונית, וחלכתי על הגשר לבדי.

הלכתי על הגשר ממערב למזרח, מעל לתעלה. הער בתי את מבטי מהגשר אל מי התעלה, הזורמים בשקט שלאחר הסערה. אל סוללת העפר הענקית, שהאויב הפך אותה למחסום הגנה. אל המעוים, תבנויים עליה משרדי קו ברא"ב. ואל הפרצות במחסום הזה, שפרצו כוחותינו כפתח אל האדמה הקדושה.

ובהליכתי זו על הגשר, חשתי באוויר רוח ענוה בפני האהבה והגבורה, ותפילה לאהבה ולגבורה.

סירוף של חיה פצועה

בסוף השבוע, כאשר ישבתי לכתוב את המאמר של היום, מצאתי עצמי חושב על נושא אחר. ההרתי בו ארוכות לפני כן, והפכתי בו והפכתי בו עד שהרגשתי — אני מקוה, שאינני טועה — כי הגיעה השעה להעלות אותה, לרגל עריכת ועידת הפיסגה הערבית באר"גיר. ועידה, שאני רואה אותה, ככל שאני יכול להשיג ריך, כוועידת הפיסגה הערבית חחשובה ביותר בכל ההיס"טוריה שלנו. שכן לראשונה זוהי ועידת פעולה, באווירה של פעולה, וזוכה צורך בפעולה.

מה שדחף אותי לגלגל בנושא זה: אישורים מחדש לידעות — שהיו בידי כבר קודם — אודות הכוח הגרעיני של ישראל.

אישורים אלה הגיעו אלי בשעת שיחה עם אורה אמריקני יודע־דבר, בעל קשרים עם מקורות בדרג

למה לא תפוצצו

"ציפיתי לשאלה זו", השיב, "התופעת לא עלתה עד עתה בכל ישיבות הדרושה שנטלתי בו חלק. אשיב לך עליה לפי מיטב ידיעתי. אשיב לך בשיטת החלוקה לספרות, שאני רואה כי אתה משתמש בה באורח רצוף, בכל־יביתך."

דעתי היא כלהלן:

1. קראתי כמובן את כל הדו"חות שפורסמו בעולם בדבר כוחה האסומי של ישראל.
2. מובן שלא ראיתי במרעייני את פצצות־האטום של ישראל, ולא וידאתי אם הן שלוש במספר.
3. אני סבור שבידי ישראל האפשרות לייצר פצצות אטום, ואם ממשלתה תקבל החלטה מדינית לייצר פצצות כאלה — יכולות פצצות אלה להיות מוכנות תוך שישה חודשים.

4. אינני מוציא לחלוטין מכלל אפשרות, שבמרתף איזשהו, אירשם בישראל, ישנו כבר מספר פצצות אטום. וזאת למרות שהנני מתאר לעצמי, שאם פצצות אלה אכן קיימות, הן מסויס ראשוניים, כפי שפצצה זו הייתה בחיתוליה, הוזה אומר: פצצות "שמנות" מבחינת גודלן ומוגבלות בעוצמתן.

5. לדעתי לא יתכן שישראל תשתמש בפצצות כאלה בתקופה זו, נוכח המיגבלות הבנילאומיות העומדות למיכשול — בפני שימוש כזה — הן מבחינת מאון הכוחות והן מבחינת השפעת דעת־הקהל העולמית. שימוש כזה יתכן רק במצב אחד, והוא: חדירה ערבית, שלא תוכל לעצור אותה בתוך ישראל, כפי שהייתה לפני יוני 1967. כלומר: ישראל אינה יכולה, מבחינה הגיונית, להש"תמש בפצצותיה כדי להגן על התפשטות.

ישראל. התזה הידועה בדבר מאון הכוחות באזור, וכו'. ואז העלה אירחי את הנקודה החשובה ביותר בשיחתו:

היתה גם סיבה אחרת. ביום השישי או השביעי למלחמה היו אבידותיהם במטוסים ובטנקים מבהילות: שליש מחיל־האוויר — קרוב ל-150 מטוסים — הופל באוויר עלידי חומת הטילים המצרית האדירה. מחצית הטנקים שלהם — כ-900 — הושמדו עלידי הטילים נגד־טנקים בחזית הסורית ובחזית המצרית.

„ברם ייתכן שתוכל — כאפשרות — להשתמש בהן להגנה עצמית.“
לא רציתי להמשיך בנושא זה. בשיחתי עם הגנרל בופר, ולחגיגה רחוק יותר ממה שאמר.

נספח עולמית בכור בדימונה

בה שאמר היווה, לאמיתו של דבר, אישור לאשר ידעתי כבר, מתוך מעקב רצוף אחר נסיונותיה של ישראל להשיג פצצה גרעינית.

נסיונות אלו החלו בשנת 1957, בעקבות מלחמת סואץ המפורסמת, כאשר נאלצה ישראל — נוכח הורם המהפכני הערבי הסוחף, נוכח האוליטימטוס הרוסי ה' מפורסם משנת 1956 ונוכח הלחץ האמריקאי, שנבע מכל זאת — לסגת מסיני, לאחר כישלון ההתקפה הבריטית-צרפתית על פורט סעיד.

באותה עת הייתה ישראל שרוייה במצב של רוג' וצרפת יצאה נפגעת, עקב כישלון ההתקפה. אולם בעוד שבריטניה השותפה השלישית, נסוגה לאחר ההתקפה ונתנה את עצמה ביחס לקשר סואץ — הרי שאר צדדי הקשר, ישראל וצרפת, המשיכו לצעוד, במשך שנים, בדרך של תחזית וסכנה.

באותה עת הייתה ישראל בחיקה של צרפת. או אולי הייתה צרפת בחיקה של ישראל. כך או כך, התוצאה הייתה שצרפת העניקה לישראל כור גרעיני חמוסל להפיק כמות מספקת של פלוטוניום — החומר הדרוש לפיצוץ גרעיני.

הכור ניבנה מאחורי מסך כבד של סודיות, בדימו-נה, ליד באר-שבוע.

לאחר חמש שנים, ב-1962 בערך, החל כור זה למשוך תשומת-לב רבה אפילו בארה"ב.

בסוף שנות ה-60 היו התמהלות, שהתעוררו סביב הכור בדימונה, בבחינת נספח עולמית. לעיתים, ב' פקודות רבה, נטלה ישראל עצמה חלק, בסתר, ביצירת חשדות לגבי מה שמתנהל בדימונה!

קדאפי מעוניין לקנות

פצצה גרעינית

אפשר לזרז לסכם את האסטרטגיה הישראלית בענין זה כדלקמן:

1. ישראל ניסתה — בוודאות — להשיג פצצה גרעינית.

2. לאיש לא היו ספקות בדבר יכולתה של ישראל לייצר פצצה כזו. אבל השאלה, שסביבה התעוררו התחזיות, הייתה:

האם נתקבלה החלטה מדינית לייצר פצצה גרעינית — או שהחלטת כזו נדחתה?

3. ישראל רצתה שתעריכים יחדשו כי יש לה פצצה גרעינית. ברם, היא לא רצתה שהם ידעו זאת בוודאות. חשד כזה עשוי להוות, לדעת ישראל — גורם מרתיע, ואילו ידיעה ודאית עלולה לשמש להם, לדעתה, כגורם ממריץ.

4. ישראל לא ניסתה את הפצצה הגרעינית שלה — בהנחה שהיא יצרה אותה — משום שניתן להעריך את התקינות שלה, ולו באופן יחסי, באמצעות מחשב. יתרה מזו: בהנחה, ששיעור התקינות של הפצצה הוא 50%,

אנו להדגיש, בחטף, את הגורמים הבאים:

- לישראל הוכח כי הפער התרבותי בינה לבין הערבים, הוא קטן יותר מכפי שחשבה בעבר. הוברר לה, כי הערבים קלטו את אמצעי המלחמה האלקטרוניים מהר יותר מכפי שציפתה.

- הוכח כי לערבים יש, בנשק הנפט, אמצעי ללחון על ארה"ב ועל מדינות מפותחות אחרות, היכולות לסייע לישראל בנשק. ואם בפעם זו בא השימוש בנשק הנפט בעקבות ההחלטה האמריקאית לסייע לישראל ולפצות אותה על אבדותיה, הרי בפעם הבאה עלול הוא לקדם להחלטה כזו, וזו למנוע קבלתה, או לפחות להגביל אותה!
- הוכח כי אבדות המלחמה המודרנית, המתנהלת בכלי הנשק החדישים, הן נוראות. שכן בשבועיים של המלחמה היו אבדות כל הצדדים בציד: 2500 טנקים ו-600 מטוסים.

הסיבה לכך הייתה נעוצה בפיתוח טילי נ"ט. ונ"מ. ופירוש הדבר — זוהי עובדה שאנו חייבים לעכל אותה — כי חלומות חזונית להיות בעלת ערך.

פירוש הדבר כי הצד שיש לו יותר טנקים ומטוסים — יכול להמשיך במלחמה זמן רב יותר. ובסופו של דבר יהיה קרוב יותר ממצד השני בחזונית מהלך המלחמה ושלטה בתוצאותיה.

זאת ועוד: הכמות אין פרושה ציוד בלבד. המדובר לא רק בטנק ובמטוס, כי אם — מלבד הציוד — גם בצוותי הטנקים ובצוותי המטוסים. באוויר ועל הקרקע. המסקנה מכל זה: המסיביות של הגורם האנושי הערבי — יחד עם נכונותו של האדם הערבי לקלוט את הטכנולוגיה של התקופה — יהיו גורם בתחרות, ש' ישראל אינה יכולה לעמוד בה.

ואם כן, או מה?

אם כן, האם לא קיימת אפשרות, כי יבוא שלב במאבק, בו תישען ישראל — מרצונה, או עקב חששותיה — על הרתעה גרעינית?

זינוק טכנולוגי, שישראל חושבת כי הערבים אינם

במקרה כזה, ההוצאות על פצצה גרעינית יקרות בהרבה מעוצמת ההרס הממשי שלה. והרי המלחמה, בכל הנסיבות, היא אקט כלכלי.

- השימוש בפצצה גרעינית נגד עיר ערבית לא יהווה את סוף הסיכסוך הערבי-ישראלי. הוא יתא תחילתו של שלב חדש בסיכסוך — שסופו לא יוכל להיות אלא בקיצה של ישראל עצמה.

- אם בישראל יש עיר אחת או שתיים, אם בישראל יש מרכז תעשייתי אחד או שנים — הרי בעולם הערבי יש ערים ומרכזים רבים.

- לעולם הערבי יש אפשרויות ומשאבים, יש לו מרחב ועומק, המאפשרים לו — ולו גם לאחר שנים — להשיב על המלחמה. לאור שיטתה המצומצם של ישראל, הרי מהלומה אחת יכולה להיות ניצחת.

- השגת פצצה גרעינית ע"י הערבים — במקרה שיעמדו בפני סכנה גרעינית — לא תאריך עד שתתפתח יכולתם הטכנולוגית לייצר אותה. הערבים יכולים, נוכח סכנה גרעינית ברורה מצד ישראל, להשיג את מה שהם רוצים במדה"מ. ואם ברה"מ תסרב, עשויה סין להסכים. וגם אם תסרב סין, הרי הפצצה הגרעינית לא תהיה, אחרי הכל, שמורה ומאגנת מכל הישג יד.

פצצה גרעינית לערבים!

ני מסיק שתי מסקנות:

- הפעלת הפצצה הגרעינית הישראלית מותנית בנסיבות של טירוף או באדם מטורף:

- נסיבות בהן תחוש ישראל שהיא נתונה לאיום ושהיא מכונה אפילו להתאבד לפני מותה.

- או שאדם מטורף יקפץ למרכו ההחלטה בישראל — אדם המסוגל לראות רק רגע מסוים, הממלא את כל חושי בצבע אדום. בישראל ישנם אנשים רבים מסוג זה. ביניהם, למשל, הגנרל אריאל שרון!

- אין ביכולתה של האומה הערבית להיות תוך דאגה מפני נסיבות של טירוף או אדם מטורף.

- הפצצה הגרעינית הישראלית, בכל הנסיבות אותן סקרנו, עלולות להסוך לנשק בסיסי בפעולת גיפוף, או בפעולות סחטנות תחת איום. וזאת לשם השגת ויתורים ערבים — שלא יושגו בלעדיו.

- אין ביכולתה של האומה הערבית, אשר שברה את מחסום האשלייה ואת מחסום הפחד באפוס החצייה — להרשות לעצמה להיות מטרה לגיפוף או לסחטנות. ולו גם נוכח הסכנה הגרעינית.

- אני מתקרב לסיום מאמר זה כדי לומר, בשקט מירבי ובשיקול-דעת:

- אם נמצאת בידי ישראל פצצה גרעינית, או אם קיים בידה פוטנציאל לפצצה גרעינית — נחוץ שגם בידי הערבים תהיה פצצה גרעינית, או פוטנציאל לפצצה גרעינית.

- ההיגיון בכך הוא, שההרתעה היא האסטרטגיה ה' יחידה בעלת ההשפעה של דורנו.

- פירוש הדבר, שקיום סוג זה של נשק אצל שני הצדדים במאבק — הוא הערובה היחידה לאי-הפעלתו של נשק זה במאבק!

- חשתי לדבר על גישא זה, כדי שיסתפח אל נושא ועידת הפיסגה הערבית הצפויה באלג'יר.

- עשיתי זאת עקב כמה שיקולים:

- לערבים יש, ברגעים אלה, מניעים למחשבה רצינית אודות גורם מרתיע ערבי אפקטיבי.

- איש לא יאשים אותם עכשיו — לאחר הלך של מיל-

ומת אקטובר — אם הם ירגישו, שצעת הבא של ישראל בהסלמת המאבק יהיה: גיפוף בנשק הסחטנות הגרעינית.

- התחלטה בעניין זה גדולה מעל ומעבר לאחריותה של כל מדינה ערבית ויחידה, גם ביצועה דורש יותר מאפשרויותיה של מדינה ערבית ויחידה.

- האומה הערבית — בעזרת העומק האסטרטגי שברשותה — יכולה לבנות את מיתקני כושר ההרתעה שלה הרחק מאיום כלשהו, שהיה מסוגל להרוס את נסיונותיה על הקרקע עוד בטרם השילוח.

- מאמץ ערבי מאוחד ואינטנסיבי הוא היחיד ש' יבטיח את צימצום פרק הזמן הדרוש לייצור אמצעי-ההרתעה הערבי. הדבר יעמיד את האומה הערבית בעמדת-כוח נגד נסיון סחטנות לא רק מצד ישראל, כי אם גם מכל מקור שהיא. הדבר ייתן לאומה הערבית את אחד מסממני כוחות-העל בדורנו.

- לא קיים פחד — ולכן לא קיימת סכנה — שישראל תדע, וידע, העולם, כי אנו נכונים לסלף בסולם ההסלמה עד סופו. אדרבא: תפחד ותסכנה ייווצרו, אולי, אם ישראל או העולם ידמו בליבם כי איננו ערים לצעד הבא בסולם. וכי אם צעד זה יעמוד בפנינו, ביום מן הימים — לא תהיה הברירה היחידה בפנינו כניעה ל' סחטנות, רק משום שהופעתנו ע"י דבר שאיננו יכולים לעמוד בו!

- יתרה מזו: אולי נזכור, שכלל הותב בניהול כל המאבקים בהיסטוריה של תקופה זאת, של התקופה של' פניה, ושל התקופה שאחריה — היה ויישאר כלל אחד:

- שהמילה „הפתעה" תישמט מכל המילונים שלנו. ש' (המשך בעמוד 26)

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

המילונים

היה הרבה יותר מן הסמליות בצירוף המקרים שאירע ביום השני השבוע. בירושלים התקחו נציגי ממשלת-ישראל עם מזכיר המדינה האמריקני, הד"ר הנרי קסינג'ר, על תנאי השתתפותה של ישראל בוועידת ז'נבה. הם נכנעו לו כמעט בכל התביעות שרק לפני ימים מספר הציגו אותם כתנאי בלתי יעבור להשיתתפות ישראל בוועידה. היה זה שר-הביטחון משה דיין שהצהיר, כי כל עוד לא תמסור סוריה את רשימת השבויים הישראליים שבידה, לא תשתתף עימה ישראל בוועידת שלום. והיתה זו ראשי-המשלה גולדה מאיר שטענה, כי אם תיערך ועידת ז'נבה בחסות האו"ם ולא בחסות שתי מעצמות העל, אין לישראל מה לחפש שם. הסורים לו מסרו לקסינג'ר בעת ביקורו בדמשק השבוע את רשימת השבויים הישראליים ומועצת הביטחון כפי שהיה על ועידת ז'נבה את חסות האו"ם, ללא התנגדותה של ארצות-הברית אותה הביטחה במפורש.

כמו בכל המהלכים הדיפלומטיים הקודמים שננקטו מאז פרצה מלחמת יום-הכיפורים, העמיד קסינג'ר את ממשלת-ישראל ראל בפני עובדה מגומגמת, קיבל את הס-

נשף המסיכות

במקומם לקחו את העקרונות, שאנחנו הטפנו להם במשך שש שנים, בהן היינו קול קורא במידבר. הקשיבו לדברי המערך: „שלום וביטחון“, „תן מנדט לשלום.“

מי אומר זאת? אותם האנשים, ש-אמרו רק אתמול שארם-א-שייך חשיר בה יותר מאשר השלום. ישראל אינה זקוקה בכלל לשלום. שהכי טוב מצב של לא-שלום ולא-מלחמה. שהביטחון שלנו אינו מבוסס על שלום, אלא על החזקת השטחים.

פיתאום הם מדברים על פלסטינים. שומו שמיים! רק אתמול אמרה גולי-דה מאיר שלא קיים עם פלסטיני, ושהמעולם לא היה קיים. שאורי אבנרי המציא אותו. עכשיו, פתאום, יש פלסטינים, ואפשר לעשות עימם שלום!

זוהי המסיכה עכשיו. אבל מה יהיה מחר, אחרי שייגמר הנשף? האם אתה באמת מאמין שגולדה תהיה אחרת, שדין לא יהיה דין?

האם אתה מאמין שרשימת אמת דו-ברת אמת?

שלהם להתנחלויות, לארץ-ישראל ה-שלמה, לנחלת-אבותינו, לאדמת הקודש של ביר-גמגמה ושארם א-שייך.

הבה ננסה לראות מה מתחבא מאחורי המסיכות החדשות.

הליכוד הימני משמיע דברי-נועם. הוא יודע שהחיללים בחזית רוצים ב-שלום. פתאום אין הליכוד מדבר על ארץ-ישראל השלמה. אין הוא אומר שלא נחזיר אף שעל. לא, הליכוד מוכן לפשרה, למשאומת, לשלום, עוד מעט יודיע מנחם בגין שהוא מוכן להצטרף למרי.

הליכוד: המלחמה

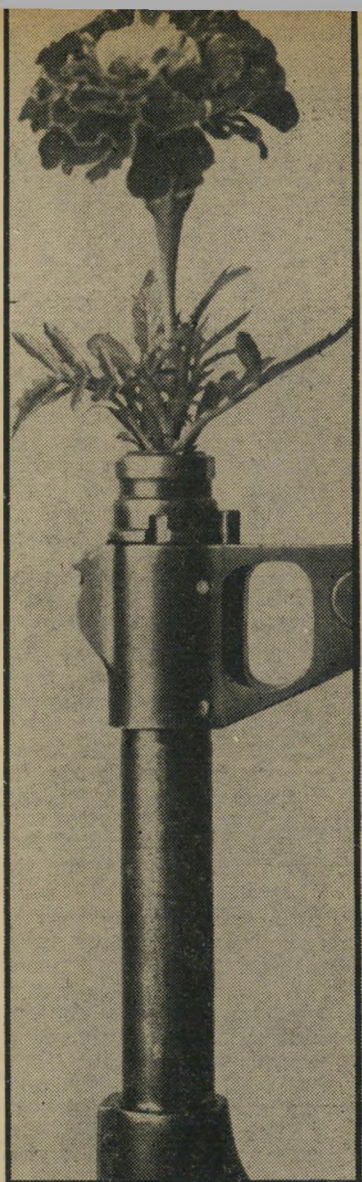
בעטיפת שלום

הליכוד תוקף בשף-קצף את מחדלי יום-הכיפורים. הוא יודע שהלוחמים זרי-עמים על ההנהגה האחראית לאסון, על גולדה מאיר ומשה דיין. אבל באותה נשימה עצמה מציע הליכוד להקים שוב ממשלת-ליכוד-לאומי — כלומר, ממשלה עם גולדה מאיר ועם משה דיין. (ובכלל — שים לב שבכל מירסומי הליכוד על מחדלים ועל ממשלת-האסון — אין זכר למשה דיין. יוק. כולם אח-ראיים למחדל — חוץ משה דיין. הוא בסדר. מפני שאנשי הליכוד מאמינים שמשה דיין יכניס אותם מחר לממשלה. והרי זהו מה שהם רוצים!)

איזו ממשלה? האם ממשלה בחשיתתפות הליכוד תוכל ללכת למשאומתן לשלום? האם היא תוכל לדבר עם הערבים, עם המצררים ועם הפלסטינים? האם היא תוכל להביא לפיתרון של שלום?

מחר ייגמר הנשף, וכל המסיכות ייעלמו. הליכוד יהיה שוב אותו הליכוד, ובגין יהיה אותו בגין: ארץ-ישראל ה-שלמה, אף שעל, זבנג וגמרנו. מלחמה ועוד מלחמה.

האם אתה רוצה בזה?

כשאתה מקשיב לכל שידורי הבחירות, ורואה את כל סרטי הטלוויזיה של המפלגות, אתה שואל את עצמך: האם הם באמת אושבים שכולנו מטומים?

מערכת-בחירות זו הופכת בהדרגה ל-נשף מסיכות. כולם, כולם הפכו ל-אנשי-שלום מבטן ומלידה. מסתבר ש-כולם התנגדו בסתר ליבם לסיפוח שטחים, כולם התנגדו להתנחלויות, כולם רצו בהגברת הפיקוח הפר-ל-מנטרי על מערכת-הביטחון.

כולם — אנשי גח"ל ול"ע, המפד"ל והמרנז החופשי, וכל חטיבות המערך. עוד מצלצלים באוזנינו נאומי-המיל-חמה של אותם נואמים עצמם, דיבר-יהם על זבנג וגמרנו, שירי-התחילה

מרי: צבא-הקבע

של השלום

אם אתה באמת רוצה בשלום, אני מציע לך להצביע בעד הגוף האחד, ה-יחידי, שאין לו צורך במסיכות. אנהו, אנשי מרי, איננו זקוקים ל-תחפושת.

במשך שש שנים אמרנו: השלום חשוב יותר מסיפוח, יותר משארם-א-שייך. יש פלסטינים, ואפשר לעשות עימם שלום. הצענו תוכנית שקולה ואחראית להש-גת שלום וביטחון.

היינו ונשארנו צבא-הקבע של השלום. קול הניתן למרי הוא קול נטו לשלום. איך נשתמש בקול זה?

נלמוד בממשלה בכל צעד המוביל לשלום.

נבלום את עליית הליכוד. נדחוף את שוחרי-השלום במערך לה-דיח את גולדה ודיין, ולחקים מנהי-גות חדשה.

נעודד את שוחרי-השלום בעולם הער-בי.

ניאבק למען ניצול כל הזדמנות ל-שלום — כדי שהלוחמים יוכלו לחזור הביתה בהקדם האפשרי.

תן סיכוי לשלום. הצבע ש' — רשימת מרי — העולם הזה.

(שידור-בחירות של רשימת מרי — העולם הזה, 13.12.73)

המערך: הגברת

בשינוי האדדת

וממסיכות הליכוד למסיכות המערך. הגברת שינתה את האדדת, אבל זאת אותה הגברת.

לא הדיחו את גולדה. לא הדיחו את דיין. כל האחראים לאסון נשארו. אבל הדיחו כמה מילים, כמה סיסמאות. ו-

שידורי רשימת מרי - העולם הזה:

ברדיו:

יום ה', 20 בדצמבר, שעה 18.10
יום ב', 24 בדצמבר, שעה 18.05
מוצ"ש, 29 בדצמבר, שעה 23.30

בטלוויזיה:

יום ה', 20 בדצמבר, שעה 20.05
מוצאי-שבת, 29 בדצמבר, בשעה 20.00

אסיפות וחוגי בית פתוחים:

ראשון לציון:

יום ו', 21.12.73, שעה 20.00, חוגי-בית פתוח אצל ציון ברוך, רח' דוד המלך 18, רמת-אליהו, עם שמואל סגל.

פתח-תקווה:

יום ו', 28.12.73, שעה 20.30, אסיפה באולם שרת. בניין העירייה, עם אורי אבנרי, עמוס קינן, עו"ד אברהם אורן, מועמד מרי לעירייה.

ירושלים:

יום ה', 20.12.73, שעה 20.30, חוגי-בית פתוח אצל ניצה צורף, רח' הטייסים 35, עם פרץ עופר.

תל-אביב:

יום ד', 26.12.73, שעה 19.00, אסיפה באולם בני ברית, רחוב קפלן 10, עם אורי אבנרי, שידות על פעולותיו בוועידת ז'נבה.

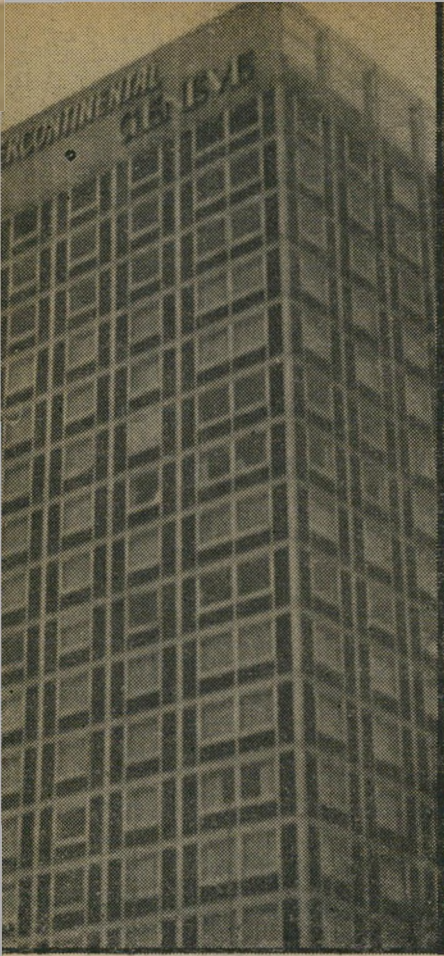
חיפה:

יום ה', 20.12.73, שעה 20.30, חוגי-בית פתוח אצל איתן הולנד, רח' מוריה 33, עם אלכס מסיס.

אילת:

יום ג', 25.12.73, שעה 20.30, אסיפה באולם מלון „מדיון“, עם אלכס מסיס, מלכי גליעד.

לחייקים: תבחירות בצה"ל תהיינה על-פי פיקס-שבויים. האם יש בידך פיקס? האם כל חברי יחידות מחזיקים בפיקס? אם לא, אתה צריך לדרוש את חלוקת הפיקסים ביחידתך! לפרטים לפנות לאמנון זכרונזי במטה הבחירות, או לסא"ל וייצמן, בד"צ 2145/ב.

מזון, אינטרקונטיננטל, ז'נבה
— הוועידה התקיים

דעות

גשר בין חופים

אחרי עלילות הצנחנים וקומנדו 101, אחרי חברים מספרים ופשיטות התגמול, חשופים בצורה מאת טקסי נצחון ותערוכה כות לתפארת, עשרות ספרים ואלבומים. אחרי ארבע מילחמות ושנים של טרור וטרור נגדי, קמו בארץ קומץ אנשים ש החליטו שדי להם בקריאות ההידר. הלכו וישבו, וסיפרו בשיר מה דעתם על המלחמה, על שלום בין שכנים, על פליטים, על תמונות במסגרות שחורות.

מציאות ברגית. 21 משוררים. שמונה ערבים ו-13 יהודים, כולם ישראלים. קובץ השירים נקרא גשר בין חופים, ערוך בידי המשורר יבי, וכתוב בכתב ידו בעברית וערבית.

כתב על הספר פרופסור ישעיהו ליבוביץ: "קובץ שירים זה יש לו משמעות מיוחדת נוכח המציאות הסתגית בארץ זו, שהיא ארץ-ישראל לעם היהודי ופלסטין לעם הערבי... הקובץ בא ללמדנו שאין מציאות איומה זו חייבת להאפיל על העובדה המכרעת — שבין יהודים, באשר הם בני-אדם, ובין ערבים, באשר הם בני-אדם, קיימים יחסים-אנוש שאינם נדחים מפני ענייני המדינה, ואינם בטלים בגלל מאבק לאומי."

דם זלז. אברהם חלפי כתב על אמהות "בגאות השחר ברקיע, אמהות שכולות, כעורים אל השמש תדוניה — והשמש איננה". סלים גובראן כתב: "הכל פה נעשה יקר פרט לאדם".

דף אחר דף, מימין בעברית, משמאל בערבית. זעקות משוררים, רגשות, תחנונים, תקווה, בכי ורחמים. אריה זקס על חתולים הנרגים במלחמה, אשר ריח על חוגגה יוסף, השר בקול מאוגרף על בית שחרב. עוסאם אל-עבאסי על ילד חרש-אילם, שראה את אימו שסועה. יעקב רוטבליט מבקש "תנו לשמש לעלות". גמל קעור משיב את הכותבים: "יהינא מא-מצייכם לדגלי ניצחון על המלחמה".

תפילה. 21 משוררים מתפללים לדרך אחרת, לחיים יפים יותר, לשלום שיגיע. 21 משוררים בוכים את הכאב של אמהות שכולות, של אדמה, של חסרי קריג-גג. בסוף הקובץ מופיע שירו של יבי, "הי מוקדש לפליטה ערבית: אני הולך אליך דרך אדמתי הבכת בניה... אליך כאני חולך".

אם תתעוררנה בעיות בנושא הקריטי הזה, יכולה הוועידה להימשך חודשים. לדעתם, הקביעה המצרית כי ישבו עם הישראלים בחדר אחד, אבל לא ינהלו משא-ומתן ישיר, היא "שטויות". דיין לקסינג'ר, כי ישראל תצטרף ל-נאט"ו, ובכך תהיה לה ערובה לביטחונה במקום השטחים. (זהו ההצעה הסודית של דיין, במהלך הפגישה פנים אל פנים בין השניים בווישינגטון). הרוסים סבורים כי האנגלים והצרפתים לא יסכימו לעולם לצירוף ישראל לנאט"ו. אולם בכלל צפוי שינוי מהותי בנאט"ו, לאור הלקחים שסיקו האמריקאים מעמדת אירופה לגבי הסיכסוך הישראלי-ערבי. הרוסים לא נראים מודאגים מברית חדשה בין ישראל-יוון-תורכיה-פורטוגל וארצות הברית. הרבה יותר מדאיגה אותם השאלה כמה יכולים האמריקאים ללחוץ על ממשלת ישראל, מהו גבול הווייתורים של ממשלת-ישראל.

למעשה, סבורים

כאן, ישראל היא כבר חלק אורגני בנאט"ו ורק ההסכמה הפומבית חסרה לכך. **מילחמת הכסאות.** אם צפוי כאן הסכסוך שלום, לא ברור. אולם שתפי רוץ כאן מילחמת-איתנים על כיסאות — זה ודאי. מצפים ל-2000 עיתונאים, ויש באולם הוועידה מקום רק

פקירי האו"ם מחכים
למרות ההתפתחויות —

ל-90 עיתונאים, ולעוד 90 איש מצוותי-טלוויזיה. כיצד יחלקו את המקומות? גרגואר אומר שקודם כל ייכנסו נציגי סוכנויות החדשות. אחר כך נציגי טלוויזיה, וזה, ואחר כך תהיה העדפה לנציגי הר ארצות המשתתפות. לכל היתר יחלקו ביור-לטיניים.

טקס הפתיחה עצמו יועבר בטלוויזיה השווייצית, ויהיה שידור גם לחדרי הי-עיתונות.

אולם כבר עתה ברור לכולם כי טקס הפתיחה עצמו יהיה חסר משמעות. גם הישראלים, גם המצרים אינם יודעים עדיין מה יגיעו שרי-התחזק שלהם. אבל מקורות כאן מצביעים על שער הגיליון האחרון של ניוווק, בו רואים את ישראל משחקת פוקר נגד מצריים, ומאחורי ישראל ומ-אחורי מצרים עומד קסינג'ר, ולוחש לשני הצדדים מה לעשות.

ברור כאן כי ממשלת-ישראל מצפה לקסינג'ר, כדי לדעת מה להחליט ומה לומר. כל הנציגים כאן בדעיה כי החלטת מועצת-הביטחון על קיום הוועידה, וזאת מדתה תחת חסות מועצת-הביטחון, מש-מעה סטירת-לחי לישראל, שכן כך ברור כי הוועידה מתכנסת רק לביצוע החלטת מועצת הביטחון 242.

על כל פנים, קסינג'ר קבע כבר לעצמו פגישות ביום החמישי בליסבון ובפריס. הוא מקציב לוועידה יום וחצי בלבד. אולי זה מצביע על מידת הביטחון שיש לו בתוצאות.

אחרי הכל, הוא מחלק את הקלפים לשני הצדדים.

המועצה, בו תיערך הפתיחה התגנית. מיד לאחר מכן, תלך כל ממשלת לחדר שלה, ומכנינים לכולם חדרים אלו. **איש המיסתורין.** היום ברור כאן כי תהיה ועידה, למרות ההתפתחויות של ממשלת ישראל. המצרים מביאים הנה, נוסף לשר-החוץ שלהם, את השגריר בפריס. אי-ראו, הוא אחד המומחים הגדולים לחוק ביג-לאומי. המצרים כאן אומרים כי לדעתם תישא הוועידה אופי מישפטי טהור. שהרי זו ועידה בחסות מועצת-הביטחון, הצריכה לדון על ביצוע ההחלטה 242, ולצורך הפירושים דרושים מומחי-חוק. הם מבי-אים לכן אנשי חוק ומישפט. וירצו לשוות לוועידה אופי של פירוש החלטת מועצת-הביטחון, שכן עצם ההתכנסות כאן היא הסכמה למימוש ההחלטה.

הממשלת הישראלית, לעומת זאת, משתדלת להימנע מהסכמה לעמדה כזו. כבר עתה ברור כי לא יחזרו על השגיאה של הקילומטר ה-101, ולא יפגינו נוכחות אנשי-צבא במקום. הקצין היחיד הוא סגן אלוף אלוף הר-אבן, העומד בראש הצוות הישראלי, שהגיע לכאן ביום הששי. איתו באו אבי פרימור, יועץ הסברה משגרירות ישראל בפריס, אבי פונר מלישכת ה-דובר בירושלים.

אישיות מסתורית היא רואה-החשבון דן בבלי. כאשר שאלתי את אלוף הר-אבן, הכחיש נמרצות כי בבלי הוא חלק קטן מן הממשלה. לדבריו, בבלי היה בלונדון לרגל עסקיו, והחליט להתעכב בז'נבה מ-תוך סקרנות. הסבר צולע, כיוון שבבלי

מס שפתיים לממשלת המערך ערב הבחירות, ולהעמידה אחר-כך בפעם נוספת בפי ני עובדה מוגמרת.

ובאותה שעה בה עלצו שרי ממשלת ישראל על דברי קסינג'ר בדבר "פלסטין יוק", הוכירו הפלסטינים לעולם את קיו-מם בצורה המזוהה ומעוררת הפלצות ביותר. חבורת פסיכופאטים מוכי אמוק, מוודים מחוסר יכולתו של העולם להת-מודד עם הטרור, ערכה מרחץ דמים סא-דיסטי ונטול כל הגיון בנמל-התעושה פיומצינו שברומא.

אחרי שרצחו 28 איש בהתקפה מטר-רפת על מטוס בואינג אזרחי של חברת פאן אמריקן שהמתין בשדה-התעושה מוכן להמראה לביירות, ונתחם ארבעה אישי מדינה מארוקאים — חטפו אנשי הטי-רור הפלסטיניים מטוס נוסף, המריאו עימו לרומא. שם הוציאו להורג בזה אחר זה חלק מבני הערובה שנטלו יחד עימם במטוס.

שוב ניצב העולם חסר אונים וחדל ישע מול מעשה זוועה חסר תקדים וחסר תכלית שהעמיד את החברה האנושית מול אחד המשברים הגדולים ביותר בתול-דותיה.

נחש ארסי. הקשר בין מעשה הטי-רור לבין פתיחתה הקרובה של ועידת ז'נבה לא היה מקרי. אולם התיקוה ש-הזבעה בישראל כאילו עשוי הטבח ברומא לחוק את מעמדה של ישראל לקראת הוועידה ולאפשר הבנה גדולה יותר לעמ-דותיה, לא היה לה על מה לסמוך.

הניסיון להוסיף ולהתעלם מהבעייה ה-פלסטינית הוא אחד הגורמים לכך שקבר-זה קיצוניות של מטרופים, מעודדת מתמי-כתם של מדינות ערביות פאנאטיות, מש-תלטת על כל הבעייה הפלסטינית והופכת לנציגתו הבלעדית.

דווקא לאור הפשעים המתועבים נגד האנושות שביצעה השבוע קבוצה ברוטא-לית, חשוב לעודד את הגורמים הפלסטי-ניים המתונים, להפוך אותם לדוברי העניין הפלסטיני ולהוכיח להם כי בשיטות ה-מקובלות בתרבות האנושית הם עשויים לזכות במה שלא יזכו לעולם מבצעי מעשי-הטבח.

לקח העבר הוכיח כי לא ניתן לרוצץ את ראשו של נחש הטרור הארסי. מעשי-הזוועה נעשים מחרידים יותר מפעם לפעם. כדי להכחידם יש לבודד את הנחש ממקור-רוע המחיה הטבעיים שלו.

אסימת האו"ם המשותפת של הגרי-קסינג'ר ואבא אבן נוכח הבעייה הפלס-טינית, אפילו היא בבחינת אקט ראוותני, בוודאי שאינה מעילה לצורך זה.

ועידת ז'נבה

כולם מחכים להיסטוריה

מאז ראשית השבוע נמצא יגאל ליבוביץ בז'נבה. בעוד שקסינג'ר טייל במרחב, אץ מבירה לבירה, לחץ את כל הידיים וחיך את כל החיכים, ראה לביב כיצד מתבשלת הוועידה הגדולה בעיר השווייצית עצמה.

מדווח לביב:

בשבת בבוקר הופיעה השמש, אחרי שבועים של ערפל וקור-כלבים. השלג על ראשי ההרים, והקרת שעטף את אגם ז'נבה, התח מפשר, וכך גם מצב-הרוח של השופקצ'ונרים בארמון-האומות המאוחדות, המנהלים מזה כמה ימים טוטר-ועידה: התהיה ועידת-שלום או לא תהיה? אבל הבוקר, בארמון-האומות בז'נבה, מאוחרים כולם בדעת אחת: הוועידה תי-פתח בכל מחיר. הנציגים האמריקאים והרוסיים, המצריים והישראליים, כולם הופיעו כאן הבוקר, ופתחו בהכנות מע-שיות לוועידה.

אנשי האומות המאוחדות היו במצב אומלל ביותר. פייר גרגואר, הממונה מטעם האו"ם על ההכנות לוועידה, יחד עם צוות-עוררים נרחב, הכין כהנה כהנה רשמית לא הודיע כאן איש שתהיה ועידה. אבל בשקט אמרו להכין הכל ליום ה-שלישי.

וכך נפתחו היום ארבעה חדרי-עיתונות של ישראל, מצרים, ארה"ב וברית-המועצות.

האם יש משמעות לעובדה כי לכל הממשלות הערביות ניתן ייצוג באמצעות מציינים בלבד? ייתכן, כי זהו הפיתרון לגבי הדרשה של משה דיין, שהסורים לא יחיו מייצגים. עובדי הנקיון וסניא-הרדיו והתקלטות מסיימים את הכנת אולם

"סוף-סוף התברר שהשג. הזה הוא האחראי בלעדית למחדלים..."

"אל תיתפסו לפסימי-
זם! מעולם לא היה
מצבנו טוב יותר! תנו
יד להנהגה!"

מה מבלבלים את המוח ש אין מי שיחליף אותנו? רק
מהחברה בלהקות הצבאית אפשר להקים חטיבה וחצי.

"ואם תרצו עוד תיאורי-קרב
במיטבח ה

"זה שהיית קודם מפקד מרחב
שלמה זה לא מעניין אותי!"

"דוד, תפעיל את הטייפ של
ההפגזה! - ועכשיו רבותי, אני
מדבר אליכם משדה-הקרב. ברקע
נשמעים הדי התפוצצויות. כוח-
תינו ממגרים את האויב..."

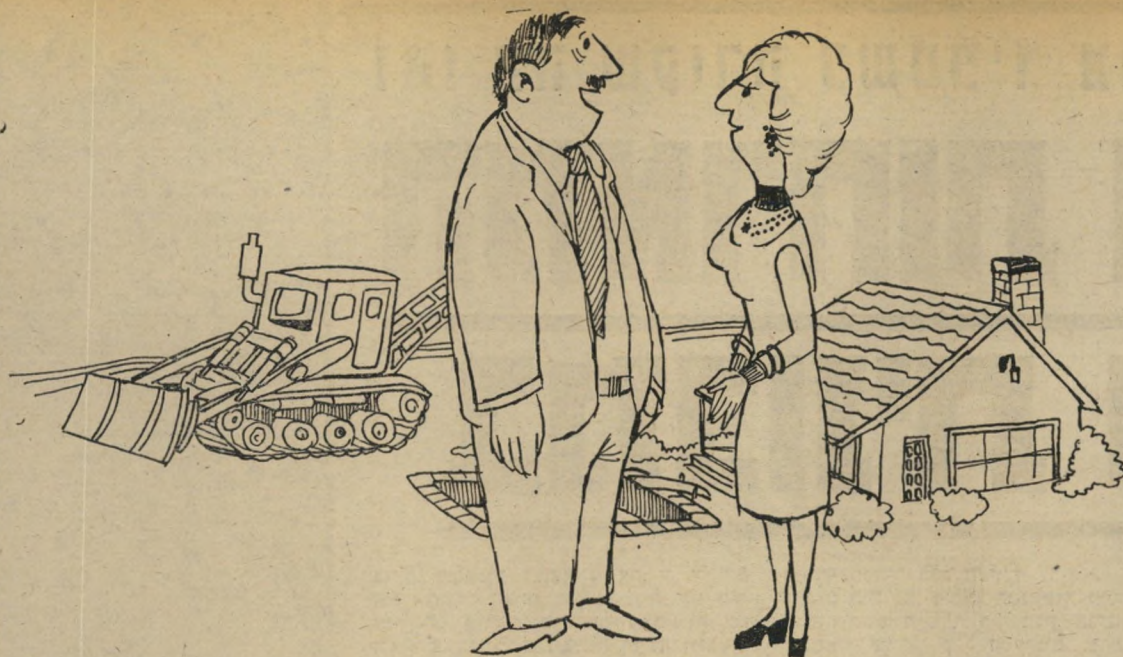
"חבר'ה, בואו
נפיל גורל מי
לוקח על עצמו
את האחריות"

המצב חמור

אבל

לא רציני

חאת ג'קסי

"את יודעת שולי, אחרי שסיימתי את העבודה בקו ברלב פחדתי שלא נצליח לגמור את בריכת-השחייה..."

בזתי, אתם האשמים! לולא עסקתם אותנו בפרשיות מגוחכות מזו, "נתיבי-נפט", "אוטוקארס" או חפירות של דיין, היה נשאר לנו זמן להתעסק גם בביטחון.

תוכלו למצוא אותי תמיד דרך... "

זהו מה שקורה כשספיר מחליט לחסוך...

המארחות נמלטו

במכונית השר

הנפגע
צבי פולטרק, נהג מכר
נית הפורד-קורטינה
בה התנגשה מכוניתו של השר ספיר.
הצעיר בן ה-24 נפצע בידו, נלקח לבית
החולים כדי לקבל טיפול רפואי. לעומת
זאת סירבה אחת המארחות הצעירות
שהיו במכונית השר, שנפצעה ברגלה,
להתפנות לבית חולים ולקבל שם עזרה
רפואית. מאוחר יותר קיבלה טיפול במד"א.

דראמה שהתחוללה ברחובות
הריקים של תל-אביב בחצות ליל יום
שלישי בשבוע שעבר, נראתה כאילו גלי
קחה מסרט-פסע הוליבודי. וכמו בכל סרט
מודרני מסוג זה לא נעדרה ממנה סצינת
מירדף המכוניות, המתווה תמיד את שיא
המתח וההתלהבות.

השעה היתה אחרי חצות וברחובות הי
שוממים נראו רק עוברים ושבים מעטים.
אלה, שטיילו על המידרכות, נרתעו במהלה
למראה שתי מכוניות הדוהרות במהירות
על הכבישים, תוך חריקת צמיגים, סיבובים

הבר
זהו מועדון הלילה ברוב
שינקין בתל-אביב, משם
אסף נהגו של השר ספיר שתי מארחות
צעירות אחרי שבירינים ניסו להיטפל
אליו. נהג השר הטיע אותם לתחנת
המיטרה בצפון תל-אביב, כשהבירינים
אחריהם. בדרך למיטרה, קרתה התאונה.

חדים, ניסיונות לעקוף זו את זו ולחסום
את הדרכים האחת בפני השנייה. לא היה
זה סתם מירדף. כי אחת המכוניות ש-
השתתפו בו, מכונית פיאט חדשה ונוצצת,
נשאה עליה מיספריזות ממשלתי שעליו
התנוסס סמל המדינה בצד הסיפורה 102.
מיספריזות כאלה ניתנים רק לחברי
הממשלה. ואומנם היתה זו מכונית-השר
של שר-האוצר פנחס ספיר, שלקחה חלק
בסצינת המתח במרכז העיר. היא דהרה
במהירות במורד רחוב אלנבי, פנתה ליד
כיכר מוגרבי אל רחוב בן-יהודה, ושם -
במלוא התאוצה וזנקה צפונה. בעקבותיה
של מכונית השר דלקה מכונית קונסטה
מיושנת, שנהגה ניסה לשווא להשיג את
נהג מכונית השר.

ואו, בצומת הרחובות בן-יהודה ובוגר-
שוב, אירע מה שלא מתרחש אף פעם
בסצינות מסוג זה בקולנוע. מכונית הנג'ר
לטת של השר פנחס ספיר נכנסה אל
הצומת במהירות, כשמימינה, מכיוון רחוב
בוגרשוב, הופיעה מכונית פורד קורטינה.
הכל התרחש במהירות הבזק. שתי המכוניות
התנגשו במרכז הצומת. הפיאט הממשלתית
פגעה בחרטומה בדופן הקורטינה. מעוצמת
ההתנגשות, איבד נהג מכונית השר את
השליטה על ההגה. המכונית הועפה לעבר
הרמזור שבסנינת הצומת, הפילה אותו,

מירדף מטורף בלב העיר?
האם היה כאן ניסיון התנקשות פוליטי?
שאלות אלה היו רק חלק מהשאלות
שנשאלו על-ידי קהל הסקרנים, שהתקבץ
לחזות בתאונה יוצאת-הדופן. אולם פיתרון
מיטורי מכונית השר היה רחוק מהממנים
הסנסציוניים שהיתלו אליה.
הכל התחיל בכך ששר-האוצר ספיר
החליט להשתלב במאמץ הלאומי של החיס-
כון בדלק. הוא הודיע, בהודעה שזכתה
לפירסומת רבה בעיתונות, כי הוא מחליף
את מכונית הדודג' דארט שלו במכונית
קטנה וחסכונית יותר - מכונית פיאט
חדשה. נכון שמכוניתו האמריקאית של
ספיר עברה כבר מרחק של 330 אלף
קילומטר וממלא עמדה כבר לסיים את
חיייה. אבל השר, הנוסע במכוניתו יותר
קילומטרים ביום מאשר כל שר אחר
בממשלה, והנוהג לקבל קהל ולערוך פגי-
שות תוך כדי נסיעה במכונית, יכול היה
לבקש מכונית אמריקאית חדשה, הוא לא
עשה זאת - כדי לחסוך. אבל החיסכון,
לרוע המזל, היה יקר יותר מדי.
מכוניתו החדשה של ספיר נמסרה לו
ערב נסיעתו לחו"ל. בהעדרו הוטל על
נהגו האישי לערוך למכונית מסע הרצה,
כך שכאשר יחזור השר לארץ, תעמוד
המכונית לשירותו. לכל מכונית-שרד ממי

באור ירוק
זוהי מכונית הקורטינה שנפגעה בהתנגשות עם מכונית הפיאט
של ספיר. נהג המכונית, צבי פולטרק, טען, כי נכנס אל
הצומת שעה שאורות ירוקים דלקו ברמזור וכי מכונית השר ספיר, נהוגה על-ידי
נהג, התנגשה בו שעה שנכנסה לצומת כשהאור ברמזור לפניה היה אדום.

שלטית יש שני מספרי זיהוי. האחד הוא
מיספר זיהוי רגיל, כמו לכל מכונית אור-
חית אחרת. ומיספרה האחרת של מכונית
ספיר היה 548111. מלבד זה היה לה גם
מיספר זיהוי ממשלתי, 102, המתנוסס על
המכונית כאשר היא נמצאת בנסיעה רש-
מית או כאשר השר נוסע בתוכה.

משום מה בחר נהגו של ספיר להשתמש
בלוחית זוהיה הרשמית, גם כאשר ערך
את מסע ההרצה. הנהג, חיים (צ'רלי) שרף,
46, נשוי ואב לשתי בנות, נהג
ותיק המחזיק ברישיון רכב זה 23 שנה,
העדיף להריץ את המכונית דווקא בשעות
הלילה, כאשר מדרכים פנויות יותר.
אותו לילה, בדרכו חזרה לביתו, חלף
צ'רלי ברחוב שינקין בתל-אביב, כאשר

תיגרה
במועדון-לילה
א יך הגיעו שתי הנערות, מארחות
א בר במקצוען, למכוניתו של השר?
מדוע נאלצה מכונית השר להימלט כי

התאונה
ציור זה מראה כיצד
אירעה התאונה בה הי-
תה מעורבת מכוניתו של השר פנחס
ספיר. מכונית השר, נהוגה בידי נהגו
האישי חיים שרף (מיספר 2 בציור) הופיעה
ברחוב בן-יהודה בתל-אביב מכיוון כיכר
מוגרבי כשמכונית קונסטה (מיספר 1 בתמו-
נה) דולקת בעקבותיה. בצומת בן-יהודה -
בוגרשוב התנגשה מכונית הפיאט של ספיר
במכונית פורד שיצאה מכיוון בוגרשוב
מערבה, אל שפת-הים. (מיספר 3). מעוצמת
ההתנגשות הועפה מכוניתו של ספיר אל
הרמזור (מיספר 4) שבקרן הרחוב. הפילה
אותו, הרסה את מוטות הברזל שבמעקה
המדרכה ונתקעה אל תוך חלון הראווה
של משרדי חברת התעופה סייסאייר.

הבחין בהתקלות בפתח אחד הבתים. שתי
בחורות נפחדות עמדו על המידרכה וסימנו
לו בידיהן לעצור. כאורח נאמן הבחין
צ'רלי מיד כי השתיים מבקשות עזרה. הוא
עצר והכניס לתוך מכוניתו בלוית גבר
נוסף שהיה יחד עימן.

«ע! סע מהר למיטרה!» קראו אליו
שתי הנערות בהיסטריה.

צ'רלי הבחין בשני בירינים היוצאים
מפתח אחד הבתים ומנסים לדלוק בעקבות
הנערות. הוא הוסיף את מכוניתו והחל
לדהור עם הטורפיסטיות המבוהלות ש-
עימן. אבל שני הבירינים לא ויתרו. הם
נכנסו אל מכונית קונסטה שחנתה בי
קירבת מקום, פתחו באותו מירדף מפורסם
שגרם לתאונה ברחוב בן-יהודה.

תוך כדי מירדף גוללו שתי הנערות את
סיפורן. הסתבר ששתיהן הן מארחות-בר
במקצוען, המוצאות את פרנסתן בשעות
הקטנות של הלילה, כשהן מארחות חברה
לגברים בודדים הנקלעים לברים ומבקשים
שם משקה חריף ובנות שיחה רכות. ככל
שהן שותות יותר בחברת הלקוחות ומעור-
רות אותם לשתייה, כך גדל שכרן. השתיים,
כך הסתבר, נמנו על צוות מארחות של
בר קטן ובתלי ידוע ברחוב שינקין 13.

„כן, בטח שאני מכיר אותה.“ אמר בעליו של הבר, המעדיף להתקרא „אדון ראובן.“ האחת היא מרי, בת 18. השניה קוראים אותה סופי, קצת יותר מבוגרת. הן עובדות אצלי כמה ימים בשבוע, רק כמארחות. מה שהן עושות אחרי שהן עוזבות את המועדון, זה לא מעניין אותי.“ אבל אותו לילה היו כמה אורחים פרטיים במועדון. שניים מהם, טיפוסים מוכרים למיטרה, שתו לשכרה ובחרו להתאנות דווקא לסופי ומרי. שתי המארחות היו שקועות אותה שעה באירוח לקוחות אחריים. ואילו שני הביריונים התעקשו דווקא שהשתיים יארחו אותם. אחד מהם תפס את אחת המארחות בידה וניסה למשוך אותה אל שולחנו. צורה זו של שיכנוע לא מצאה חן כל-כך בעיני הלקוח שישב בחברתה של הנערה. כג'נטלמן אמיתי קם להגן עליה ואז חטף אגרוף בפרצופו. פניו נמלאו דם.

את המהומה שהתחוללה בעקבות הקטטה כבר ניצלו שתי המארחות כדי לנוס על נפשן, וכך מצאו מיקלט דווקא במכוניתו של השר פנחס ספיר.

חופשתו של

איש מילואים

המיספר הממשלתי על מכונית הירי לא הרמיע את שני הביריונים. הם רצו את הנערות. וכך גיפתח המירדף, כאשר צ'רלי מנסה להסיע את שתי הירי מארחות אחוות הבהלה לתחנת המיטרה בצפון תל-אביב, ואילו הביריונים מנסים לעצור, לחסום את דרכו ולקבל את מה שחשבו שמגיע להם.

ייתכן ולעולם לא היה נודע כי מכוניתו של ספיר שימשה מיקלט למארחות-בר, לוליא אותה תאונה אומללה. כאשר הגיע נהגו של ספיר, צ'רלי שרף, אל הצומת, התחלף האור ברמזור מירוק לצהוב. הוא

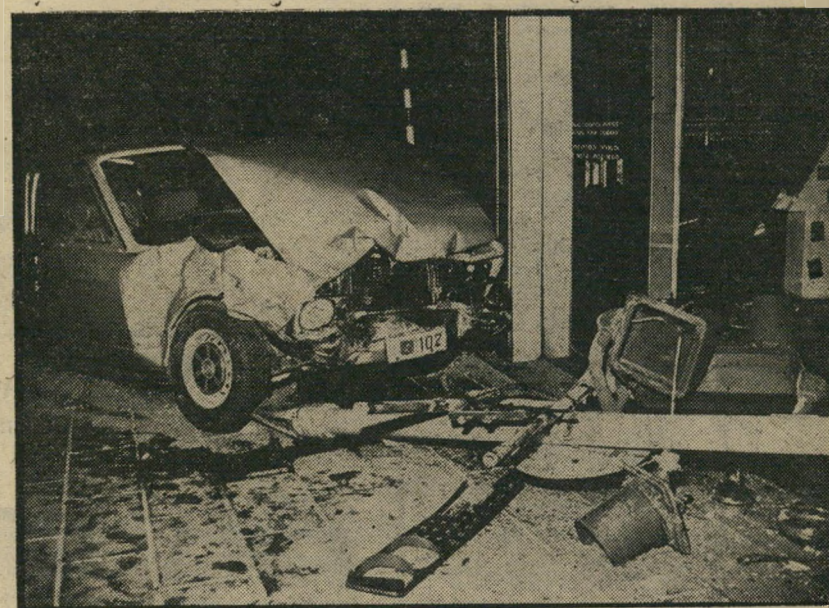
מכונית-השרד לפני

שר-האוצר פנחס ספיר קורא עיתון במכונית השרד החדשה שלו, מדגם פיאט, שבועיים. השר בחר במכונית קטנה, אותה החליף במכונית השרד שבועיים.

האמריקנית הגדולה שלו, אחרי שזו עברה 300 אלף קילומטר, אולם מכוניתו החדשה של ספיר הספיקה לעבור רק 700 קילומטר לפני שנהרסה בתאונה. ליד ספיר יושב נהגו, חיים („צ'רלי“) שרף, שנהג במכונית בעת התאונה שאירעה בשעה 12.30 בלילה.

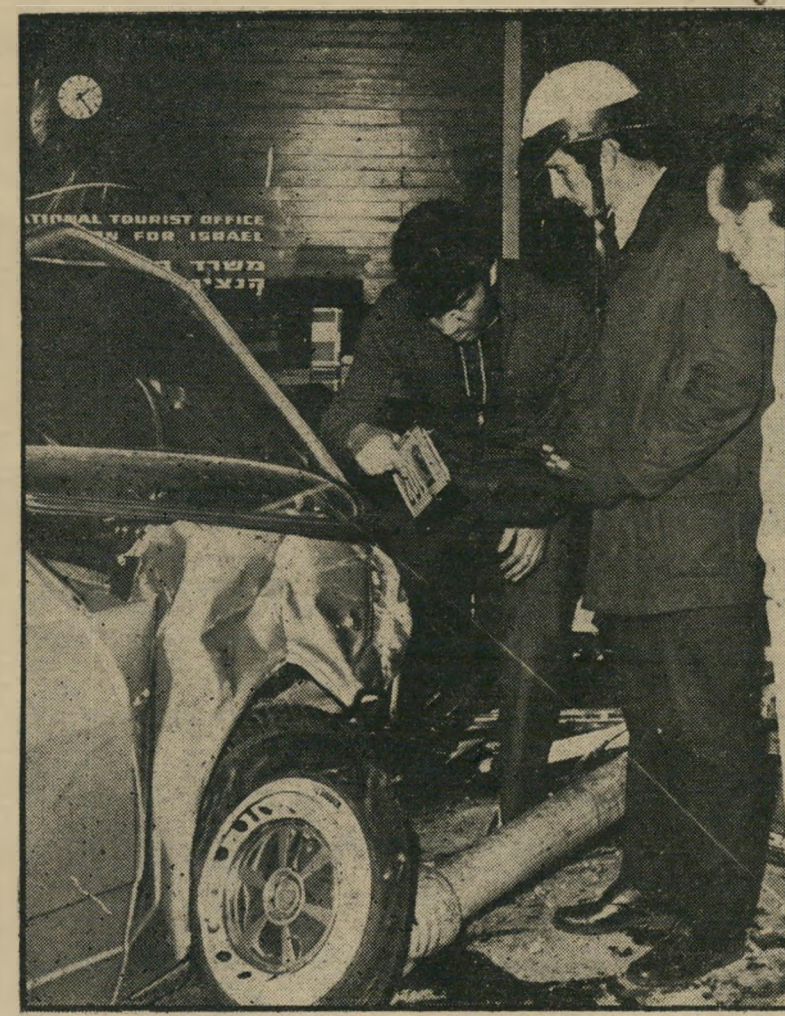
של המארחות ובמירדף אלים אחרי מכונית השר ספיר. מי שלא יסבול מכל הפרשה ימיה כמוכן שר-האוצר עצמו. אומנם מכונית-השרד שלו התרסקה כולה, אבל כבר למחרת שובו לארץ. הועמדה לרשותו של השר מכונית חדשה. גם היא כמוכן מכונית פיאט. חיסכון או לא חיסכון!

„את זה אני לא מוכן להגיד“, הודיע לקצין. גם הוא נלקח אל הניידת. הפרשה כולה תגיע אל בית-המשפט בשני תיקים נפרדים. תיק אחד יהיה תיק התאונה שיתברר בבית-המשפט ל-תנועה. ואילו תיק שני, יהיה תיק פלילי בו יואשם יעקב סילביה בניסיון תקיפה

מכונית-השרד אחרי

מכוניתו ההרוסה של השר ספיר, דקות מיספר אחרי התאונה, מול חלון הראווה של משרדי חברת סוויסאייר, המשמשים גם כנציגי משרד-התיירות השווייצרי בישראל. מתחת למכונית מונח הרמזור שנהרס בשעה שהמכונית הועפה לעברו. חלקה הקדמי של המכונית הרוס ואילו בחרטומה מופיע סמל המדינה והמיספר 102 — מיספרה של המכונית.

סילוק השלם אחד מידידיו של נהגו הפרטי של פנחס ספיר ממחר להוריד ממכונית השר את המיספר הממשלתי כדי למנוע את זיהויה. הסרת השלם נעשתה דקות ספורות אחרי התאונה, בעת שקהל סקרנים נקהל סביב למכונית. ליד האיש ניצב שוטר תנועה. שוטרים אחרים מיהרו לרדוף אחרי מכונית הקונסטסה שדלקה בעיקבות מכונית חשך והיוותה אחד הגורמים לתאונה.

סבר כי יצליח עוד לחלוף על פני הצומת. „היה ברמזור אור צהוב מהבהב“, סיפר, „לפתע הופיעה מכונית במהירות מטורפת מכיוון רחוב בוגרשוב והתנגשו. זה הכל.“ אלא שזו עדיין לא היה הכל. נהג מכור נית הקורטינה, שמכוניתו של ספיר התי נגשה בה, נפצע בתאונה. היה זה צבי פולטורק, 24, מרכיב תריסים במקצועו. „נסעתי כאשר ברמזור היה אור ירוק“, סיפר, „ואז התנגשה בי מכונית השר. הדבר הראשון שעשו שם, לפני הכל, זה היה להחליף את המיספר הממשלתי של מכונית הפיאט במיספר אורחי רגיל.“ רק אחרי-כך פונה צבי אל בית-החולים לקבלת טיפול רפואי.

גם שתי מארחות-הבר במכונית השר היו זקוקות לטיפול. אלא שלפתע הופיע במקום גברתן שניגש אל הנערות וניסה לדבר על ליבן: „אל תלכו לבית-החולים, יהיה בסדר. תקבלו טיפול במקום אחר.“ באותו רגע כבר הגיעו אל מקום התאונה ניידות המיטרה. השוטרים אספו את כל המעורבים בתאונה כדי לגבות עדויות ואותו גברתן החל להתקוטט איתם. הוא חית הראשון שנעצר והועלה אל הניידת.

שוטרי אילת רגילים לטיפוסים יוצאי דופן. משום כך לא התרגשו אנשי היידיה, כאשר ראו גבר ערום כבדים היי וולדו מתרחץ בים סמוך לחוף. שניים מהם יצאו מהמכונית, הזעיקוהו החוצה כדי לעוצרו.

הם הופתעו קצת יותר כאשר גילו את זהותו: לא היה זה אורח-היפי אלא חושב מוכרד של העיר, ועוד עורר-דין במקצועו. **תרדמת אלהים.** אלא שהחוק הוא חוק, אפילו כשהוא מופעל נגד החוק, ועורר-דין נאלץ לקטוע את רחצת היד בוקר שלו, לסור לתחנת-המשטרה. שם נעצר רשמית, השתחרר בו במקום בער-בות צד ג' על 500 ל"י, המתין למשפטו הפלילי.

אולם מלבד קוריוזים ספורים מעין אלה, נשארה אילת רדומה, מאז פרוץ מלחמת יום-הכיפורים, כפי שלא היתה רדומה בי-האלדוניה. חופיה המקסימים, שהיו מלאים גורמים מכל קצווי-הכלל כל ימות השנה, שוממים היום. וזה, למרות שגם במלחמה זו, כמו במלחמת ששת-הימים, לא נשמעה באילת אף יריה אחת, והעיר נשארה צוק של שלווה במדינה הגועשת במלחמת-דמים.

משוגע אחד.

התוצאה: בתי-המלון ומועדוני-הלילה שוממים. אין כמעט איש-עסקים שיעזו לשכור ולהפעיל את אחד ממועדוני-הלילה בבתי-המלון המסור ארים, שדמיי-שכירות עבורם מסתכמים ב-6,000 ל"י לחודש. המשוגע היחיד הוא גנאי קרי האמריקאי, לשעבר חביבן של החיפאיות, המנגן ושר מדי ערב בסני הקהל המעט המתאסף במקום. היחידים שמצילים את העיר מתרדמה סופית הם אנשי המילואים מבסיסי הי-סביבה, השרים עם ערב מפאתי המדבר אל העיר הגדולה, מורימים קצת רח-חיים בקופות. אלא שכל זה רחוק מאוד מאילת הי-מוכרת של ימי טרם המלחמה.

משפט

75 ימי מעצר -

לחיים

הלילה היה גשום, רחוב גיבורי-ישראל התלא-אביב היה שומם, וחיים ורנר פסע לו בניחוחות בגשם, נהנה מהבדידות ומה-דממה, כשלפתע עצרה עלידו הניידת ואנשיה ביקשו להזהות על קנקנו. **נמלט ונתפס.** חיים לא היה דמות בלתי-מוכרת לשוטרים, והעובדה שנשא בידו חבילה גדולה עוד הגבירה את חשדם. מובן שחשדם של השוטרים הגביר את חשדו של חיים, והוא נשא רגליו להימלט. הוא נתפס, החבילה נתפסה, וכל הכבודה הובאה אל תחנת המשטרה. שם, התגלתה החבילה כמכילה 25 קופ-סאות סיגריות, ממינים שונים, וכן שקית עוגיות.

קבלה לא משכנעת. מדוע יסתובב אדם לבדו בלילה עם סיגריות ועוגיות? למי-שטרה היתה התשובה ברורה, והיא הביאה את חיים בפני בית-משפט הי-שום, האשימה אותו בשוטטות ובהחזקת רכוש חשוד כגנוב. "מה פתאום גנוב?" נעלב חיים, ושלף בפני השופט קבלה כתובה וחתומה כחוק, שאישרה כי תכולת החבילה נקנתה על-ידו בכסף מלא, פחות או יותר.

אולם גם הקבלה לא שיכנעה את הי-שופט וינוגרד. הוא מצא את חיים אשם, הפעיל נגדו את המאסר על-תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, ואף חוסיף לו כמה חודשים חדשים.

זכאי - אבל. סיגורו של חיים, עורר-דין משה אלוני, עירער בפני בית-המשפט המחוזי - וזה אכן התחשב בקבלה, זיכה את ורנר משתי ההאשמות נגדו.

אלא שבינתיים, הספיק הבחור לשבת 75 יום במעצר.

מוקד איננה מפלגה ישאלית מאובנת מצויה, המשרעבדת למנגנון. אין לה כמעט מנגנון, ויש בה אנשים פוליטיים שידעו להתחדש ולשחוט את "הפרות הקדושות" שלהם. "מוקד" היא ברית נלהבת של סטודנטים, פועלים, קיבוצניקים, אקדמאים, אנשי רוח והמוני חילים שעברו על בשרם את זוועות המלחמה האחרונה. הם נכנסו למאבק פוליטי מתוך זעם, עלבון ותקווה: הם משוכנעים בכך שיש ברירה.

מה רוצה "מוקד"?

● "מוקד" רואה סיכוי לשים קץ למחזור מלחמות הדמים על ידי חכנית שלום נרעזת, זהירה ובעלת מעוף; תכנית חלוקתה בחשבון את כשלונות התפיסה שהביאה אותנו עד מלחמת יום הכיפורים והכשילה אותנו במלחמת יום הכיפורים.

● כלפי מצרים: הסדר בשלבים. נתח שטחים תמורת "נתח שלום". כל סיני ישראלי יבוא יחד עם תווזה מצרית לקראת יחסי שלום.

● סיני המפורזת לא תוכל לשמש מקפצה למלחמת השמד על ישראל. זאת נבטיח על ידי כן שיאסר על מצרים להכניס צבא לסיני. האיסור יהיה חלק מהסדר השלום ויאמר בו בפירוש: "אם תכניס מצרים צבא לסיני תהיה גם ישראל רשאית לקדם את צבאה לסיני". העיקר איננו רק "איפה יעבור הקו" אלא - מה אסור יהיה למצרים להחזיק לאורך הקו.

● ברמת הגולן יתוקן הגבול. שטח נרחב יסורו. ישראל תבטיח בעצמה פיקוח יעיל על הפירוק.

● לפלשתינאים תהיה זכות הגדרה עצמית אם או בלי ירדן. כל שטח שנפנה - יסורו.

כלפי פנים

מדיניות נאורה, חקיקה מתקדמת, חיסול הפערים במיטב המסורת של ארץ-ישראל העובדת בשנותיה היפות ביותר, חלוקה צודקת יותר של עול המלחמה: מי שיש לו יותר - ישלם יותר, מי שיש לו פחות - ישלם פחות.

סיעת "מוקד" תשמש פה ומגן לעובד השכיר והעצמאי הקטן הסובל היום מהתיקרות דוהרת, מחשש אבטלה והשרות הצבאי פוגע במצבו הכלכלי.

מה הסיכוי של "מוקד"?

"מוקד" תהיה גרעין להיערכות כוחות חדשה. יש לה סיכוי להיות לשון-מאזנים בכנסת, להטות את הכף לצד הכוחות הנאורים.

בגין - פירושן מלחמות בלי סוף המאובנים: גולדה-דיין-גלילי - יביאו קיפאון אליאב ובן-אהרון שבוים בידי המנגנון אנשי "מוקד" בכנסת יוכלו להטות את הכף אתה תוכל להטות את הכף

יש ברירה תן יד ל

שמע את דבר "מוקד":

ביום ה'	ביום ה'	ביום ד'	ביום ד'
בטלביזיה וברדיו	בנהריה	בבקעה אלגריה	בכעכו
			
מאיר פעיל בטלביזיה, בשעה 20.00 ברדיו גל ב', בשעה 18.05	מנחם ברינקר ראול טייטלבוים עמוס עוז במלון "עדן", ב-8 בערב	רון כהן עמוס קינן בקפה (מול בנק לאומי) ב-6 בערב	מתי מגיד מאיר פעיל בקפה צור, ב-8 בערב

ביום ד' הבא - 26.12	בשבת	בערב שבת
ברחובות	ברמת-אביב	בחולון-בתיים
		
פנה לתד. 100 ת"א חזמן את מוקד "על מלחמה ושלום" וחת- קשר לחושיט לנו עזרה בכסף ובפעילות.	ראול טייטלבוים עמוס עוז רון כהן דן דרין בקולנוע "רמת-אביב" ב-11 בבוקר	יאיר צבן מאיר פעיל עמוס עוז מתי מגיד בקולנוע "רמת-יוסף" ב-8 בערב

There was a small province of the Empire of Rome called JUDEA

GENERAL DAYAN VIEWING THE COLLECTION WITH A COLLECTOR (back toward camera)

It changed the World. It still means Love and Good Will to all of the Christian, Moslem, and Jewish faiths...

For a period of 25 years a great archeologist named Moshe Dayan helped an Israeli collector build one of the finest collections of Judean coinage in existence...

PINE TREE RARE COIN AUCTION SALES is deeply proud to announce that we have been appointed the agents to dispose of this magnificent assemblage of Judean coins.

PINE TREE RARE COIN AUCTION SALES

A Subsidiary of First Coinvestors, Inc.
A Publicly Held Corp.
Phone 516/294-0040

200 I.U. Willets Road
Page 2002

Albertson, New York 11507
World Coins, Sidney, Ohio

announces

The Shekel Sale of the Century

NEW YORK CITY

MAY 1974

Highlights of our Shekel Sale of the Century

1. JUDEAN STONE SHEKEL WEIGHTS

A set of four (4) Judean Stone Shekel weights comprising the 1/4, 1/2 Shekel, 1 Shekel & Double Shekel.

2. FIRST REVOLT

Year 1

A. Ten Silver Shekels and 1/2 Shekels including the complete set yrs. 1-4.
B. Bronze 1/2 Shekel (Reif. 5) sometimes attributed to Simon MacCabee.

Year 4

3. SECOND REVOLT

Year 2
Tetradrachm (Reif. 164)

A. 4 Tetradrachms (sela)
B. 8 Denarii (zus)
C. Year 1 Eleazer Denarius (Reif. 169)
D. Medium Bronze (Reif. 192)
E. Large Bronze (Reif. 169)

Large Bronze
M-169

4. HERODIAN RARITIES

Reif. 84

A. 3 Bronze Herod Antipas (Reif. 45, 46A, 52)
B. 3 Large Bronze of Herod Agrippa II (Reif. 83, 84, 87)

Herod Antipas
(Reif. 46a)

Continued next page

PINE TREE RARE COIN AUCTION SALES

200 I.U. Willets Road
December, 1973

Albertson, N.Y. 11507
Page 2003

דיין: עסקים כרגיל

כאילו לא נשקפה לישראל סכנת שואה; כאילו אף חלק מהעם מגויס ונמצא בקווי החזית; כאילו לא נתונה ישראל באחד המאבקים המדיניים והצבאיים החמורים ביותר בתולדותיה — ממשיך משה דיין לסחור בעתיקות ולנצל את חולשתו הי אישית (שלטענתו נובעת מדהף שאינו בריכוז) כדי לצבור הון, להגדיל את רכושו ולהתעשר.

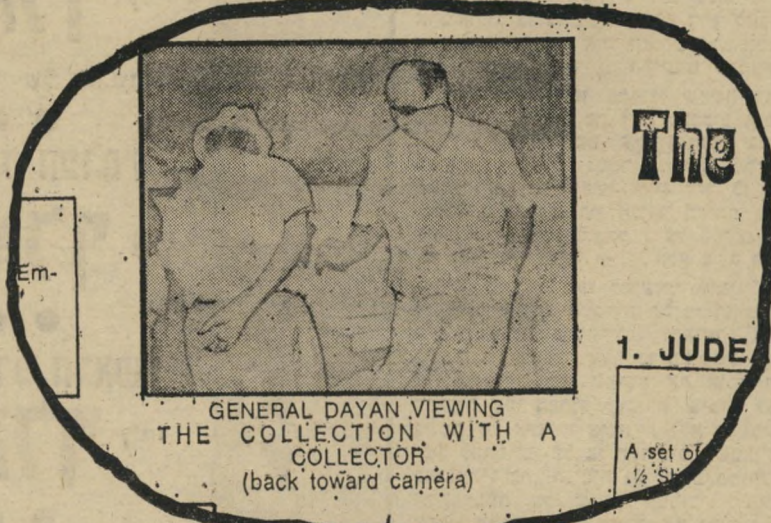
המכירה

של המאה

ק דבר אחד שינתה המלחמה. לפני המלחמה לא התבייש דיין להופיע ב"רחבי העולם, בחוגים המקצועיים של אספני העתיקות, כסוחר-עתיקות המציג אוסף פיו לכל המרבה במחר. כיום כנראה לא נעים לו כל כך להופיע בתור שכזה. סוף סוף רבבות אורחים בישראל מגויסים זה החודש השלישי למילואים, אחרי שניסו בעורף את מישפחותיהם, מקומות עבודתם ועסקיהם — והם נאלצים לחתקיים על המשכורת הצבאית הדלה שהמדינה יכולה להקציב להם. במצב כזה לא נוח לשרהביטחון של ישראל להופיע כמי שמציג חלק מאוסף העתיקות שלו למכירה סומבית בניו יורק. משום כך מצא הי ארכיאולוג-החובב המפורסם ביותר של ישראל שיטת הסוואה מקורית, שעל פיה

(...שך בעמוד 22)

GENERAL DAYAN VIEWING THE COLLECTION WITH A COLLECTOR (back toward camera)

The

1. JUDE

A set of 1/4 Shekel

המיסוך המרשיע

זהו קטע מתוך מודעת הפירסום שפורסמה בעיתון המקצועי של אספני המטבעות באר"צ-הברית, "וורלד קויןס" ("מטבעות העולם") המכריזה על מכירה פומבית של אוסף מטבעות יהודיות שתתקיים בחודש מאי 1974. המודעה במלואה מתפרסמת בראש עמוד זה. קטע זה של המודעה מראה את שרהביטחון משה דיין מתבונן באוסף המטבעות שיוצא למכירה, מבלי לציין את שמו של האספן. במקום אחר במודעה (במיסגרת השלישית משמאל) נאמר, כי האוסף המוצא למכירה הוא אוסף של אספן מטבעות שבמשך 25 שנים עוד לו דיין לבנות את אוספו. ניסוח זה בא להפוך על העובדה כי אוסף המטבעות המוצא למכירה פומבית שייך למשנה למשה דיין עצמו.

בהסוואה של

אספן אלמוני

מאשיר משה דיין

למכור עתיקות

ברחבי העולם

כ שרומא בערה ועלתה בלהבות המשך גירון קיסר לפירס על העגב שלו.

לרוע המזל אין שרהביטחון משה דיין יודע לפרוט על עוגב או לנגן בכל כלי נגינה אחר. אולם גם לגבי תחביבו הי עיקרי של דיין, אין זה משנה מה קורה במדינה ובאיוזה מצב היא נמצאת. אצלו נמשכים העסקים כרגיל, כאילו שום דבר לא קרה וכאילו שום דבר לא הישתנה. כאילו לא היתה מלחמת יום-הכיפורים;

המסך מסעוד 10) ישראל של ימינו מושפעת מזיכרונות השואה, ומזיכרונות ימי ההתנחלות של 1967. הערבים מושפעים מזיכרונות אחרים לגמרי — בריחת הפלסטינים ב-1948, ההתקפה על מצרים ב-1956.

● **"הזיכרונות (של) הקיסרות האוסטרית) הרפו אותה לא פחות מאשר הנקשות שלה."**

זה שוב מזכיר קצת את גולדה. כל אומה רואה את עצמה בתור מית מסוימת, השונה לגמרי מן התרבות שיש לה בעיני הזולת, ובעיקר בעיני האויב. השלום נע" שה בין אויבים, שיש להם תד מיות שונות לגמרי של עצמם ושל יריביהם:

● **"הסדר בינלאומי מהווה שלב בתהליך, שבו נוצרת פשרה בין הצורה שבה רואה אומה מסוימת את עצמה, ובין הצורה שבה רואים אותה שאר המדינות."**

אולם:

● **"שום מדינה לא תסכים להסדר, ויהיה מאוזן, ובטוח, ככל שיהיה, אם נדמה לה שהוא פותר את החזון שיש לה לגבי עצמה."**

ישראל לא תסכים להסדר שייראה לה אנטי-ציוני. הערבים לא יסכימו להסדר שייראה להם ככניעה לאימפריאליזם. התד מיות ירחפו באולם של זינבה לא פחות מאשר הבעיות הממשיות.

אין נביא בעירו

מ ה יהיה תפקידו של קיסנר עצמו בוועידה זו? מה יעשה הוא, השוליה של מטרניך הגדול?

בספרו נמצא הפסוק המעניין הבא:

● **"תפקידו של המתווך הוא להכתיב תנאים-שלום, ואילו תפקידו של איש-הביניים אינו אלא להעביר הצעות-שלום מהמחנה האחד אל המחנה השני."**

דבר אחד ברור לו, בלי ספק: לא יתכן הסדר שהכל יהיו מרוצים ממנו. דווקא בכך רואה קיסנר ברכה:

● **"אחד התנאים ליציבות הוא שכל הצדדים יהיו בלתי-מרוצים מן ההסדר. שהרי אם מדינה אחת תהיה מרוצה לגמרי, משמע שמל שאר המדינות יהיו בלתי-מרוצים לגמרי."**

יתכן שאת המלים הבאות, אותן ייעד למטרניך, הוא מייחס גם לעצמו:

● **"הוא ראה במדיניות מדע, לא ביטוי של רגשות."**

על גורלו של המדינאי האמיתי, שוחרר השלום, כתב כמה מילים הנוגעות ללב — נימה בלתי-רגילה בספרו הייבש:

● **"המדינאי דומה לגיבור כי דרכו הקלאסית, יש לו חזון של העתיד, אך אין הוא מסוגל להניח חזון זה לבני זמנו, ואין הוא יכול להזכיר את אמיתות החזון."**

יש לכך סיבה הגיונית, שכל לוחם-שלום התנסה בה:

● **"האומות זומדות רק מן הניסיון. הן יודעות, רק דברים שקרו, שחלף זמן, ושכבר אי-אפשר לפרש על פיהם. אך המדינאים צריכים לפעול כאילו האינטואיציה שלהם כבר הפכה לניסיון-העבר, כאילו שאיפותיהם הן אמת מוחלטת."**

נראה שקיסנר הרגיש כך בעצמו, כאשר כתב:

● **"משום כך גורד המדינאים הוא לעיתים קרובות כגורד הנכבי"אם — אין מדינאי בעירו. הם מתי קשים תמיד להשיג את תמיכת דעת-הקהל בתוכניותיהם. גדולתם מתגלה רק אחרי זמן, כאשר הדבר שחם חזו מראש באינטואיציה שלהם כבר הפכו לנחלת העבר."**

אלה דברי נחמה, שכל לוחם-שלום יכול לייחס אותם לעצמו.

כך מגיע קיסנר להגדרת המדינאי ה-אמיתי, שיש לו נכונות אוניברסלית:

● **"המדינאי צריך לגשר על פני הפער שבין המסורת והעתיד. מדינאי המקדים את ניסיון עמו יותר מדי, לא יזכה בתמיכת דעת הקהל שלו, גם כשהוא מציע מדיניות נכונה... אך מדינאי המבטח את מדיניותו למה שדעת-הקהל שלו מסוגלת לקבל, גוזר על עצמי מו עקרונות גמורים."**

המסך מסעוד 20) ניתן לנגוס בעוגה ולשומרה שלמה. זה סיפור אחיות העיניים.

בעולם הרחב יוצאים-לאור כמה עיתונים מקצועיים של אספני עתיקות. בכתבי-עת אלה, המגיעים בדרך כלל רק לחוג מצומצם של אספני עתיקות וחובבי ארכיאולוגיה, מתפרסמות מודעות מסחריות על אוספי עתיקות למכירה.

בשנים האחרונות לא היה זה חזיון נדיר לגלות בבטאונים מקצועיים אלה מודעות המכריות על מכירת מימצאים ארכיאולוגיים שונים, "מאוספו הפרטי של משה דיין". העתיקות שהוצעו למכירה ב-מודעות אלה לא היו שונות אמנם מ-מימצאים ארכיאולוגיים אחרים הנסחרים בשוק העתיקות, אבל העובדה שהם נלקחו מאוספו הפרטי של שרה-ביטחון של מדינת-ישראל הגדילה את ערכם ומשכה אליהם את תשומת-הלב של האספנים. בעוד המישה חודשים עומדת להתיקיים בנייר-ירק מכירה פומבית גדולה של מ-בעות ישראליות עתיקות הנושאות את השם "מכירת השקל של המאה". במכירה זו יוצע למכירה, בשיטת המכירה לכל ה-מרבח במחיר, אוסף שלם של מטבעות מממלכת יהודה ועד לתקופתו של הורדוס. כל המטבעות שייכים לאוספו הפרטי של שרה-ביטחון משה דיין. אלא שהפעם, בעקבות מה שאירע במלחמת יוסי-הספר-רים, הרגיש כנראה דיין עצמו כי יעבור את גבול הטעם הטוב אם יציג את ה-מטבעות למכירה כחלק מאוספו הפרטי. לא רק החיילים בחזית עלולים היו להגיב בתמיכה על שרה-ביטחון הממשיך ב-עסקים כאלה בזמנים כאלה. יש חשש כי גם כמה מהיהודים הטובים של ארצות-הברית, הנקראים להדק את החגורות ול-הגביר את תרומותיהם למגבית כדי לסייע לביטחונה של ישראל, לא היו מבינים מדוע לא יוקדשו כל ההכנסות ממכירת אוספי העתיקות של דיין למילואי-המילחמה-מרוצון, למשל.

טכסים

גאוני

כ די לא להוסיף סימני שאלה מיותרים לאוסף סימני השאלה המרחף מעל משה דיין, ננקט טכסים גאוני, לפיו לא יופיע דיין עצמו כבעל האוסף ובכל זאת יקבל האוסף את פירסומו של שרה-ביטחון. במודעה שפורסמה החודש בירחון ה-נומיסטי האמריקני וורלד קווינס (מטבעות העולם), ושהכריזה על עריכת המכירה הפומבית בחודש מאי 1947 בני-יורק, לא מופיע שמו של בעל האוסף המוצג למכירה. לעומת זאת מתנוסס עליה שמו של דיין פעמיים. פעם אחת מופיע דיין במודעה בתמונה המראה אותו מציג את מטבעות האוסף בפני אספן אלמוני, בלתי ניתן לזיהוי, שרק גבו מופיע ב-תמונה. בפעם שניה מתנוסס שמו של דיין במודעה בתוך מיסגרת מיוחדת בנוסח הבא: "במשך תקופה של 25 שנה, סייע ארכיאולוג גדול ששמו משה דיין לאוספן ישראלי לבנות את אחד האוספים המעולים של מטבעות יהודיים הקיימים בנמצא."

מיה אותו אספן אלמוני שמשם דיין סייע לו במסירתו כה רבה להרכיב אוסף מטבעות עתיקים במשך עשרים וחמש שנים רצופות? זאת לא נמסר במודעה, מסיבה פשוטה. האספן שמשם דיין עזר לו ב-איסוף המטבעות, בין השאר בצורת שוד עתיקות ועבירות מובהקות על פקודת ה-עתיקות של ישראל, איננו אלא משה דיין.

איש לא היה מעז להישאר אלמוני ב-מודעה מיסחרית, המכריזה על מכירה פומ-בית למטרות מיסחריות, ובאותה שעה להשתמש בשמו של שרה-ביטחון של מדינת-ישראל כדי לפרסם את אוסף ה-עתיקות שלו המוצע למכירה. שימוש כזה בשמה של אישיות ציבורית ללא הסכמתה יכול להתפרש, על פי תקדימים משפטיים, כהוצאת-דיבה. הניסוח המתחמק במודעה, המתפרסמת על שניים מעמודי ביטאון אספני המטבעות המקצועי, לא נועד אלא להסוות את העובדה כי המטבעות שייכים לאוספו של דיין ובה בשעה להאציל להם גם מהילתו ופירסומו של שרה-ביטחון.

לא קשה להבין, לאור כל זאת, מדוע ממאן דיין להתפטר מתפקידו בעקבות מה-דלי מילחמת יוסי-הספר-רים, שהוא נושא להם באחריות מיניסטר-אליה. התפטרות כזאת עלולה גם לגרום, חס וחלילה, ל-ירידת ערך העתיקות שלו בשוק הבינלאומי.

האוטובוסים וחלק מהחברים

עדיין נמצאים במקומות אחרים

הפעלנו את רוב הקווים בין השעות 05.30-20.00, באזור חיפה ובחלק מהקווים בירושלים פועל השרות עד שעה 21.30 אנו מתנצלים על העיכובים הנדרשים מאת נוסעינו בימים אלה.

אגד המחלקה ליחסי ציבור.

ספוט טוטו

12x21

צעירה מתל-אביב

זכתה בפרס הראשון בסך

150 אלף ₪

במחזור האחרון של ה"טוטו"

...
מינימום כלל הפרסים
 ...
350 אלף ₪
 ...
מינימום הפרס הראשון
 ...
175 אלף ₪
 ...

ביום ה' המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

אנשים

הוא התארח ביום השישי בקבר לתשבת בביתו של המיליונר ברנרד רפפורט. אשתו מיליונר, רות, ביקשה מטוניק לברך על היין ולפרוס את חלת השבת, כשהיא מזכירה לו את הפעם הקודמת בה ביצע את אותן פעולות, חתך את ידו בסכין. באמצע דבריה פרץ טרניק בצעקה, רץ לחבש את ידו שנחתכה בדיוק באותו מקום ובאותו סכין.

העיתונאי ישיקה ("שייקה") בן-פורת טס השבוע לאירופה במשימה מיוחדת במינה. שייקה, שנוסף להיותו פרשן בכיר בידיעות אחרונות הוא גם כתב רדיו אירופה 1 בישראל, הוזמן להסביר ל-300 תעשיינים בלגיים יהודים ולא יהודים, מדוע על בלגיה לסבול מהמחסור בנפט בגלל ישראל. שייקה מצל את הנסיעה גם לכיסוי ועידת השלום בויננה.

הדיילת במטוס שעמד ל-המריא בשבוע שעבר ממלחמת העופות בלוד הודיעה לנוסעים כי חל עיכוב קל בהמראה. הסיבה שגרמה לעיכוב החלה ב-טקס צנוע שנערך במלון ציון בחיפה. היה זה טקס נישואיו של סמי מנח, מבעלי חברת

בתמונה שצולמה בתחילת מלחמת יום הכיפורים ברמת הגולן, עליידי העיתונאית יואלה הרשפי. היה זה אחרי מטס ארון בגולן, בו הצליח ידיד לעבור את כל מחסומי צה"ל בזכות הבדיחות שסיפר לחיילים במחסום. תמורתם הם איפשרו לו לעבור.

ידי מנוס

מלחמת יום הכיפורים לחשו רבים מתושבי צה"ל את הש"מ מועד כי בנו של

מסרב לשוב לארץ מחו"ל כדי להשתתף במלחמה. בני מישפחת

מיעטו להראות את פניו הם בשכונה מרוב בושה. רק כעבור חודש נודע למישפחה ולמפוצי השמועה, כי הבן הגיע ארצה ביום הראשון למלחמה, התייצב ביחידה הצבאית שלו מבלי להודיע על כך אפילו ל-בני מישפחתו.

מהדורת מבט לחדשות בטלוויזיה ביום הראשון שעבר הופסקה פעמיים. לאחר כל הפסקה התנצל הקריין, דניאל פאר, על התקלה שנבעה מהפסקה בורם החשמל. רק בי תום המהדורה התברר לטכנאי האולפן כי להפסקה בורם גרם בנו בן הארבע של מינונאי הבניין, שהשתעשע במספק הר זרם הראשי.

לחבר ועדת החקירה הי מישפטית שמונתה לחקור את מחדלי מלחמת יום הכיפורים, רביאלוף (מיל.) יגאל ירון, היתה בקשה: לדחות את הישיבה שזומנה ליום חשישי. הי סיבה: הוא תכנן לצאת באותו יום ובשבת לדייג תת-ימיים בים סמוך לביתו שבמיכמורת.

איך שומר ראש עיריית באר-שבע אליהו נאורי על הכושר שלו? ביום הרביעי ה' אחרון, עת סעד עם ידידים במסעדת יונס ביפה, ניגשה אליו אחת הסועדות ושאלה: "איך זה שאתה שומר על כור שר כזה?" השיב לה נאורי: "אני דואג שמסביב לביתי יש ארו חולות. כל בוקר אני רץ, יחד עם הכלב שלי, שישנה קר לומטרים בחולות. זה מה ש מחזיק אותי."

הנביא יחזקאל הוא בומבה של נביא. אמר אחד הפיומנים המושרים בישראל. לאחרונה קיבלה עובדה זו חיזוק בקרב תומכיו של אלוף אריק שרון. הם מצאו כי ספר יחזקאל בתנ"ך נבואה

וויצמן בתפקידו כשר-התחבורה. נשים נוספות שחתמו על המודעה, ללא בעליהן, היו אש"ת של מי שהיה יו"ר המועצה המקומית מיצפה רמון, אורי וולמש, ניצה, שהיא בתו של ראש עיריית נתניה ומראשי ארץ-ישראל השלימה עובר בן-עמי, וגלית גור, בתו של שלמה גור - מגיבורי משפט תל-גיבורים.

בימים הראשונים של

אלי ייזל (מימין), סופר השואה שהגיע לארץ מארצות הברית בשבוע השני למלחמה, לביקור של 24 שעות, השתתף בסיום עיתונאים מטעם דובר צה"ל בחזית הצפונית. כאשר עלה לאוטובוס שהוביל את העיתונאים, הופתע לגלות כי קצין הליווי של דובר צה"ל הוא דייקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, אמן רובינשטיין (משמאל).

שי אופיר ואנריקו מסיאס המתרוצצים ביותר בקרב חיילי צה"ל בגזרות החזית השונות, צולמו יחדיו כאשר נעצרו לתידוק בתחנת חדק של ראש-פינה.

הספנות מנו נתיביים. גיסו של סמי, מנח, החברה ספח וייסמן, היה בין הנוכחים ב-טקס - בו השתתפו גם כמה אילי-ספנות בין-לאומיים, ואשר נמשך עד השעות הקטנות של הלילה. מרוב שימחה שכח וייסמן שהוא צריך להמריא לחו"ל, נזכר בכך רק ברגע האחרון. טלפון בחול למלחמת העופות הצליח לעכב את המטוס עד בואו.

בעת ביקורו של הנרי סודומון ליימן אטוור מרשל באיוור תע-לת-סוא, ראיון אותו כתב גל-צה"ל. בין שאר השאלות, שאל הכתב: "האם יש לך תוכנית מרשל חדשה עבור ישי ראל?" השאלה שודרה בגלי צה"ל מבלי שהכתב ידע כי תוכנית מרשל המקורית נקראת עלישמו של גנרל ג'ורג' מרשל, שהיה בזמנו שר-התחוק של ארצות-הברית.

תעלומת המשאיות

ההולנדיות

חזרה למישרד — והנה ליד השולחן יושב חמור.

הגיונים של סקידים — מי אנוש ויבין. אולם הרבה פחות מבדחת היא פרשה אחרת — תעלומת המשאיות מהולנד ש' הובאו ארצה עם נהגיהן. כאן, הגיעו ה' סקידים האלמונים לשיא חדש.

בעיתונות הוצג העניין כגילוי אהדה ספונסאני נוסף של העם ההולנדי, שהציל את המשק הישראלי ממחנק בצוואר — הבקבוק שלו באחת משעותיו הקשות.

אלא שגם הצלה עולה כסף: משרד התחבורה משלם תמורת כל משאית הולנדית כזו אלף דולר ליום, והתחייב להע' סיקן במשך 120 יום. דהיינו: כל משאית כזו תעלה, בתום ארבעה חודשים, 120 אלף דולר.

ובסכום כזה אפשר לקנות שלוש משאיות חדשות ומשובחות.

אחד מראשי מל"ח (משק לשעת חירום) נזכר בבדיחה זו, בעת ביקורו שערך לאחר הפסקת האש במיפעלים שונים ב' ארץ, כדי לבדוק כיצד התארגנו לייצור.

כאשר ביקר במפעל שוואפס, נמסר לו כי בעייתם העיקרית היא: בקבוקי וארגוני המפעל מותאמים למשאיות המיוחדות של שוואפס — ואילו המפעל קיבל ממל"ח משאיות חלב של תנובה. ניחם האורח את ראשי המפעל כי עת מילחמה עתה, יצריך לסבול.

כעבור כמה ימים ביקר בתנובה — ושם כמובן התלוננו בפניו כי הבעיה היחידה שלהם היא שהמפעל משווק בבקבוקים וארגונים מיוחדים — ומשום מה קיבלו ממל"ח משאיות של שוואפס.

בברית המועצות התהלכה בדיחה מסור' סמת בימי מילחמת העולם השנייה: כלב פנה למישרד האחראי על המשק בעורך וביקש תעסוקה. אמר לו הפקיד: טוב שבאת. נהוצים לנו סבלים. התחיל הכלב עובד בסבלות.

שר פרם — אין חשבון?

למחרת פנה הסוס גם הוא לאותו משרד. הציבו אותו לעבודות שמירה. משנפגשו השניים במקרה, החליטו כי יהיה זה יותר הגיוני אם הכלב יעסוק בשמירה, והסוס בהובלה. אבל, החליטו, סדר זה סדר, ויש לבקש אישור מן הפקיד. פנו

המילוה מרצון לעשירים - יוכפל

הראו הסיכומים על הצורך לגייס 22 מיליארד לירות. כיום, גדל הסכום ל-30 מיליארד. את ההפרש רוצה ספיר לגייס, בין היתר, גם מהגדלת מילוה המילחמה מרצון.

שר האוצר החליט על הכפלת מיכסות מילוה המילחמה מרצון לחברות גדולות ובעלי-חן. הסיבות: ● הביקורת הקשה על מחדליו ב' גביית ריווחי-מילחמה. ● הגידול שחל באומדן הוצאות מיל' חמת יום-הכיפורים: לפני כחודש עדיין

שר ספיר במילחמה —

טון מלט -

170 ל"י

האם עוד זוכר מישחו כיום, כי לפני המילחמה שילמו קבלנים יותר מ-400 לירות לטונה מלט? כי כמעט וחוחלט על הקמת מיפעל מלט רביעי — ורק בגלל התנגדות כור, בעלת מיפעל המלט, שטענה כי המחסור הוא זמני בלבד — לא הוקם המיפעל! כיום, זו היסטוריה. כיום, ניתן לקנות מלט ב-170 לירות לטון — פחות מהמחיר הרשמי.

הסיבה: הבנייה ברובה משותקת, וסו' חרי הנדה, שמחסיניהם מלאים מלט, פו' חדים מעונת הגשמים, העלולה לפגוע במלט. הם מציעים אותה למכירה בכל מחיר, מוכנים להפסיד 200 לירות לטונה.

תקליטים

יתיקרו

אם אתם מתכוונן לקנות כמה תקליטים — מוטב שתזדונו. תחלואה לאחרונה של חצי ל"י לתקליט, בעקבות הגדלת מס' קנייה. לא היתה לאחרונה: חברות התקליטים כבר הודיעו על התייקרות-ענק נוספת בתקליטי יבוא: מ-25 ל-30 ל"י.

הסדר-חובות

לכירנברג-זוסמן

תשלום החובות של צמד היהלומנים בירנברג וזוסמן, שהסתכנו ומיפעלם נסגר, יוסדר באמצעות הסדר שהושג לאחרונה.

בנו של זוסמן יצר לאחרונה חוב של 1.8 מיליון דולר בבנק בבלגיה, ועדיין לא ברור כיצד נוצר הפסד ענק זה. נציג הבנק הבלגי, ששהה בארץ, הסכים למ' חוק את מחצית החוב, ואת יתרת החוב נטל על עצמו בנק דיסקונט — תמורת שיעבוד המיכנה של מילטשת היהלומנים של השניים.

סרטים ישראלים

חדשים

חברת ההפקות ישראפילם השלימה ב' ימים אלו חמישה סרטים ארוכים, בהיקף תקציבי כולל של 200 אלף דולר.

שלושה מהסרטים הם באורך שעה וחצי, ושניים באורך של שעה.

שני סרטים הוזמנו עוד לפני המילחמה, ועוסקים בהיסטוריה של העם היהודי ו' בבציה הפלסטינאית. שלושה סרטים עוס' קים במילחמת יום הכיפורים.

ישראפילם מתכננת המשך פעילות גם בחודשים דצמבר וינואר, אם כי בהיקף מצומצם יותר.

משבר חמור

בענף היהלומים

במדינות אלו, שקנו בעבר כמחצית ה' ייצוא הישראלי. כמה חברות יהלומים גדולות ביפן פשטו רגל לפני כחודש, בי' ניחן קונות גדולות של סחורה ישראלית.

המילחמה עזרה במידת-מה ליהלור' מנים בכך שמרבית הפועלים מגויסים, אחרת, היה צורך לפטר אלפי לוטשים. בינתיים שוררת בין היהלומנים מרי' רות רבה בנושא אחר: צורת גביית מילוה-המילחמה מרצון.

על הענף כנף הוטלה מיכסה של 40 מיליון לירות. לחלוקת המיכסה הוקמה ועדה, על-ידי נשיא הבורסה משה שני' צר, שהוא גם היצואן הגדול בענף, ועל לוח-המודעות של הבורסה נתלתה הור' דעה פסקנית שקבעה את חלקו של כל אחד, והזירה כי יהלומן שלא ישלם את המיכסה המוטלת עליו — יוצא מייד מן הבורסה.

חלוקת המיכסות קוממה את היהלור' מנים הקטנים. לדבריהם, הגדולים משל' מים הרבה פחות מהקטנים. היהלומן גולדפינגר, למשל, המייבא כל שנה יה' לומים ב-7 מיליון דולר, צריך היה לת' רוש מעל חמישה מיליון לירות. אולם המיכסה שהוטלה עליו הסתכמה ב-1.7 מיליון לירות. כמיהו גם שניצר עצמו, המייבא ב-15 מיליון דולר לשנה.

לעומתם יהלומן המייבא או מייבא במיליון דולר או שניים, נתבע לתרוש כ-200 אלף לירות. דהיינו, הקטנים תור' מים סכום השווה ל-25% ממחזורם — והגדולים רק כ-3% ממחזורם.

עלימנט לרכך את המרידות, ובהת' חשב במשבר בענף, תובעים ראשי היהלור' מנים משר האוצר, כי יתיר להם לתרוש בכספים שחורים, שיולבנו על-ידי ההת' רמה.

יהלומן שניצר אפיה ואיפה?

נהג יקר, בשעת חירום זו, עזור להסיע טרמפיסטים למקום עבודתם.

משרד התחבורה — המרכז לשרותי התנדבות

לשכת הפרסום הסמלית

13/3/60 פאס

פצצה גרעינית
(המשך מעמוד 13)
נחיה מוכנים לכל הצפוי לנו, על האס-
ריות הרבות הגלומות בו.
שנהיה מוכנים להגיב — אם האתגר
יעמיד בפנינו סימן שאלה.
אני חש, שאני חייב לתת הסבר:
● זוהי קריאה לשלום, לא קריאה נגד
השלום. שכן השלום שרר, עד כה, רק
בצל הכוח — אף שהיה ביכולתו לחלום
ולהיאבק למען יום, בו יוכל השלום
לשכון בהגנת המצפון.
ועד שיום זה יגיע, ע"י חלומותינו ומע-
שינו, הרי הקריאה לפירוק נשק — נוכח
אויב חמוש מכף רגל ועד ראש — לא
תהפך לקריאת שלום.

פצצה טרנית אפשרית

א ודי אומרים אנו לפעמים דבר שאנו
שונאים לאומרו. אולם איננו יכולים כל
הזמן לעצום עינינו מלראות את מה ש-
אנו רואים!!
דעה זאת מועברת — עם כל הכבוד
— לוועידת הפיסגה הערבית, המחכמת
בעוד מספר ימים באלג'יר. וזאת תוך
הבאה בחשבון שהאויב לא יבליג. שה-
מאבק הוא ארוך, ארוך, ושהשלום הוא
רחוק, רחוק, טועה מי שסבור כי הפיתרון
קרוב.
די לנו במבט אחד אל מה שמבצעים
עתה הכוחות הישראליים בחזיתות הל-
חימה. מבט המצביע על כך שישראל

גנרל בופור
נשק אטומי — רק להגנה

ממתינה לשעת כושר ומתכוננת למהלך
מה חדשה — באמצעות נישקה המסורתי
— כדי להחזיר את מחוגי השעון אחור.
אם תצליח מהלומה מעין זאת — מה
טוב, ואם לא תצליח — יינקט צעד נוסף.
מפתיע, בסולם ההסלמה, לקראת הפחדה
גרעינית או סחטנות וניסיון בנשק גר-
עיני.
אולי אומר, ללא הגזמה: ייצור פצצה
גרעינית אינו לחשקסמים. כל מה שהוא
מצריך עתה הוא: רשות ערבית אחת.
תחת פיקוח ערבי רם-דרג, מאה ממדעני
נו — אלה הנמצאים על אדמתנו, או
אלה שהנחנו להם להגר לארצות רחוקות.
וכן בין 200 ל-300 מיליון לירות*, ולא
יותר.
כל זאת, נוסף לזכות לניצול אפשרי
יות הנמצאות, למעשה, באדמת האומה
הערבית, ופרק זמן הגיוני אח"כ יתאס-
ר לאומה הזאת להיות בטוחה מהפחדות.
להשתתף ביצירת מאזני-הכוח של התקופה
— ולא להישלט על ידם.
אני יודע מראש, שקולות רבים, במ-
קומות רבים בעולם, יזעקו בפנינו:
„העולם כולו מתרחק ממעגל הנשק
הגרעיני — ואתם מטכסים עצה כיצד
לחזור אליו“
תגובתנו לזועקים אלה תהיה:
אם יש ברשותכם אמצעי לוודא לעצ-
מכם — ולאשר לנו — כי אין ברשותה
של ישראל נשק גרעיני — אזי עשו זאת.
בקשו בצדק — לבדוק את הכור בדי-
מונה.
אם אין ברשותכם אמצעים מעין אלה
— הניחו לנו להקים על ראשנו מטרִייה
שחגן עלינו.
צרפת עשתה זאת, והצדק היה עימה.
סין עשתה זאת, והצדק היה עימה.
וזה, למרות שלא צרפת ולא סין לא
עמדו בתקופה כלשהי בתולדותיהן בפני
סכנת רגע של טירוף... או אדם מטורף!
* מצריות.

בעיות ולבטים בחיי המין

מ א ת

הד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

חיי אישות חפשיים ללא דאגה! עם ההמצאה השוויונית המשוכללת

בקשי עלון הסברה חינם
אודות שיטת C.D. אינדיקטור
הבדוקה והמקובלת כיום
בעולם כולו

C.D. אינדיקטור (ישראל) בע"מ
ת.ד. 26300 ת"א

שם:

כתובת:

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בחגורת חלוטו.
סמן 6 מספרים בכל אחת
משמונה הטבלאות שצטופס.

עשה חישוב פשוט: פעולה בת שניות ספורות,
מביאה לך סיכויי השתתפות בזכייה של מינימום
150,000 ל"י בפרס הראשון, ואלפי לירות
ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט.

זו
השיטה

כספים מפוקפקים מעשיכים

לזרום לישראל

כאשר אושרה התשקעה של אירגון של הופה כספים ישראלים, הגיע ארצה המפיק, רוברט רסקין, ועימו שני נציגים של אחת מחברות ההשקעה — ניק טורונסקי וג'ואיפפה. הישראלים שעבדו בו כי צורח היה לכל שלמשקיעים שיהיה להם חלק במחצית הרווחים.

עתה, הציעו השניים לאירגון לשפר את יחסיהם עם הבורסה באמצעות מערכה שתראה אמריקאית בתנועה. ההצעה נתקבלה.

דו"ש הקצוות
הסכומים
במבזק קטנים
בית ויחידה
בית טובים לא
יכולים
המנהל
המנהל
המנהל

השולח הזה

פוצץ

שערוריה המסעירה את

ארצות הברית: כך חלבו

מיליון דולר מקופת עובדי

החובלה - בעזרת מדינת ישראל

כתובת הכללי של ארה"ב, פתח בחקירת הקשרים בין הופה לבין סינדיקט הפשע, גילה כי הופה השתמש בקרנות הפנסיה של האירגון למימון עסקים של ראשי עולם הפשע. הופה הואשם בשימוש בלתי-חוקי בכספי הקרנות, נידון לשנות מאסר רבות, שוחרר

טענתם לא שיכנעה. כפי שמסר הרדיו, הרלד טריביון, הגיש אירגון עובדי החובלה נגד מקמאהון ושותפו, ניק טורונסקי, תביעה על 6.7 מיליון דולר. התביעה טענה כי השניים ניצלו לשימוש הפרטי מיליון דולר מהכספים שקיבלו מהאירגון למיבצע אמריקה בתנועה,

העבר של המאפיה

לא מכבר. אולם גם ככלא המשיך לשלוט באירגון, חי בין הסורגים כמלך. כאשר אושרה התשקעה של ארצה של הופה כספים ישראלים, הגיע ארצה המפיק, רוברט רסקין, ועימו שני נציגים של אחת מחברות ההשקעה של הופה — ניק טורונסקי וג'ואיפפה. הישראלים שעבדו בסרט סיפרו כי ברור היה לכל שלמשקיעים לא איכפת היה להפסיד או לחסוך בהוצאות. לדבריהם, ניתן היה לעשות את הסרט במחצית השקעה. הם גם סיפרו כיצד פחדו הכל מגאי דה-לה-ג'ופפה. ההשקעה בסרט לא היתה הקשר היחיד של ג'ימי הופה לישראל. לפני כשנה עלה ארצה שותף של הופה — אחד בשם לו פולר ממיאמי. פולר הוא,

וכי הנזקים שנגרמו מכך לאירגון מסתכמים ב-6.7 מיליון דולר. אולם הכספים שחלב הצמד מקופת הי אירגון, לדברי התביעה, היו רק חלק מרווחיהם מהעיסקה. בעזרת כספים אלה, ובזיוף רתה של ממשלת ישראל, הצליחו השניים להגדיל את רווחיהם פי כמה. שכן ספק אם הסרט סברה קומנד, בו השקיעו היוזמים הוריונים, יוקרן אי-פעם בפני קהל קוני כרטיסים. למרות כיכובו של דייוויד יאנסן, איכותו של הסרט היא עגומה. לדעת בעלי מקצוע, קשה להבין כיצד ציפו מפיקיו לראות ממנו רווחים.

צללים אפלים

מאחורי הרצח

ה שיטה, שבה ציפו המפיקים לראות רווחים, היתה פשוטה יחסית.

ג'ימי הופה (משמאל, מושיט יד) היד שמאחורי הקלעים —

יה זה הסיפור הפיקנט של השבוע, בכל רחבי ארצות הברית: שבועון טייט, בגיליונו האחרון, הקדיש לו עמוד שלם. גם העיתונים האחרים, וכן יתר אמצעי התקשורת, כיסו בהרחבה את הפרשה — כיצד הצליחה המאפיה להוציא מאירגון עובדי החובלה בארצות הברית מאות אלפי דולרים, לשלשלם לכיסה — ותוך כדי כך עוד להגדיל את הסכום פי כמה, בעזרתם האדיבה — ותמימותם של פקיד ממשלת ישראל.

הסיפור התפרסם בעקבות החקירה שנייה בפרשה משרד המשפטים האמריקאי.

מאחורי

יגאל לביב

מה שלא התפרסם, זו העובדה כי החקירה נפתחה בעקבות פירסום צד אחר של הפרשה בעולם הזה (1859: כספים מפוקפקים ממשיכים לזרום לישראל).

מדרון תל, "העולם הזה" יגאל לביב:

שבועיים לאחר פירסום הכתבה בעולם הזה התקשר אלי ידידים ממשרד המשפטים האמריקאי, אותם היכרתי בתקופה שבה עסקתי בארצות הברית באיסוף חומר על מאיר לנסקי — חומר שהביא לבסוף לגירושו מישראל.

אותם ידידים ביקשו ממני, בשיחה טלפונית ממיאמי, תרגום מלא של הכתבה בעולם הזה, וכן כל פרט נוסף שהיה בידי ושלא התפרסם.

מילאתי את מבוקשם, ויותר לא שמעתי דבר על כך — עד השבוע שעבר, כאשר הפרשה התפוצצה בארצות הברית בקול רעם — תוך ששמה של ישראל משורבב בה עמוק.

עד כאן, דיווחו של לביב.

העד

נמצא בנהר

"יום" מיום עשירי לדצמבר, שי חאר בהרחבה את הפרשה, מסר כי גיבוריה הם אד מקמאהון, שותפו של ג'וני קרסון בתוכנית הטלוויזיה הפופולרית ביוני תר בארה"ב, הילנה, וניק טורונסקי, בעל קשרים עם המאפיה.

השניים התקשרו ביניהם בסוף 1971, לטורונסקי היו קשרים טובים עם אירגון החובלה. עוד בשנת 1968 הוא הואשם, יחד עם שלושה גנגסטרים של המאפיה, בהצעת שוחד תמורת חלואות מקופת הי אירגון. לאחר שלוש שנים בוטלה ההאשמה — מחוסר עדויות: העד המרכזי טבע בנהר לאחר שגורה בראשו.

תמונה מתוך הסרט "סברה קומנד" — נתגלתה על המסך

כסף שחור

נהיה לבן

ב ית'דין המושבעים שהאשים במרס 1972 את מאיר לנסקי ואחרים בעבירות מס הקשורות בהעלמת רווחי-המאפיה במלון פלאמינגו בלאס-ווגאס — כלל גם את לו פולר בין הנאשמים יחד עם לנסקי. כתבי האישום קבע כי כספי ההימורים הועברו

תחילתה בבקשה, רשמית וכשרה, שי הוגשה למשרד המסחר ותעשיית ישראל: אירגון עובדי החובלה של ארצות הברית רית ביקש להשקיע 700 אלף דולר בעיית סרט בארץ. מסו'ת אישר את הבקשה, והסרט סברה קומנד, החל קורם עור וגידים. היה זה סרט-פעולה שיגרתי, אודות פרשת רצח מעלה-העקרבנים.

אירגון עובדי החובלה בארצות הברית הינו גוף המעורר אסוציאציות מאוד לא נעימות. מי שחיה הבוס הכליכול של האירגון, ג'ימי הופה, הינו שם ידוע לשימי צה. כאשר שימש רוברט קנדי המנוח

דרך בנק שפולר היה נשיאו — וממנו לבנק שווייצי.

ד"ר מיוחד של האפ.ב.א.י. קבע כי פולר נחשב לאיש כספים הקשור בפשע המאורגן. הוא חשוד כי שימש צינור הברחה של רווחי עולם הפשע המאורגן אל הבנק לחילופין והשקעות בשווייץ. הוא קשור במאיר לנסקי, בנימין זיגלבוים, בן ווילר, ג'ימי הופה, סם כהן, ג'ון פולמאן,

מפיק מקימאהון
ייצור הפסדים —

מפיק טורסקי
— למטרת רווחים

אד לוינסון וגרשון ריינר — כולם ידועים כקשורים בפשע המאורגן. מדוע מתעניין כל כך עולם הפשע הא-מריקאי בהשקעות בישראל? יש לכך כמה סיבות:

● בהרחיקם עדותם מארצות הברית גופא, מצליחים בעלי הכספים המפוקפקים להערים על שילטונות מסיבה הכנסה שם ביתר קלות. כמו לדוגמה, להציג על השקעה גדולה יותר מזו הנוכחית — ועל ידי כך להלבין כסף שחור. כך גורם ניפוח ההשקעה להקטנת הרווח, או להגדלת ההפסד, באופן רשמי — דבר שפירושו הקטנת המס שבו הם חייבים.

● רבים מבין ראשי עולם הפשע הא-מריקאי, גם לא-יהודים מביניהם, הינם תומכים נלהבים, בכנות, של ישראל והי עיון הציוני.

● השקעות גדולות בישראל יוצרות כמובן קשרים הדוקים עם צמרת המגבית והיהדות בארצות הברית — וקשרים טובים לא הוקנו מעולם לאיש, יכולים לעיתים לעזור בשעת חקירה חמה מדי.

באיו מידה יעזרו עתה קשרים טובים אלה ליוצרי של הצבא של המאפייה — יש לצפות ולראות.

במדינה

יחסי עבודה

טרור אנטי רופאים?

"מה שמתנהל כאן זהו ציד מכשפות. אסור להרים ראש. כאן לא אוהבים לשמוע את המילת זכויות."

ד"ר יוסף טרוצקי (31), נשוי + 1, יליד הארץ, עובד זו השנה הרביעית כרופא ילדים בקופת-חולים מכבי. עכשיו הוא עלול להפסיד את מקום עבודתו. פישעו, לדבריו: הוא ניסה להגן על זכויותיו.

סיפר טרוצקי: עד לפני שנה וחצי, בתקופה שבה ניהל את הקופה הד"ר קורן, היתה ההנהלה מוכנה לבוא לעזרת כל רופא, בכל עת.

אחר כך ירש את מקומו הד"ר פנחס נגל. מאותו זמן התחילה ההנהלה להטריד את הרופאים באינטרס חזורים. שם קבעו לנו איך לרשום רצפט לחולה, כמה תרופות צריך לתת, איסור לעבור לדירה אחרת כלי רשות הקופה, הגבלות ביציאה לחופ"ש, צורך בהיתר מיוחד על כל שינוי בשעות הקבלה, ועוד.

התחיל גם בילוש אחרי רופאים. התחילו מתעניינים במעשיהם, ובעיקר — בסוג התרופות שהם רושמים. במיוחד זעמה ההנהלה כשהרופאים רשמו תרופות יקרות מדי לטעמם. זאת היתה מגיפה. לא נתנו לנשום. **ללא זכויות.** רופא שעובד במכבי,

אין לו זכויות של עובד במדינה. לא חופ"ש שנתית בתשלום, לא בית-הבראה, לא פיצויי-פיטורין, לא דמי פנסיה. את הפנסיה משלמים לנו רק אחרי גיל 75, בלי לצרף שום דבר שיודיע מהו הסכום שמורידים בשביל זה מהמשכורת. מכבי משלמת רק ביטוח מפני מחלה, ביטוח תאונה וביטוח חיים.

יתנו לנו זכויות סמליות, לפי נוחותה של ההנהלה. כשנזח לה היא מתייחסת אלינו כאל עובדים. במקרים אחרים — כאל עצמאיים.

מכבי גם מורידה משכרנו תשלומים שר"ג, מבלי למסור לנו דו"ח שוטף על כך, ומבלי לשאול להסכמתנו.

"זהו גניבה", בכל מקום עבודה בישראל משלמים העובדים את מילות הד"ר מילחמה מרצון — רק אחרי שהם חותמים על מיסמך שאומר ש"העובד מוכן לשלם מרצונו החופשי" במכבי לא טרחו בכלל לשאול אותנו. פשוט ניכו לנו אותו אוטור מטיט מהמשכורת.

"והי גניבה", התלוננת, "אם תורידו לי אגורה אחת עבור כל מילוח שהוא בלי לקבל חתימה שלי, תהיה זאת הוכחה שאני עובד שכיר ולא עצמאי, ואז מגיעות לי כל זכויותיו של עובד שכיר".

ימים ספורים אחרי כך ציפתה לי הפ"תעה, הודיעו לי שאני צפוי למשפט. הקורפה דורשת לפטר אותי. מאשימים אותי באירגון בביהת הרופאים בתווך יוני, עד כאן, סיפורו של טרוצקי.

לא יחסים. האשימה קופת-חולים מכבי: "במשך יוני '73 ניסה הד"ר טרוצקי לארגן שביתת רופאים הקשורים למכבי — וזאת ביוזמו היטב שהיחסים בין הרופאים לבין הקופה הם יחסים בין שני גופים עצמאיים, ולא יחסים בין מעביד לעובד".

"האמת היא", משיב ד"ר טרוצקי, "שב"וויכוח שהתקיים בתוך מכבי ומכתי בקיום השביתה, כמו כל רופא אחר, בסוף הצטרף פה אליה כל קופת מכבי, בהוראת הסתדרות הרופאים. גם מנהל הד"ר חיים יאיר. הוא לא יכחיש זאת.

"האמת היא שפשוט שונאים אותי על כי להמתי כדי להשיג זכויות אלמנטריות עבור הרופאים שקשורים למכבי.

"אז מה עשתה ההנהלה? התחילה לעכב את הכספים המגיעים לי, עד כדי 3 חודשים מהתאריך הווק. אחרי כך התחילה להטות חולים שלא יבואו אלי, ושבמקום זאת ילכו לרופאים אחרים. "טובים יותר". ה"רופאים הטובים האלה רושמים לחולים תרופות זולות יותר. הם ממושעים ואינם עושים צרות. ממני רוצים להתפטר. אני כמו עצם בגרון בשבילם."

יקבע השופט. הגיב א. ריבלין, חבר מרכז הקופה:

"התקנון של קופתנו יצר ביהדין אשר מסמכותו להכריע, בין השאר, גם בסיכונים בינינו לבין רופאים הקשורים עימנו. בראש ביהדין יושב כבוד השופט דב לוי — שופט בית-המשפט המחוזי בת"א. קופתנו הגישה לביהדין הקופה בבית נגד ד"ר יוסף טרוצקי, הנמצאת עתה בבעלות חזית סוביידיצה. נראה לנו, לכן, כי יש לתת לעניינים להתפתח בדרך שביהדין ה"נ"ל יקבע, ולא להסוך עניין זה נושא לעיני תונות."

הקסם האישי של סיניע לך להיחלץ ממצב מבין, הדימויון חפורה בו חנו אותך מולך עלול להיראות השבוע בניני אנשים מסויימים כחפורה ב"תפיסת המציאות. עליך להישמר מלחיות אכ"ז כלפי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימוג ותיראה באור שונה.

טלה

21 במרץ - 20 באפריל

אתה מרבה לשבת במ"קומות ציבוריים, בלי לעשות דברים מועילים. נסה לשנות מינהג פסול זה, לפני שיוזיק לך. אל תנסי לחפש את עתידך בעבר — הוא עזב אותך זהו. לע"מ מת זאת, תפגשי השבוע אדם, שיקסים אותך, בגישה נבונה, תצליחי לרכוש את חיבתו. בעיות נפשיות המצי"קות לך, אינן מאפשרות לך להתרכז ב"דברים נחוצים. התייעצי עם רופא. קצת בילוי, עשוי לשפר את מצב רוחך.

שור

21 באפריל - 20 במאי

תאומים

21 במאי - 20 ביוני

חודש חזק ומלא חת"נגשויות המתחיל ב"שבוע אלם, משם. אל הריב, למען השם: אתה יכול לגרום ל"אדם לא שלילי ביותר נזק רציני מאוד. ואל תיכנס לתאונות: אתה עשוי לגרום לאסונות, מבלי להתכוון לכך. אבל אין ספק שלא תוכל להימנע מכל מיני סיכסוכים אי-שנים, במישור הכלכלי, האישי והאינטימי. ייתכן גם מישפט לא סימפאטי, שאפשר לפתור רק בעזרת הבנה והתחשבות. גלה הבנה והתחשבות! זה כדאי.

יהיה עליך לרסן יצר מסויים על מנת להגיב כראוי על מילים או מעשים של אחרים. אל תידבק בחלומות אבו"דים — אתה מבזבז את זמנך ללא תועלת. יהיה עליך ליטול אחריות במצבו של בן משפחה קרש. קצת יותר גמ"שות לא תזיק לך, במ"יחד כשתצטרך לעסוק יותר מפעולה אחת.

סרטן

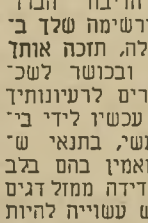
21 ביוני - 20 ביולי

אריה

21 ביולי - 21 באוגוסט

שטים, נצלו זאת למטרות פרנסה.

דגים

19 בספטמבר - 20 באוקטובר

צורת הדיבור הכבד"רה והמרשימה שלך ב"ימים אלה, תזכה אותך ב"יתרון ובכבוד לשכ"נע אחרים לרעיונותיך הבאים עכשיו לידי ב"טוי מעשי, בתנאי ש"אתה מאמין בהם בלב שלם. ידידה ממזל דגים שתפגוש עשויה להיות לך אמת שיחה מעניינת. אתה עלול להיסחף בשיחותיך על דת ומוסר ומצור בה את הרושם של מטיף דתי, המנסה להזיח את כל הסובבים אותו לערכים נעלים. לחן הזמן להיעדר לעתיד.

דגים

19 בספטמבר - 20 באוקטובר

צרתך הגדולה שאתה רוצה הזמן, מוכן אפילו לסבול לשם כך, אך אינך יודע ללכת עד הסוף, מתי שצריך. השבוע תיפול בידך הזדמנות להתגבר על חולשתך; אם תחמיץ אותה הפסע, מי יודע מתי שוב יעלה בידך לעלות על דרך המלך. במישור ה"חיה האבה", אתה נכנס החודש לה"לך גבוה. טעם ונגוס פעם אחת. השבוע יהיה טוב עבורך.

הוצאות כספיות בלתי-צפויות עומדות לגרום לך לעמוד בפני מצב מבין, אל דאגה: אומנם המצב קשה, אך אתה תיחלץ ממנו בכבוד. בעתיד הי"יתר רחוק צפויה לך צניחה ניכרת קדימה במישור הכלכלי. יחד עם ההתפתחות הזאת, הבוא והתפתחות ני"כרת בכל הקשור להצ"לחת בקרב בנות הי"מין היפה. המכתב ש"קבלת — מפתה ומרגיז. עני לו בקרירות.

סקור

21 באוקטובר - 22 בנובמבר

אחרי מסע ארוך ומפ"ך של רגיעה, השלוח תחדור, אט-אט, לתוך חייך ותמצא עצמך ב"עמדה של כוח. בת קשת: אל תהסטי להתי"פטר, אם הבוס עושה לך צרות במישור האי"שי. זה לא כרוך בחור זה"העבודה. בן קשת: יום ג' וד' לא נועדו לדינוק בתחום העיסקי. דע לשמור על מה שכבר יש לך.

קשת

21 בנובמבר - 21 בדצמבר

היזהר מפוטפוט יתר, שמור בסודי"סודות את פירטי המיבצע עליו אתה עובד כרגע. כדאי ש"היזהר דווקא מזה ש"אתה חושב שהוא ידידך הטוב — הוא ולא אתה אורב לכל רמז שייצא מפ"ך, לכל טעות מיקרית, או לכל מיסגה שתעשה. אתה בודד, לכן, יהיה עליך לעמוד באתגר הזה לבדך, ללא גיבוי של איש. אם תצליח, תמשיך בדרך ההצלחה.

דג

21 בדצמבר - 19 בינואר

דג

20 בינואר - 19 בפברואר

תגיע הזמן שתגלה קצת נדיבות לידיך, אחרי כל מה שהם עשו למענך. ייתכן וייגרמו לך קשיים ב"הגשמת תוכניותיך. אם אין העניין דוחק — מוטב שתמתיך קצת ולא תעשה שום דבר גורלי. מכתב שיגיע אליך ישנה את דעתך על אדם קרוב אליך. בת דגים — אל תהיי כל-כך ותרגיני. הגיע הזמן שתלמדי לעמוד על שלך. זה ישלם לך בסופו-של-דבר, אנשים מעריכים בעלי דעות עיקביות.

דגים

19 בפברואר - 20 במרץ

אם אתה צעיר

ורוצה לחסוך בוא לעבוד בנמל אילת

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32. אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסווארות. במקצוע הסווארות, תוכל להגיע למשכורת ממוצעת של 1000 ל"י לחודש נטו. באם תעבוד 25 ימי עבודה מלאים + 4-5 משמרות נוספות. המגורים והארוחות יינתנו לך בבית נמלן (מלון של הנמל בו תתאכסן) במחיר מוזל. כך שתוכל לחסוך את מרבית משכורתך. דבר שיאפשר לך לבנות עתיד ומשפחה באילת במשך הזמן חיתון לך עזרה כספית לרכישת דירה (אם כי יש צורך להמתין בתור). המעוניינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשות הנמלים, בית מעיא, דרך פתח תקוה 74, תל-אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שיש בין השעות 9.00 - 12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס מילואים: ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם, נמל אילת, ת.ד. 37, אילת.

לשכת הפרסום הממשלתית

שפתיים סדוקות?

Tanya

הפתרון: משחת שפתיים MAGIC LIP

יפה ירקוני - חותנת

אורית יפה ירקוני
הכלה, החתונה

"הוא בחורצ'יק נהדר. הלואי והם ית-
חתנו", נאנחת, כמו כל אמה יהודייה,
יפה ירקוני,
וישמע אלוהים את אנחתה, מסתבר,
ובקרב, אחרי שעניין הגט הוסדר עתה,

הם אכן יתחתנו. בתה הבכורה **אורית**
(25) ואהוב-ליבה.
ואהוב-ליבה מיהו, אתם חושבים —
אם לא **יגאל שוחט**?
השם מצלצל משהו למישהו? כן, זהו

הרומן החדש של אסתר עופרים

אסתר עופרים
זוג מן הארץ

אם אתם אזרחים, בטח בקושי ראתם
אותה. אבל אם אתם מגויסים, ראייתם
אותה די הרבה. כי מאז שהגיעה לארץ
בראש השנה, מופיעה **אסתר עופרים**
כמעט בלי הפסק בפני חיילי צה"ל.
והחייל צה"ל שרואה אותה הכי הרבה
הוא **רוני ברגר**. ביחוד בימים אלה,
אחרי ששוחרר ממילואים (זה בסדר, כבר
יש לו את הצו הבא ביד).
וכך, אם אתם מעוניינים, אתם יכולים
לראות אותם במסדרונות ואכסדראות
הילטון התל-אביב, פוסעים בעננים צמודים
ובוהים זה לתוך עיניה של זו, ולהיפך.
היא קסנה, נשיית ומקורזלת, הוא גבוה
ממנה בשני ראשים, צעיר ממנה בעשר
שנים, מקריח וגברי מאוד. בקיצור, אולי
לא זוג מהשמיים, אבל לבטח זוג מהארץ.
מה התוכניות שלהם? דחילק, אל תהיו
דפריים. מישהו עושה היום תוכניות לעתיד?

בדיוק. טייס הפאנטום שנפל בשבי מצ-
ריים לפני שלוש שנים, והוחזר, קטוע
רגל שמאל, 12 יום לאחר-מכן. כן, זהו
הגבר שיהיה החתן של זמרת שלושת
המלחמות. והיא תהיה החתונה שלו.
שר הגורל עשה פה סלט מרהיב, מה?
ואם תשאלו אותי, בדמיוני הפרוע
ביותר לא הייתי יכולה לזווג שני עו-
למות יותר רחוקים.

אורית, בוגרת האוניברסיטה בירושלים
(אמנם מדעי המדינה, אבל בכל זאת
בוגרת) היא בת-תפנוקים טיפוסית. בתם
הבכורה של זוג הורים עשירים ומפור-
סמים, גדלה אורית ברמה מחץ, עם
עוזרות ומטפלות מסביב. הספיקה כבר
לראות חצי עולם, אם לא יותר. רק
לפני כמה זמן קיבלה מאביה במתנה
מכונית חדשה — במקום הקודמת, ש-
התיישנה, אתם מבינים. ורק לאחרונה
היא עזבה את בית אבא אמא, עברה
לדירה משלה, ברמת-אביב, שקנו לה
ההורים (באותה הזדמנות הם קנו די-
רות גם לילדות האחרות, **תמי**, 21,
ו**רותי**, 18).

אלא מה? אל תחשבו עליה שהיא
סבון כזאת. גם בני עשירים יוצאים לפע-
מים לעניין. ואורית יצאה לעניין, תא-
מינו לי.

מזל-טוב

לנישואי הח"כ

יש אנשים שעושים הכל בצניעות. גם
כשהם מתחתנים. כמו למשל, ח"כ ה-
מפד"ל **יוסף גולדשמיט**. לולא מודעות
הברכה שהעיתור עליו ידיו בעיתונים,
בימים האחרונים, לא הייתי יודעת בכלל
שהוא התחתן.

אז כן, הוא התחתן. שנתיים לאחר ש-
התאלמן — אשתו היתה פרופסור לפי-
זיקה באוניברסיטה העברית — נשא לו
עתה הח"כ הסימפטי בן ה-60, שהוא
גם סמנכ"ל משרד-החינוך והתרבות
ויו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט של
הכנסת — את **לימון**, יהודייה כשרה,
תושבת לונדון.

אצרך אם כן גם אני את קולי למבר-
כים, ויהי שלום בארמונותיך.

ויגאל שוחט
— והחתן

החדשה שלו, אורית. לפני כמה שבו-
עות הוא קיבל את הגט מאשתו, ועכ-
שיו מתכוונים כולם לאחת החתונות
הגדולות שראינו בארץ. אחרי הכל,
טייסי פאנטום יש אולי הרבה, אבל
בנות של יפה ירקוני יש מעט.

מה שמחכה

לצה"ל

גדול, הא? לא תאמינו, אבל את זה
כתבה **פנינה רוזנבלום**. כן, זאת ש-
חשבתם עליה תמיד שהיא סתם נערת-
זמר ודוגמנית-צמרת, וכל זה. אז הנה לכם
הוכחה שלא כל מה שנוצץ זהב. לפעמים
יש שם גם שכל.

פנינה הולכת בימים הקרובים להיות
ההפסד הגדול ביותר של תל-אביב —
והרווח הגדול ביותר של צה"ל. כן, היא
עומדת להתגייס. הגיע הזמן כבר, לא?
היא כבר בת 19, כמו שאתם רואים אותה.
אה, אם צה"ל היה יודע מה מחכה לו.

בכלל, המלחמה עשתה דברים לפנינה
— עוד לפני שהיא התגייסה אפילו. היא
עזבה את הדירה השכורה בעיר הנוצצת,
עברה לגור בחזרה במלכס, אצל אמא, ו-
אפילו החליטה שהיא לא מתחתנת, בשלב
זה. היא לא מספיק בשלה בשביל זה,
הגיעה למסקנה.

אה, כמובן, וגם השירה. גם השירים
נולדו אצלה בעקבות המלחמה.

פנינה רוזנבלום
הפסד שהוא רווח

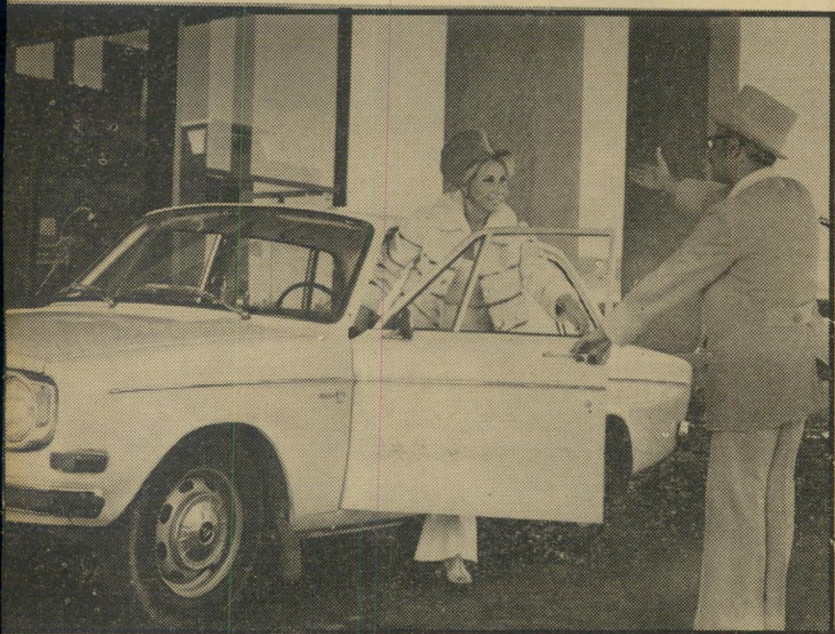
יש לי גבר, גבר שובב,
נושק לי, נושך הוא נשיקות כארנב,
נכנס לי הגבר ללשד עצמותי,
נכנס וממלא את כל רצונותי.

היפהפייה מציילי רוצה להציל את ענף התיירות הגוסס

- אך מי יציל אותה מהישראלים המשוונים?

מדוע אינכם רוצים

אותי?

בקי פרנצ'סקה אלטר גולדמן מצור יידת בנתונים שהיו מספיקים בגדיבות לשלוש אחרות: שיער בלונדי, עיניים כחור לות, גיורה משגעת, התרגשות, סערה, קסם, ומה שהיא הספיקה לעשות ב-27 שנותיה, לא היתה מישהי אחרת מספיקה גם אם היתה חיה פעמיים.

אביה של בקי הוא סמואל גולדמן, בעל חברת האוטובוסים גולדמן-באסט, בסנטיאגו בירת צ'ילי. האב, אלוף מירוצי-מכוניות לשעבר, בן 50 היום, הוא יהודי טוב וכשר. בקי עזבה את צ'ילי בהיותה בת 17, החלה בשנים של שוטטות בבירות העולם. היא עבדה כדוגמנית-מסלול, למדה עיתון נות, עשתה חיים משוגעים.

כשהגיעה סוף-סוף לישראל, גילתה שזהו המקום, ושכאן היא רוצה לעשות קאריירה. כיום, כשהיא משמשת כאשת יחסי-הציבור של מלון פלאזה התל-אביבי, יש לה מהלכים בין כל המיזמים.

"זה בגלל שיש לי כישרון לשפות", מאמינה בקי. "אני מדברת ספרדית, איטלקית, גרמנית, אנגלית, צרפתית, פור-

התקווה האחרונה

כשמגיעה בקי לפלזה, מקבל אותה השוער בטקס מלא. היא תקוותם האחרונה של בעלי המלון, בימים הנוראים אשר פקדו את ענף התיירות בישראל. האם תצליח בקי להציל?

טוגזית ועברית. "הייתי המתורגמנית של סופיה לורן בזמן הסרטת הסרט יהודית בישראל. אני אוהבת נורא את המקצוע שלי. כל פעם אני פוגשת אנשים חדשים, שומעת על השקפתייהם. וגם הם באים ומחפשים אותי, אפילו אם מדובר באנשים מאוד עסוקים. השר פנחס ספיר, למשל, מגלה לי את הבעיות הקטנות שלו. הוא מספר לי שהוא לא רוצה להשמיץ ושהוא שומר

בקי

וודה בקי. "אני אוהבת טוסים ומכוניות, ואת הגברים הישראליים", מת' פרנצ'סקה אלטר גולדמן.

הארמון

מלון פלזה — 23 קו' מות, למעלה מ-600 חד' ארמונה של הנסיכה. רים — הוא

מספר לבו

בגלל המיספר הלבן של מכונית הוולוו? "לא מקבלים אותי. אולי זה

בודדה בטרקלין

בתל אביב, גורם כיום הפסדים כבדים לבעליו — כשאר בתי המלון בארץ. המשבר שפקד הענק, שהוקם בבניין בן 23 קומות ברחוב הירקון המלון

את ענף התיירות הישראלית, בעיקבות מילחמת יום הכיפורים, הביא את הענף עד עברי פי פחת. למרות ההנחות, המגיעות עד ל-50%, ממשיך המצב להיות חמור, וחזרי בתי המלון הרבים ממשיכים עדיין להיות ריקים מאורחים ותיירים.

על דיאטה. אבל בסוף הוא תמיד מזמין את העוגה המסורתית שלו, ואת הקפה ההפוך שלו, ובזמן שאני יושבת מולו הוא אומר לי בצער שאינו מסוגל לוותר על התענוג הזה.

ומה עם תכל'ס, בקי? מה עם גברי החלומות?

"אני לא רוצה להתחתן! מה חסר לי בחיים? יש לי דירה נפלאה בנווה אביבים, מכונית וולוו, אני מרוויחה בערך 2000 לירות בחודש. אני אוהבת מכוניות מירוצן, רוכבת על סוסים, עושה מה שאני רוצה. לדעתי, הגבר הישראלי הוא נפלא. אני לא יכולה להגיד אותו דבר על הגבר היהודי בחוף-לארץ. הוא מדכא. אבל יש לי בעיות עם החברה הישראלית. עדיין קשה לי להיכנס לתוכה. לא מקבלים אותי. אולי זה בגלל המספר הלבן של המכונית שלי, ואולי מסיבות אחרות."

התרופה

לתיירות

בקי היא גם המדריכה האמנותית של פלאה. הגברים מוכנים לעמוד בתור כדי לזכות בסיור עם בקי בתערוכת הצילומים והרישומים שבקומה התחתונה של המלון.

אין ספק שבקי היא בדיוק התרופה שרשם הרופא לענף התיירות המשותק של ישראל. כי אחרי כל התיירים מחו"ל שלא באו — אחרי כל רבבות הישראלים המבלים את כל לילותיהם, זה החודש השלישי, במדבר וברמה — עדיין נותרו די ישראלים ותיירים כדי לספק קצת פרנסה בכבוד לענף המלונאות.

בקי אינה משתעממת אף לרגע. היא נהנית מעבודתה, מוכנה להציל את ענף התיירות בשתי ידיה. הנה ניגש אליה המחזר הבא. צעיר חייכני מאורחי המלון. זהו טוני מקהיו (26), איש צוות-טלוויזיה אירי שנשלח לכסות את מילחמת יום הכיפורים. טוני אינו מבזבז זמן. הוא מחבק את בקי, מנשק אותה, חוזר על הפעולה בהבחינו בצלם. בורבמקום הוא גם מזמין אותה לארוחת-ערב.

איך היא מסתדרת עם כל ההזמנות האלה?

"אני אוכלת הרבה." מגלה בקי. "אבל אני לא משמינה. אולי זה בגלל שאני חמה במתח גבוה."

חיים, הצטלם הרב גורן עם הנסיכה של הפלזה. בתמונה משמאל: סיני-מק'היו, כתב הטלוויזיה האירית, המתגורר במלון, מצולם בחברת בקי. בתמונות למטה: בקי בחברת אורחים אחרים במלון.

בפעולה בין האחים המבקרים במלון גם הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן. אחרי שניהל במלון סקס ברי-מיצווה, שבו השתתפו למעלה מ-1000 אור

העולם הזה

איך נהרסה הביאט החדשה של ספיר -

שוקנתה מטעמי

חיסכון

השר ספיר ונהגו חיים שרף

מירדר פושעים

אחרי

מכונית

השר

